

RAPORTI I VLERESIMIT TE NDIKIMIT NE MJEDIS

**Objekti: "NDERITIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE
BASHKIA PRRENJAS"**

INVESTITOR:

BASHKIA PRRENJAS

Adresa

**SHKOLLA E MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE
BASHKIA PRRENJAS"**

Percaktimi sipas legjislacionit ne fuqi:

**Mbeshetur ne Ligjin 12/2015 Per disa ndryshime ne Ligjin nr. 10440, date 07. 07. 2011 "Per
Vleresimin e Ndikimit ne Mjedis";**

**SipasVKM Nr.686,date:29.7.2015 "Per miratimin e rregullave, te pergjegjesive te arateve per
zhvillimin e procedures se vleresimit te ndikimit ne mjedis dhe procedures se transferimit te
vendimit e deklarates mjedisore"**

**Klasifikimi sipas Shtojces II "Projektet qe I nenshtrohen Procedures Paraprake te Vleresimit te
Ndikimit ne Mjedis / Pika 10. Prodhime infrastrukturore / b) Projekte per zhvillime urbane, duke
pershire dhe ndertimin e qendrave tregtare dhe parkimet per makinat**

Pergatitur nga:

Shoqeria "ERALD-G" sh.p.k

GEZIM ISLAMI

Administrator

**Gezim
Islami**

**Digally signed by
Gezim Islami
Date: 2024.04.22
13:48:37 +0200**



NDERITIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE

BASHKIA PRRNJAS

PERMBATJA E RAPORTIT

7	IHyje
7	Rilevimi topografik i zones
8	1-Hyje ne projekt
18	2.2.1-Legjislacioni i shfrytezuar per hartimin e ketij raporti
18	Vendi yne eshte antaresuar ne konventat nderkombetare dhe ne kete kuader eshte i detyruar te zbatoje nje rregullshmeri te percaktuar nga keto konventa dhe ne vijim te ligjeve qe kane gene dhe te dala ne vite per rrafshen e mjedisit pasi eshte burtimi i gjithckaje i cili percakton jetesen e njerzve duke siguruar nje mjedis te rregullt dhe nje menazhim te mire te tij
24	2.2.2-Pershkrim te metodikes per hartimin e ketij raporti
24	2.2.3-Vleresimi i rezikut ne hartimin e ketij raporti
26	2.2.4-Analiza e rezikut
27	2.2.5-Egzaminimi i ndikimeve dhe parashikimi i pasojave
31	2.3 - Planet territoriale
31	2.3.1- Planifikimi hapesinor
32	3-Natyra e projektit
32	3.1 -Madhesia e projektit dhe rendesia per rasonin ku do ndertohet
32	3.3-Pershkrimi i alternativave dhe analiza e tyre
35	Karakteristikat e flotes
35	Karakteristika e faunes
36	Zonat e rjetit ekologjik kombetar
36	4.3-Popullsia
36	4.4-Sizmiciteti
39	4.5-Hidrologjia
43	4.6-Trashegimia , peisazhi dhe statusi i zones
44	5-Efektet e kesaj vepirtarie ne mjedis te drejtperdrejte dhe te terhorta
44	5.1 -Ndryshimet ne mjedis gjate ndertimit
44	5.1.1 -Ndryshimet ne mjedis gjate punimeve te germimit
45	5.1.2 -Pritshmerite e ndodhive gjate ndertimit te objektit
50	5.2 -Ndikimet ne fazen e ndertimit
53	5.2.1-Masa te rekomanduara ne fazen e ndertimit
54	5.2.2-Peisazhi dhe bukurite natyrore
60	Rendesia e ndikimit mbi peisazh
64	5.2.3 -Cilesia e ajrit
69	5.2.4-Uji siperragesor dhe nentokesor
70	5.2.5 -Zhurmat dhe dridhjet

NDERTIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE

BASHKIA PRRENJAS

5.2.5.1	Ndjesmeria e receptorve	75
5.2.6	Mbeturnat qe krijohen	75
5.3	Vleresimi i ndikimeve dhe masat zbutese	76
5.4	Ndikimi ne ambjentin perreth objektit	78
5.5	Ndikimi ne mjedis gjate shfrytezimit te objektit	81
5.5.1	Tokat me bimesi	84
5.5.2	Habitatet	85
5.5.3	Reptilet	86
6	Plani i menaxhimit te mjedisit	87
6.1	Rekomandime per minimizimin e ndikimeve negative	89
6.2	Vleresimi i efektive ne menyre permblehese	94
6.2.1	Metodologjia e vleresimit	95
7	Plani i masave te mbrojtjes se mjedisit	100
7.1	Plani i reagimit ndaj emergjencave (PRE)	100
7.2	Plani i masave social ekonomike	101
7.2.1	Plani i manaxhimit social ekonomike	102
7.2.2	Qelimi i vleresimit social ekonomike	104
7.2.3	Masat e rekomanduar social ekonomike dhe te shendetit	105
7.3	Permbledhje e masave zbutese, kompensimi dhe rritja e masave	109
7.3.1	Gjitarat	109
7.3.2	Vleresimi rendesise se efektive dhe partimet zbutese	113
7.3.3	Partimet zbutese ne sistemet ekologjike	115
7.4	Plani i menaxhimit te trafikut	115
8	Plani i Monitorimit te ndikimit ne mjedis	117
8.1	Permbajtja e Planave te Monitorimit te ndikimit ne mjedis	121
9	Benifitet e projektit	129
9.1	Permitesim ne infrastrukture	129
9.3	Analiza SEOT	130

NDERTIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE

BASHKIA PRRNJAS

SHKURTIMET DHE FIALOR

BE	Bashkimi European
CH4	Metani
CO2	Dioksid Karboni
DPKZHT	Drejtoria e Përgjithshme e Kontrollit të Zhvillimit të Territorit
DRM	Drejtoria Rajonale e Mjedisit
INU	Inspektoriat Ndërtimit dhe Urbanistikës
IUCN	Unioni Botëror për Ruajtjen e Natyrës
KUZ	Kanalizimet e Ujrave të Zeza
KUB	Kanalizimet e Ujrave të Bardha
LNP	Lënda e Ngurtë Pezull
N2O	Oksid azot
NBO	Nevoja Biokimike për Oksigjen
NH3	Amoniak
NKO	Nevoja Kimike për Oksigjen
NOx	Oksidet e Azotit
OBSH	Organizata Botërore e Shëndetësisë
PM10	Grimcat e imta
SOx	Oksidet e Sulfurit
VNM	Vlerësimi i Ndikimit në Mjedis
NJQV	Njësi e Qeverisjes Vendore
MNRRU	Manual për ndërtimin e rrugëve dhe urave
PMM	Plani i menaxhimit mjedisor
RP	Raport mjedisor
VNMS	Vlerësim i Ndikimit Mjedisor dhe Social
VR	Vlerësimi i rrezikut
MS dhe SH	Menaxhimi social dhe shëndetësor
Receptor	Qenie e gjallë ose objekt që mund të ndikohet nga një ndërhyrje në mjedisin pranë vendndodhjes së tij

Hyrije

Pasurite e medha ne burime ujore dhe peizazhi i mrekullueshem i Shqiperise, shqoqenar me kushtet klimatike, hidrografike, dhe gjeomorfologjike te pershtatshme per krijimin e rjedhjeve natyrore me prurje dhe renie te medha, bejne te mundur shrytezimin hidroenergjitik me interes te konsiderueshem ekonomik. Shqiperia renditet ne Ballkan si nje vend me pasuri ujore te konsiderueshme, me nje shtrirje hidrografike te shperndare pothuaj ne te gjithë territorin. Me sipertagen e saj prej 28 748 km², ne pergjithësi eshte nje vend malor, ku 70% te saj e zene malet, kodrat, liqenet dhe sipertaget e shtrëterve te lumenjve. Territori hidrografik i Shqiperise ka nje sipertage ujembledhese prej rreth 68 000 km², ose 57% me shume se territori shteteror. Ne territorin hidrografik te Shqiperise bien mesatarisht rreth 1400 mm shi ne vit. Ne lartesine mbi 1000 m bien rreshje bore, ku ne zonat e thella malore ajo qendron per disa muaj, duke siguruar ne keqe menyre furnizimin me uje te lumenjve e te degeve te tyre per peritidhen e pranveres e deri diku edhe te veres. Per arsye te shperndarjes jouniforme te rreshjeve gjate stineve te vitit, edhe prurjet e lumenjve e te degeve te tyre kane ndryshime te medha. Ne peritidhen e dimrit, prurjet jane shume te medha, ndersa ne peritidhen e veres, te pakta. Kjo eshte arsyeja qe ne dimër, rjedhja perben 70% te saj, kurse ne vere e vjeshte 30%. Ruajtja e mjedisit, si nje sistem dinamik, duhet pare ne teresine e faktorëve natyrore dhe te aktivitetit njerëzor qe ushtrohet mbi te duke patur nje rendesi jetike per popullsinë dhe jane nje element shume i rendesishem per zhvillimin ekonomik te rajonit. Pikesynimi i bashkise Klos eshte rritja dhe zhvillimi i qendrueshem i ekonomise si dhe rritja e investimeve. Por kjo nuk mund te arrihet pa siguruar nje ekuilibër midis zhvillimit te biznesit, me faktorët ekonomikë, shqoqerore dhe ekologjike ne menyre qe edhe brezat qe do te vjone te kene te njejtat alternative zhvillimi.

Perrenjasi shtrihet ne pjesen qendrore te Shqiperise. Sipërfaqja e rrethit është 322 km katrorë. Dendësia e popullsisë është 77 banorë për km katrorë. Në qytet banojnë 37 % e popullsisë ndersa pjesa tjetër banon në fshat. Perrenjasi gjendet midis koordinatave gjeografike 41° 6' 0" N, 20° 35' 0" E

Klima në rajonin e Perrenjasit është atërisht si mesatare e klimës e gjithë Shqiperisë, lidhet me brezin e klimës mesdhetare e cila karakterizohet nga vera e nxehtë dhe e thatë me shkëlqim të madh të diellit dhe nga dimri relativisht i butë në juginë dhe disi i ashpër në brezin malor. Temperatura mesatare vjetore ne rajonin e Perrenjasit është afro 14 grade celsius në ditët më të nxehta të korrikut arrijn 38 grade. Muaji më i ngrohtë është korriku me temperaturë mesatare 24 grade, ndersa më i ftohti është janari me temperaturë mesatare +4 deri 0 grade celsius. Ditët me diell zënë 88-90% të ditëve të vitit.

Mjedisi eshte bazamenti, mbi te cilin realizohet procesi i zhvillimit ekonomik dhe social ne nje territor te caktuar. Mbrojtja e tij dhe menaxhimi i qendrueshem i burimeve dhe pasurive natyrore, qe gjenden ne kete mjedis, perben nje element kyç ne krijimin e nje standarti te mire jetese per popullsi me aktuale dhe nje garanci per brezat e ardhshem. Ky raport eshte hartuar ne perputhje me kerkesat e Legjislacionit Shqiptar dhe Direktivat e Bashkimit Europian per Vleresimin e Ndikimit ne Mjedis, me akte juridike ligjore dhe nenligjore specifike qe rregullojne ushtrimin e aktivitetit te investimeve dhe gjithashtu akten ligjore lidhur me mbrojtjen e mjedisit. Vleresimi i Ndikimit ne Mjedis eshte nje proces sistematik qe synon te siguroje se jane identifikuar dhe jane marre ne konsiderate te gjitha pasojat mjedisore dhe social-ekonomike te zhvillimit te propozimeve per aktivitetin, si gjate fazes se pergatitjes se tij dhe pas zbatimit. Synimi kryesor i pergatitjes se Raportit te Vleresimit te Ndikimit ne Mjedis eshte te identifikohen nderthurjet e mundshme te projektit me mjedisin fizik e social dhe me politikat e mbrojtjes se mjedisit per zonat ku do te zhvillohet projekti.

Rrajca, e fotografuar nga ajri



**NDERTIM I SHKOLLES SE MESME “SALI HALILI”, RRAJCE FUSHE
BASHKIA PRRENJAS**

NDERTIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALIT", KRAJCE FUSHE

BASHKIA PRRENJAS

1Hyrje

Rrajca shtrihet në pjesën qendrore të Shqipërisë. Sipërfaqja e rrethit është 997 km katrorë. Dendësia e popullsisë është 69 banorë për km katrorë. Në qytet banojnë 17% e popullsisë ndërsa pjesa tjetër banon në fshat. Rrajca gjendet midis koordinatave gjeografike 41° 05' 21.7295", 20° 34' 34.4938". Klima në territorin e Rrajcës është arërsisht si mesatare e klimës e gjithë Shqipërisë, lidhet me brezin e klimës mesdhetare e cila karakterizohet nga vera e nxehtë dhe e thatë me shkëlqim të madh të diellit dhe nga dimri relativisht i butë në luginë dhe disi i ashpër në brezin malor. Temperatura mesatare vjetore në territorin e Rrajcës është afro 14 gradë celsius në ditët më të nxeha të korrikut arin 38 gradë. Muaji më i ngrohtë është korriku me temperaturë mesatare 24 gradë, ndërsa më i ftohtë është janari me temperaturë mesatare +4 deri 0 gradë celsius. Ditët me diell zënë 88-90% të ditëve të vitit.

Rilievi i topografik i zones

Rilievi i zonës është malor dhe dallohet për karakterin kompleks në përbërje të rilievit gjëjmë: kurrizet malore, pllajë, gropë, fusha karstike si dhe malësi e luginë. Kjo malësi shtrihet nga 380-2200 m në skajin lindor pra amplitudë hipsonometrike është e madhe, mbizotëronë malësitë mbi 700-900m që ulen gradualisht në drejtim të perëndimit. Copëtimi horizontal i rilievit në këtë zonë është i madh dhe shumë i madh në terrigenet e vjetër dhe të rinj dhe i vogël dhe shumë i vogël në gjelqeroret. Energjia e rilievit është mesatare në shkëmbinjtë terrigjenet në pjesën qendrore dhe në rrethin ata shkojnë në vlerat maksimale 400-500m/km. Në këtë malësi takohen tipe të rilievit strukturor-eroziv, erozivo-dedunues, karstik, akullnajor. rilievi strukturor eroziv takohet në gjithë zonën, dhe rilievi karstik është shumë i përhapur këtu duhet theksuar se kanë ndikuar klima me reshjet dhe me lartime e saj e ndryshimet e theksuara në parametra . Gjëjmë forma larmishme si: llugë, brazda, gishhtëzima, dalina, fusha dhe llugë e luginë karstika gjëjmë edhe forma nën tokësore si shpella, boshllëqe e luginë nëntokësore, të ndryshme

Rilievi aktualizuar ka shtrijë të cilën e gjëjmë vetëm në pjesë të larta si majat e maleve që kanë përbërje gjelqerore.

Ndërtimi gjeologjik në këtë rreth mundëson zhvillimin pasi kjo zonë është e pasur me minerale, lende ndërtimi dhe mermerë. Ky ndërtim gjeologjik ka bërë që vendbanimet të vendosen kryesisht në përbërjet gjelqerore dhe në kontaktet me shtresa të tjera për arsye të burimeve hidrike. Përbërja me argjilla dhe gjelqerorë ka bërë që edhe oferta të jetë shumë e pasur për ta.

Duhet theksuar se për sa i përket rilievit në vendosjen e vendbanimeve dhe ndikimin e tij në zhvillimin social-ekonomik ai ka ndikuar në karakterin e një ekonomie të mbyllur dhe me drejtim në degen e blëgtorisë pasi oferta e tokave pjellore bujqësore është e kufizuar. Rilievi ka qënë përcaktues edhe në arkitekturën e ndërtimeve dhe mënyrës së jetesës në zona të izoluar. Ky reliev ka përcaktuar edhe vendosjen larg njëra-tjetres të pronave të banuara duke lënë të lira tokat prodhuese. Ky rajon ka mundësi të mëdha për zhvillimin e turizmit, me peizazhe piktoreske.

Mbizonëron relievi malor e kodrinor. Zona më e lartë është Shebenin-Jabllanice me pikën më të lartë 2200 m. Lugina kryesore është e Matit në të dy anët e lumit dhe përben zonën kryesore bujqësore. Lumenjtë: Lumi i Rrapunit, lumi i Qarrishitës

1.3 KUSHTET NATYRORE

Njesia administrative Rrajce gjendet në pjesën qendrore-malore të territorit të Republikës së Shqipërisë dhe kufizohet në lindje me njesitë Qukes, Perrenjas, në veri me bashkinë Libradzhit, në jug me bashkinë Pogradec, në perëndim me bashkitë Elbasan Gramsh dhe . Bashkia ka një sipërfaqe prej 322,95 km², sipërfaqja e tokës bujqësore është 7,897 ha, ndërsa pjesa tjetër përbëhet nga pyje, kullota, lëndina, kresha, etj.

1.2 SHTRIRJA GJEOGRAFIKE



Popullsia e njesise administrative sipas regjistrimit të bërë nga censusi i 2011 ishte 24906 banorë ndërsa sipas regjistrimit civil ishte 33031 banorë, me një dendësi prej 7 banorë për km²

“NDERTIM I SHKOLLES SE MESME “SALI HALILI”, RRAJCE FUSHE
BASHKIA PËRRENJAS”

I-Hyrje ne projekt

**NDERTIM I SHKOLLES SE MESME “SALI HALILI”, RRAJCE FUSHE
BASHKIA PËRRENJAS**

Klima është mesdhetare malore e kodrinore. Temp. mesatare vjetore 13.5°C, mesatarja e muajve më të ftohtë 3.4°C dhe më të ngrohtë 23.2°C. Temp absolute më e ulët -14.7°C, më e larta 40.3°C. Sasia mesatare vjetore e reshjeve 1148 mm, pjesa më e madhe në stinën e dimrit dhe të vjeshtës. Në formimin e kësaj klime kanë ndikuar faktorë si: lartësia dhe relievi i territorit, ndikimi i madh i klimës kontinentale nëpërmjet erave që vijnë nga grykat dhe qarat nga brendësia e ballkanit, si rezultat kjo klimë dallohet për klimë të ashpër, dimër të gjatë dhe reshje të mëdha të deboreve dhe verë të freskët por pa reshje. Data mesatare e fillimit të ngricave është 1 nëndori dhe data mesatare është 15 marsi. Numri mesatar i ditëve me ngrica shkon 136 ditë kurse po ta krahasojmë me zonat perëndimore të vendit ajo është 40-45 ditë. Numri maksimal shkon 166-190 në zonat me malore

1.5 KLIMA

I gjithë territori i Rrajces shtrihet midis kuotave 280m mbi nivelin e detit dhe 2100 m mbi nivelin e detit, që është pika më e lartë e kësaj treve. Ndërtimi gjeologjik i zonës është mjaft i komplikuar. Ai dallohet nga llojshmëri të shumta shkëmbinjsh me origjinë vullkanike e sedimentare. Formacionet shkëmbore shumë të vjetra përfaqësohen nga gëlqerorë që mbulojnë tërë masivin e vargut nga ana e konturit të hapësirës. Këto lloj shkëmbinjsh kanë krijuar mundësi të mëdha deri në ditët tona për sigurimin e materialeve të ndërtimit, si gurëve për kullat, të cilat kanë qenë të shumta në këtë trevë ku thuajse çdo shtëpi ishte kullë, si dhe për prodhimin e gëlqerës. Pjesa lindore e territorit përbehet nga shkëmbinj kryesisht me origjinë vullkanike, me ngjyrë të zezë ose të përhimtë e sidomos nga llojet ultrabazike që përmbajnë përquindje të lartë të mineralit të kromit, azbestit, magnezit etj. Në këtë pjesë janë kryer studime gjeologjike e janë gjetur minerale të rralla. Depozitimet e gropës së Kryematit bëjnë pjesë në sistemin e hullisë mollasike mesdhetare ku marrin zhvillim të konsiderueshëm sedimentet terrigjene si tërë, argjilat, mergelet, facie këto të tipit lagunoro-liqenor mjaft të përhapura në vargun e ultësirave ndërrmalore si ultësira e Korçës, Librazhdit, etj. Gropa e kësaj treve kontaktion në lindje me masivin ultrabazik të Bulqizës i cili ndërtohet nga shkëmbinj të serisë ultramafike si gabro, dunitë, peridotite, serpentinite dhe koret e tyre të prishjes lateritike. Në pjesën jugore dhe jug perëndimore formacionet terrigjene të gropës vendosen transgresivisht mbi shkëmbinjtë karbonatike të triasikut. E rëndësishme është se me këto lloje shkëmbore janë të lidhura vendburime të kromit, alumokromit, nikel-sulfureve, etj. të cilat kanë një rëndësi të madhe ekonomike jo vetëm për Bashkinë Ferrenjas, por edhe në nivel kombëtar. Po ashtu, këto shkëmbinj, vegantërisht ato të llojeve serpentinite përbejnë një pasuri të madhe për shfrytëzimin si materiale inerte shumë cilësore me veti shumë të mira fiziko-mekanike për shtrim rrugësh, aeroportesh, etj. Lloje të veganta të tyre gjithashtu mund të shfrytëzohen si gurë dekorativë të një cilësie mjaft të lartë dhe të kërkuar në treg. Shkëmbinjtë karbonatike triasike që shërbejnë si kornizë të shkëmbinjve ultramafike. Edhe këto lloje shkëmbore pas përpunimit në impiante përbejnë një rezervë të madhe për shfrytëzimin e tyre si material për ndërtim, inerte të fraksioneve të ndryshme për shtrim rrugësh, etj. Nga ana tjetër disa lloje të zgjedhura të tyre sipas nevojave të tregut mund të përdoren si gurë dekorativë në fusha të ndryshme. Shtrijen më të madhe territoriale për shkak të uljenngjyëve të shpeshita të bazamentit të gropës dhe të ndryshimit të intensitetit të prujës së materialit terrigjen, në planin vertikal formacionet e gropës janë të ndërruara nga alternime të shpeshita të formacione.

1.4 RELIEVI

NDERTIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE BASHKIA PRRENJAS

Ose te pyeve te ahut dhe te pishes qe shtrihen ne lartesine 1000-1200 m mbi nivelin e detit duke zene pjesen me te madhe te kesaj malesie reth 40% gjelme te perhapura ne pjesen qebdore, jugore dhe ate lindore. Duke patur nje zhvillim mbi sedimentaret dhe magmatiket. Formahen ne rrethet e copetuar dhe te gertyer klimme te ftohte qe kushtezon shperlarjen e kripave nen pyet e ahut dhe te haloreve. Kane profili te trashhe qe shkon 80-120 cm e perbere nga nje shtrese e zeze rreth 5 cm. Takojme nen llojt si: toka te murme pyore te zeza, te murme tipike, te murme te kuqerremta te shperlara, karbonata huanosore eij Toka te ketij brezi jane te vena pak nen kulturat bujqesore tashme jane praktiksur duke u lene ne doren e degradimit dhe dezertifikimit.

1.7-a TOKAT E MURRME PYJORE

Larmia e kushteve natyrate pedogjenetike ka kushtezuar edhe shume llojshmerine e tokave. Ne kete drejtim dallohen : Tokat e kafjta kane shtrijet e madhe dhe zene 20 % te territorit te zones shtrihen ne lartesine 600-1000 m mbi nivelin e detit sidomos ne pjesen veriore pergjate luginave te okshtunit , te perrojtit te boroves , brodanit eijer. Formoohen mbi gelqeror dhe me pak magmatike dhe klimme te ftohte dhe me rreshje te bollshme , Ne dimmer ndodh shperlarja e kripave kurse ne vere ndodh grumbullimi i tyre, per pasoje shfaqen njolla karbonatesh, kane structure granulare dhe teper te thelle qe shkon 1.2-1.5 m permbyaje humusi qe shkon 4-9 % ne sipërfaqe dhe 1 % ne thellesi. TAKOHEN NENTYPE TE TOKAVE TE KAFJETA SI: tokat e kafjta tipike, te zeza dhe te kafjta livadhore.

1.7 TOKAT

Lumenjtë: Lumi i Rrapunit, lumi i Qarrishtës
Liqene: Fushë Studnës, Dragostunjtës

1.6 HIDROGRAFIA

te kesaj zone qe kemi marre ne studjim. Per sa i perket sasise se rreshjeve zona futet ne zonat nen masataren se vendit. Kjo vlere shkon nga 900 mm (ne qarrishte) ky ndryshim lidhet me deportimin e erave te ftohta e te thata. Pjesa me e madhe e tyre eshte e perqendruar ne pjesen e ftohte te vitit, 90 % kurse ne pjesen e ngrohte bin rreth 10-15%, Muaji me i lagët eshte nendori me 12% te rreshjeve afro 225 mm, kurse muaji me pak rreshje eshte kortiku me 3.6% ose 46 mm. Maksimumi i rreshjeve ne 24 ore ka qene 127 mm. Per rreshjet e deboret mund te themi se filllojne msatarisht me i nendor dhe data e mbarimit eshte 20 mars. Numri mesatar i ditëve me bore shkon 38 dite dhe kryjon nje shtrese mesate prej 30-35 cm. Shtresa maksimale shkon 1.5m ne shpata te mallit. Per sa i perket dukurive negative te klimes mund te themi se ajo ka karakter kapriçoz, pra ajo ka diktuar edhe vendosjen dhe menyrën e ndertimit ne ketë rreth. Po ashtu kjo klimë që është edhe shumë e shëndetshme por nuk lejon kultivimin e te gjitha llojeve te bimëve dhe me dukuri si: grica ta gjata dhe te vona, dore te hereshme, rreshje te medha te boret dhe te breshërit, jo pak here ka shkatërtuar prodhimet bujqesore dhe i ka dhene drejtim te gabuar zhvillimit ekonomik.

BASHKIA PRENJAS

NDERTIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE

NDERITIM I SHKOLLËS SE MËSMË "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE

BASHKIA PRRËNJAS

1.7-b TOKAT LIVADHORE-MALORE

Edhe keto toka zone 40 % te territorit te kesaj malesie dhe shtihen ne lartësite mbi 1700 m mbi nivelin e detit I gjelme te perhapura ne lindje te zone pran maleve kallkan ,mirake ,raduc ,Formohen mbi gelqeror ne kushte te nje klime te ashpër dhe me reshje , kurse rrelievi I tyre eshte heterogjen dhe dallohet per copetim dhe pjertesiti te medha Profili shkon rreth 100 cm me nje horizont humnisor te trashed he nje shtrëse te pershkueshme ne sipërfaqe nga rrenjet e cila formon nje shtrëse stongjeterore.Shtresa humnimore shkon deri 40 cm ka ngjyre te zeze deri kate te erret .Takohe disa nen tipe si: tokat tipike livadhore malore,toka livadhore te zeza,tokat e djerrit dhe toket tokat e stepave.

Pozita gjeografike e zones, kushtet natyrore te saj,ndertimi gjeologjik ,copetimi I rrelievit I shogruar me nje klim tepër te larmishme ka kushtezuar nje shume llojshmeri te botes bimore te kesaj malesie. Faktorët e lartepemendur kane bere qe bimesia e kesaj zone te dallohet per mbizoterimin e bimeve mase europjane dhe

verti ballkanike qe jane shume te ndryshueshme nga bimesia mesdhetare qe rritet ne perendim te vendit. Shtaget nje katezim vertikalku llojet kryesore perfaqesohen nga keto lloje bimesh:shkurre mesdhetare, dushqe. Ahu dhe pisha dhe kullota alpine.

1.8 POZICIONI I OBJEKTIT

Ne keto projekt parashikohet shembja dhe ndertimi i nje gendre shendësore. Percaktimi i pozicionit per ndertimin e gendres shëndësore eshte vendosur te ndertohet ne sipërfaqen aktuale.

Nga pikepamja gjeodezike,

GRS80: 41° 05' 21.7295" 20° 34' 34.4938"



MAPA E BASHKISES SE PRRENJAS



MAPA E BASHKISES SE RRAJCE FUSHE

ZONE ME INTESITET 6 BALLE	
ZONE ME INTESITET 7 BALLE	
ZONE ME INTESITET 8 BALLE	
ZONE ME INTESITET DERRI NE 9 BALLE	

INTESITET I PRITSHEM 5-5.5 BALLE	
INTESITET I PRITSHEM 6-7 BALLE	
INTESITET I PRITSHEM 7-7.5 BALLE	

NUMRI	ZONAT SHUMORE
1	Z. Jomiro-Artilla
2	Z. Shtodër-Her-Librad-Orvël
3	Z. Peshkëpi-Prishe-Korçë (Z. e Durrës)
4	Z. Shtodër-Fipë
5	Z. Lushnjë-Ebzan-Obër
6	Z. Vërë-Toskëlinë



**NDERTIM I SHKOLLES SE MESME “SALI HALILI”, RRAJCE FUSHE
BASHKIA PRENJAS**



2.1 – Foto te Gjendjes Ekzistuese

2. –GJENDJA EKZISTUESE DHE ZGJIDHJA E PROJEKTT

**NDERTIM I SHKOLLËS SE MESME “SALI HALILI”, RRAJCE FUSHË
BASHKIA PRRËNJAS**

NDERTIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE

BASHKIA PRENJAS

2.2 – ZGJIDHJA E PROJEKTTI

Shkolla do te pozicionohet në drejtim nga ana e rrugës. Godina do të jetë tre kateshe me solete. Materialet të cilat do të përdoren janë themelet të vazhduara buto-beton , beton C20/25,soleta me traveta me mbushje tulle me vrima.Muret e jashtëm do të jenë 38cm ndersa muret e brendshëm do te jenë 25 cm.Largimi i ujërave te shirave do të bëhet e mundur nga sistemi vertikal i shkarkimit te ujërave .Dyert dhe dritaret do të jenë me materialin më të mirë të disponueshem ku dritaret do të jenë të pajisura me dopio xham ndersa dera kryesore me mbushje të blinduar.Qëndra Shëndetësore do të jetë gjithashtu e pajisur me një rrethim perimetral i ndërtuar nga mure me blloqe.

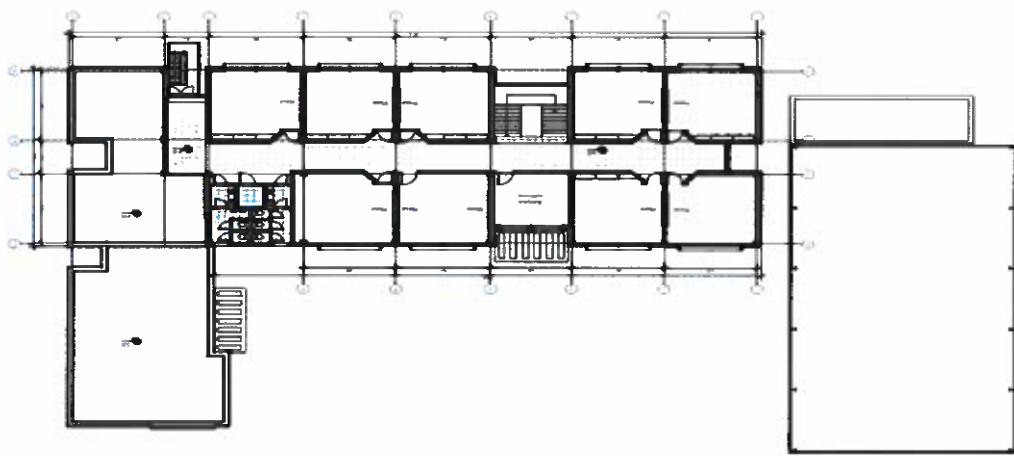


Fig.1 (Planimetria)



FASADA AVGORE 1:200

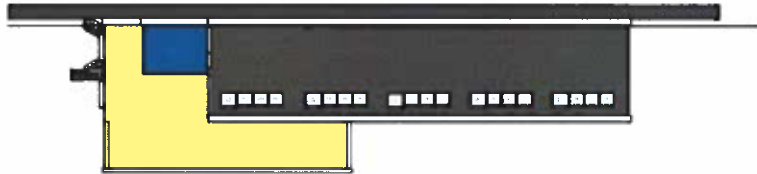


Fig.2 (Pamja ballore)

NDERTIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", KRAJCE FUSHE BASHKIA PRRNJAS

Pershkrimi i qellimit dhe objektivave

Qëllimi kryesor i hartimit të VNM-se është evidentimi dhe identifikimi i ndikimeve të mund shme negative në mjedis dhe marrja e masave të domosdoshme për minimizimin dhe parandalimin e efekteve të demshme në mjedis gjatë studimit, projektimit dhe me pas ndertimit të këtij objekti e shfrytëzimit të tij.

Qëllimi kryesor i hartimit të VNM-së është të identifikojë mënyrat se si projekti i propozuar mund të hartohet dhe të transformohet në mënyrë të tillë për të zbutur efektet e padëshiruar në mjedis. Në mënyrë të njëjtte, zbutja e mjedisit është konsideruar të përfshijë ndonjë veti të projektit të propozuar, i cili shmanjë, zvogëlon ose riparson efektin e saj negativ mbi mjedisin apo siguron përfundim të mjedisit. Masat zbutëse mund të përfshijnë aspektet fizike të projektit apo mënyrat sipas të cilave ai është projektuar dhe do të ndërtohet.

Në përmes të legjislativës së detajuar dhe përfunduar të legjislativës së detajuar të Direktivës 85/337/KEE të Këshillit të Europës, Datë 27 Qershor 1985 "Mbi vlerësimin e efekteve të projekteve publike dhe private mbi mjedisin", të ndryshuar me Direktivën 97/11 të Këshillit të Europës si dhe Procedurave Mjedisore të Kerkuar nga BERZH, me qëllim që të sigurohet:

a) një nivel i lartë i mbrojtjes së mjedisit, përmes parandalimit, minimizimit dhe kompensimit të dëmeve në mjedis, nga projekti i propozuar që përpara miratimit të tij për zhvillim; b) garantimi i një procesi të hapur vendimmarrjeje, gjatë identifikimit, përkrahimit dhe vlerësimit të ndikimeve negative në mjedis, në mënyrë të kohën e duhur, si dhe përfshirjen e të gjitha palëve të interesuara në të duke synuar të përcaktojmë kërkesat, përgjegjësitë, rregullat dhe procedurat për vlerësimin e ndikimeve të rëndësishme negative në mjedis nga implementimi i projektit

të propozuar.

Projekti ynë që kerkohet klasifikohet në projektet të parashikuara në Ligjin Nr. 10440, datë 07.07.2011 "Për vlerësimin e ndikimit në mjedis", të ndryshuar Projektet e Shtojcës II i nënshtrohen procedurës paraprake të vlerësimit të ndikimit në mjedis.

Ndikimet mjedisore do të jene kryesisht të lidhura me fazën e reabilitimit/ndertimit (dhe për mjedhoje për një kohë të shkurtër) dhe projekti do të sjellë një permiresim të përgjithshëm të cilësise mjedisore. D.m.th ndikimi potencial mjedisor do të jete minimal dhe i lehte për tu identifikuar, analizuar dhe për të marrë masa zbutëse ndaj këtij ndikimi në mjedis dhe sipas arsyesimit të mesiperm, në këtë raport behet fjale për një vlerësim "permbledhes" të ndikimit mjedisor për reabilitim/ndertimin e kesaj shkolle

Qëllimi është të identifikojë dhe të sigurojë informacion të duhur për publikun dhe institucionet tjera për pasojat mjedisore të reabilitimit/ndertimit dhe rikonstruksioni i shkolles në kohën e zhvillimit të punimeve për realizimin e këtij projekti.

NDERTIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE

BASHKIA PRRNJAS

Brenda këty qëllimi ne hartimin e kesaj VNM-je kemi konsideruar :

- alternativat për vendndodhjen dhe ndikimet mjedisore shoqëruese
- përmirësimin e plani mjedisor
- përdorimin si duhet dhe në mënyrë eficiente te burimeve
- masat e duhura për zbutjen e ndikimeve të mundshme të propozimit te ketij projekti
- kushet për ndërtimin duke e realizuar ne nje kohe sa me te shpejte

Objektivi i ketij raportit eshte vleresimi ne menyren e duhur te efektive te drejtperdrejta dhe indirekte te ketij projekti sipas klasifikimit :

- Efektet ne njerëz prane dhe afer ketij objekti qe kerkohet

- Ndikimet ne toke , uje , klimë dhe peisazh te zones

- Ndikimet ne materiale dhe asetë kulturore

- Nderveprimet midis ketyre faktorëve qe permenndem

Vleresimi i ndikimit ne mjedis zbaton parimin e parandalimit duke miratuar variantin me te mire , qe ne fazën e fillimit te vendimmartjes , për te shmangur ndikime te dëmshme kesaj veprimtarie ne mjedis.

Për ketë geshje te menaxhimit te mbeturinave , ne baze te udhezimit 75/442/CBE i modifikuar nga udhezimi 91/156/CBE , kjo lloj hierarkie aktualizohet ne tre nivele:

1. parandalim;

2. rikuperim;

3. shperberje.

Parimi i parandalimit dhe parimi i masave paraprake i përfshire ne Traktatin e Masatricht-it vendos detyren te zvogeloje emetimin ndotes ne burim pavarësisht nga kostatimi efektivi i nje efekti mjedisor negativ pra dhe ne mungese te provave qe tregojne ekzistencen e nje lidhjeje rastesore midis

emetimeve dhe efektive negative.

Vleresimi i ndikimit ne mjedis ka si objektive te percaktoje :

→ Përkthimin dhe vleresimin e ndikimeve te drejtperdrejta apo te terthorta te mjedisit gjate te gjithë kohës se reabilitimit/ndërtimit te ketij objekti .

→ Ndikimet mjedisore ne lidhje me gjendjen e mjedisit ku do te realizohet ky projekt .

→ Propozimin e masave te nevojshme per parandalimin , reduktimin , zbutjen dhe

minimizimin e ndikimeve negative dhe rritjen e ndikimeve pozitive ne mjedis.

Gjatë procesit të vlerësimit të ndikimit në mjedis kryhen identifikimi , përkthimi dhe vlerësi mi, në mënyrën e duhur i ndikimit në mjedis të kesaj veprimtarie punimësh rrugore duke përcaktuar efektet e mundshme të drejtpërdrejta dhe jo të drejtpërdrejta mbi tokën, ujin, detin, ajrin, pyjet, klimën, shëndetin e njeriut, florën dhe faunën, peizazhin natyror, pasuritë materiale e trashëgimime kulturore, duke pasur parasysh dhe lidhjet e tyre të ndërsjella.

Vlerësimi i ndikimit në mjedis zbaton parimin e parandalimit që në fazën e hershme të planifikimit të projektit me qëllim shmanjien apo minimizimin e efekteve negative në mjedis, nëpërmjet harmo nizimit dhe përshatjes së saj me kapacitetin bartës të mjedisit.

VNM-ja mendohet si një mënyrë për të ndaluar projekte që kanë ndikime të papranueshme në mjedis por një pikëpamje shumë më pozitive dhe e dobishme është të mendohet për VNM-ne si një mënyrë për të ndihmuar zhvilluesit dhe vendimmartësit të projekteve që të kenë ndikim sa më të vogël të mundshëm në mjedis në mënyrë që ata të mund të lejojnë përparim dhe të sigurojnë përfitime të tjera që zhvillimi krijon për ekonominë dhe shoqërinë. VNM bën këtë duke identifikuar zbutjen e mjedisit gjatë studimeve vlerësuese.

Ekipi i VNM-së ka bashkëpunuar në mënyrë të vazhdueshme që në faza të hershme të martesës së detyres së projektit me ekipin e projektit dhe do bashkëpunojë me zhvilluesin e këtij projekti reabilitim/ndërtim gjatë zhvillimit të projektit që nga studimi, hartimi, përfundimi dhe zbatimi deri në përfundim të ndërtimit për të identifikuar mënyrat nëpërmjet të cilave ato mund të reduktohen dhe që janë vendosur me pare. Ky është një proces i vazhdueshëm deri në përfundim të objektit.

Bashkëpunimi është realizuar për të vendosur se çfarë është e mundur dhe e përballueshme në kontekstin e zhvillimit të propozuar duke miratuar dhe projektuar variantin me të mirë me sa me pak ndikime në mjedis.

Raporti i VNM-së përshkruan në vijim të gjitha masat që zhvilluesi është përgatitur të adoptojë dhe ndikimet mbetëse të mbetura pas zbutjes. Masat zbutëse janë paraqitur si angazhime në mënyrë që autoriteti kompetent të dijë se çfarë mund të marrë parasysht në marrjen e vendimit nëse do të japë pëlqimin.

Parashikimi i ndikimit të ngjarjeve të pazakonshme në VNM-në merret kryesisht me pasiguri që lidhen me ndikimet që janë relativisht të sigurt që të ndodhin dhe ato janë pasojat e operacioneve rutine të projektit në serinë e llojeve të punimeve që do realizohen në zbatim të projektit.

Megjithatë, gjithmonë qëndron një rrezik që një ngjarje e pazakonshme mund të shkaktojë pro blime të rënda mjedisore gjatë ciklit të jetës së një projekti duke konsideruar që kemi punime me mjete të rënda, punime të veshitura gërmimi në nivelin e sipërfaqes se tokës etj që do përshkruen me poshtë dhe gjithmonë mund të kemi ndonjë të papritur të pakëndshme.

Objektivat kryesorë kesaj procedure për vlerësimin e ndikimit mjedisor mund të përmbliidhen si më poshtë vijon:

- ✓ Sigurimin e plote që konsideratat mjedisore janë të trajtuara shprehimisht dhe janë të përfshira në procesin e vendimmartjes

NDERTIM I SHKOLLËS SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE BASHKIA PRRËNJAS

Prej disa vitesh, Shqipëria është përfshirë në zhvillime të vrullshme urbane, gjë që është shogë rnar me një faturre jo të vogël në planin mjedisor. Rritja e konsumit, transportit, mbeturinat urbane apo inerte, derdhja e ujërave të zeza në dete e lumenj , prenja pa kriter e pyjeve , gërryerja e shtrëterve të lumenjve , djegia e gomave , gërryerja e maleve , ndërtimet e pakontrolluara, etj, janë vctem disa prej ndikimeve të ndodhura mbi mjedis. Shpesh njeriu nuk e kupton se ajo çfarë e

Vendi yne është antaresuar ne konventat nderkombetare dhe ne kete kuader eshte i detyruar te zbatoje nje rregullshmeri te percaktuar nga keto konventa dhe ne vijim te ligjeve qe kane gene dhe te dala ne vite per ruajtjen e mjedisit pasi eshte burimi i gjithckaje i cili percakton jetesen e njerzve duke siguruar nje mjedis te rregullt dhe nje menazhim te mire te tij

2.2.1-Legjislacioni i shfrytezuar per hartimin e ketij raporti

Keto sugjerohen te jene pjese e nje raporti ne rastin e nje "VNM-je permbledhese", sig theksohet ne Ligjin Nr.10440 , date 07.07.2011"*Per vleresimin e ndikimit ne mjedis* ", i ndryshuar . dhe organizatat jo-fitimprurese, si edhe mendimeve te tyre.

j) Permbledhje e konsultimeve me organet e pushtetit vendor, me publikun e gjere zhvillimit ekonomik te zones ku do te zbatohet projekti

i) Perputhshmeria e projektit me planet e rregullimit te territorit dhe me planin e h) Masa rehabilituese ne rast demtimi te mjedisit si edhe koston e tyre perkatese

g) Program monitorimi te ndikimeve te projektit ne mjedis te amortizuar keto ndikime

f) Ndikimet potenciale ne mjedis dhe masat e propozuara per te parandaluar apo per pershkrimi i punimeve te nevojshme per zbatimin e projektit

e) Pershkrimi i vlerave inxhinierike qe do te ndertohen apo zgjerohen, si edhe d) Plani i ndertimit dhe aratet per zbatimin e tij

c) Pershkrim i detajuar i te gjitha instalimeve qe jane pjese e projektit, apo qe do te perdo ren gjate zbatimit te tij

b) Objektivat e projektit

a) Te dhena mbi zonen aktuale te mjedisit dhe zonat perreth ku zbatohet projekti , ky Raport VNM-je eshte strukturuar ne menyren e meposhme:

Me gellim pletesimin e ketyre objektiveve dhe sipas referencave te permenduara me sipër efektivet dhe sukses te plete masat e nevojshme per mbrojtjen e mjedisit .

✓ Percaktimin e nje programi te pershtatshem monitorimi per te verifikuar qe te zbatohen me paparasshi kuara.

✓ Jane dhene sugjerime ne lidhje me masat qe duhet te përfshihen ne projekt per te reduktuar apo neutralizuar ndikimet negative mjedisore apo per te reflektuar ndryshime te tjera te

edhe aspektet socialo-ekonomike si edhe ato te shendetit te njeriut .

✓ Pershkrimin mbi menyren se si projekti ndikon ne kushtet aktuale mjedisore

✓ Eshte marre parasysh shmangia , reduktimi dhe minimizimi i ndikimeve potenciale ne mjedis ,

NDERTIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE BASHKIA PRENJAS

NDERITIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE

BASHKIA PRRNJAS

rrethon edhe nese nuk mund ta shikoj (ajri), ndikon drejtpërsëdrejti në cilësinë e jetës. Për rrjedhojë, ai tenton të bëhet indiferent ndaj çështjeve të mjedisit, deri në momentin që natyra reagon ashpër (përmbytje, psh).

Në fakti ndikimi negativ mbi mjedis , është një faturre që të gjitha shtetet po e pa guajne për zhvillimin. Për këtë arsye shpesh , indikatorët e energjisë , transportit dhe mjedisit trajtohen së bashku pasi është pothuajse e pamundur që të mos ndikojnë te njëri-tjetri. Megjithatë shtetet e zhvilluara kanë marrë angazhime serioze dhe po mundohen të japin shembullin e mirë se jo gjithmonë zhvillimi në përgjithësi dhe ai i industrisë në vecanti ecën paralel me ndoçjen e mjedisit . Nënshkrimi i Protokolleve të tilla si ai i *Kyoto-s* për uljen e emetimit të gazrave , tregojnë se shtetet e kanë rritur ndjeshëm vëmendjen e tyre ndaj mjedisit, pasi kjo lidhet drejtpërsëdrejti me cilësinë e jetës së qytetarëve të tyre.

Akoma më i rëndësishëm është *Protokolli i Gohenburg-ut* i cili përcakton tavanet për emetimin e katër ndotësve më të rrezikshëm të ajrit që krijojnë shirat acide. Ndoshia Shqipëria nuk është ndër vendet më të ndotura në botë por duhen marrë urgjentsisht masa për ndërprerjen e masakrës mjedisore dhe paralel me të hapa konkret për përmirësimin e situatës.

Në studimin e saj *ODA* konstatoi se Shqipëria nuk vuan për strategji , plan masash apo përcaktim objektivash në letër .

Kështu , aktualisht , Shqipëria ka:

» Nënshkruar 7 Konventa Ndërkombëtare për çështje të ndryshme mjedisore;

» Hartuar 7 Strategji Zhvillimi për disa aspekte mjedisore;

» Ka mbi 23 ligje për mbrojtje të mjedisit, biodiversitetit, florës e faunës, etj;

» Ka mbi 20 ligje për ratifikime e aderime nëpër Protokolle Ndërkombëtare, Marrëveshje,

Amendame nte, etj;

» Mbi 20 rishikime e shtesa të legjislatacionit të mëparshëm;

» Mbi 80 VKM që lidhen drejtpërsëdrejti me mjedisin;

» 20 udhëzime dhe mbi 5 rregullore, etj.

I domosdoshëm është zbatimimi i ligjeve dhe zotimeve të nënshkruara dhe akoma më tej vullneti për të cuar deri në fund nisimat që ndërmerren për mbrojtjen e mjedisit. Megjithatë , edhe në hartimin e strategjive dhe përfshirjen e hapave për zbatimin e tyre ka ende shumë punë për t'u bërë, në mënyrë që të reflektohen të gjitha problemet që po has sot mjedisi në vend.

Për realizimin e raportit të Vlerësimit të Ndikimit në Mjedis të veprimtarisë së propozuar u konsultuan dokumente mjedisore që lidhen me politikat shtetërore të mbrojtjes së mjedisit , zonës në të cilën kerkon te realizohet kjo ndërhyrje rikonstruksioni .

Shqipëria, pas viteve '90, është bërë pale në një sërë konventash ndërkombëtare edhe në fushën e mbrojtjes së mjedisit, që janë marrëveshje mjedisore ndërshtetërore me mjaft vende të botës , lidhur me ndryshimet klimatike , mbrojtjen e biodiversitetit , luftën kundër shkreteitizimit të tokave , për llojet migratore , për specie , faunën , kimikater, si dhe një sërë çështjesh të tjera mjedisore të përbashkëta në shkallë rajonale dhe ndërkombëtare . Qeveria shqiptare gjate viteve

NDERTIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE

BASHKIA PRRENJAS

te fundit ka nxjerre mjaft ligje dhe udhezime per mjedisin te cilat jane ne perputhje te plote edhe me konventat nderkombetare si :

- Konventa e Finlandes "Per vleresimin e ndikimit ne mjedis ne kontekstin nderkufti tar" Espoo e dt.25.02.1991
- Konventa e Gjenezes "Per ndojten atmosferike" e dt.13.11.1979
- Konventa e Bernes "Per ruajtjen e flores dhe Faunes " e dt.19.09.1979 e ratifikuar me Ligjin Nr.8294, date 02.03.1998
- Konventa per "Mbroyjen e mjedisit detar dhe te zones detare te detit Mesdhe si dhe gjashte protokolleve shqeruese" pershtatur ne Barcelone me 16.02.1976, me 10.06.1995 nga Konferenca e shumeftuqishmeve "Per mbroyjen e detit Mesdhe nga ndojtet" e ratifikuar me ligjin Nr.8690, date 16.11.2000
- Konventa e Rios "Mbi larmine biologjike ", ne Rio de Zhaniero me 15.06.1992 e ratifikuar me Ligjin Nr.9279, date 23.09.2004,
- Ligji per aderimin e Shqiperise ne protokollin "Per pergatitjen, reagimin dhe bashkepunimin ndaj incidenteve te ndojtes nga lendet e rrezikshme dhe te demshme (OPRC – HNS), 2000" shpallur me dekretin Nr.7990, date 15.10.2012.

Konventa per "diversitetin biologjik", qe perfaqeson nje marreveshje midis vendeve te ndryshme per ruajtjen e biodiversitetit, per perdorimin e qendrueshem te burimeve gjenetike dhe per transferimin e teknologjive perkatese me financimet perkatese. Shqiperia e firmosi kete konvente ne date 5 janar 1994. Konventa hyri ne fuqi me date 5 prill 1994.

- Me date 29 nentor 1995, Shqiperia u anetaresua ne "Konventen e Ramsarit" (Ramsar, 1971), e njohur gjithashtu si "Konventa per ligatinat me rendesi nderkombetare, ne veganti per shpendet e ujit". Shqiperia u be anetare e kesaj konvente duke e ratifikuar ate me date 29 mars 1996.
- Me date 31 tetor 1995 Shqiperia nenshkroi Konventen e Bernes per Mbroyjen e Flores dhe Faunes se Jetes se Egjer te mjedisit natyror ne Evropet" (Bern, 19 shtator 1979). Shqiperia u be anetare e kesaj konvente permes ratifikimit te saj me date 2 mars 1998.
- Konventa e Aarhus-it "Ne lidhje me aksesin ne informacion, pjese marrtjen e publikut ne vendim-martje dhe aksesin ne sistemin e drejtesise ne ceshnje mjedisore" (Danimarka, 25 qershor 1998). Konventa perfaqeson nje instrument te rendesisshem per forcimin dhe harmonizimin e te drejtave mjedisore te qytetarëve duke u dhene atyre me shume mundesi per te gene te informuar per pjese marrtje publike dhe per drejtesi ne Evropet. Shqiperia ishte nder 35 vendet anetare qe nenshkruan kete konvente.
- Konventa per "Luften kunder shkretektivizimit", me gellim luftimin e ketij fenomenit ne vendet qe vuanne prej tij (4 dhjetor 1996). Aneksi 4 trajton problemimin e shkretektivizimit ne vendet mesdhetare. Pjese marrtja e Shqiperise u miratua ne vitin 1999.
- Konventa "Per Mbroyjen e Shtreses se Ozonit", qe njihet si Konventa e Vienes (1985) e ratifikuar ne 8 tetor 1999.

Qe prej krijimit me 1974, Komiteti i mbroytes se ambientit detar (MEPC = KMAD) ka studiuar dispozita te ndryshme te MARPOL 73/78 qe kerkonin sqartime ose qe zbatimi i te cilave nxirrte

probleme. Me qëllim që të hiqeshin paqartësitë dhe të zgjidheshin problemet në mënyrë uniforme, MEPC vendosi se ishte e dëshirueshme të zbatoheshin interpretime uniforme të MARPOL 73/78 dhe ka pranuar se, në një farë mënyre, duheshin ndryshuar disa prej rregullave ose të parashtkoheshin të reja me qëllim që të reduktohej akoma më shumë ndoçja që lidhej me përdorimin e anijeve dhe të asaj të shkakuar aksidentalisht nga anijet. Këto masa të marra nga MEPC kanë guar në hartimin e një numri interpretimesh uniforme të Konventës dhe amendamentesh.

Ky botim ka për objekt të lehtësojë konsultimin e dispozitave dhe interpretimeve uniforme të përditësuar të artikulujve, Protokolleve dhe të pesë Aneksëve të MARPOL 73/78. Ajo përfshin të gjitha amendamentet e vitit 2000 (sig janë miratuar nga rezoluta MEPC.89(45). Sekretaria do të saktësojë se nuk ka për qëllim të sjellë modifikime formale, as modifikime të tjera, të teksteve të besueshme. Për qëllime juridike, duhen konsultuar

tekstet e MARPOL 73/78 të besueshme.

Megjithatë, do të gjejmë në këtë botim amendamentet e rregullit 13G të Aneksit I dhe të suplementit të Certifikatës IOP (sig janë miratuar më 11 maj 2001 nga rezoluta MEPC.95(46). Këto amendamente të rëndësishme do të hyjnë në fuqi më 1 shtator 2002 ne qoftë se ato pranojnë ne datën e pranimit të heshtur të fiksuar ne 1 mars 2002. Në datën e publikimit të këtij botimi përmbledhës, kushtet e hyrjes në fuqi të këtyre amendamenteve nuk ishin plotësuar akoma. Megjithatë u mendua se këto amendamente mund të hyjnë në fuqi para rishikimit të ardhshëm të këtij botimi përmbledhës dhe për këtë arsye, teksti i rezolutës MEPC.95(46) është riprodhuar në seksionin e titulluar "Informacione shtese" (rubrika 7). Një tekst i bashkangjitur (Sistem vlerësimi i gjendjes së anijes) i miratuar nga rezoluta MEPC.95(46) figuron në të njëjtin seksion (rubrika 8). Përmbytja është shume e ngjashme me atë që kerkohet nga dispozitat e BERZH-it, ne Aneksin 4 te "Procedurave Mjedisore" dhe nga BEL, qe ndjek direktivat perkatese evropiane (direktiva 85/337/e Keshillit te Evropes, ndryshuar me ane te direktives 97/11/ te

Keshillit te Evropes).

BERZH-i jep me shume detaje per qdo pike ne veganti dhe kjo eshte ne veganti e vertete per pershkrimin e aspekteve mjedisore dhe te kushteve shogororo-ekonomike qe mund te ndikohen nga projekti. Nder to permendim: klimen , gjeomorfologjine dhe gjeologjine , burimet ujore , burimet biologjike dhe ekologjike, ndikimin ne panorame dhe ate vizual, ne cilesine e ajrit, zhurmat dhe perdorimin e tokes.

Persa i takon perkutizimit te ndikimeve potenciale kemi keto perkutizime:

→ Ndikim mesatar i pranueshem:ndikim negativ ne mjedis qe mund te pakësohet .Ky nuk është një ndikim që akumulohet dhe nuk shkakton demë mjedisore që përhapen.

→ Ndikim thelbesor : ndikim ne mjedis qe nuk mund te pakësohet me qd lehtësi. Ky ndikim akumulohet dhe shkakton demë qe përhapen ne mjedis.

→ Ndikim jo i drejtpërdrejtë : është ndikimi i akumuluar me pare apo qe është zhvendosur ne distance dhe te mund te parashtkohet.

Serish edhe per kete rast legjislacioni shqiptar eshte i ngjashem me dispozitat e BERZH-it, ne veganti per mundesine e ndikimeve kumulative.

NDERTIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE

BASHKIA PRENJAS

Përveç sa me sipër, BERZH-i thekson rendesine e përkthimit të ndikimeve si pozitive, ashtu edhe negative (përsa i takon shkallës, rendesise, përsëritjes, kihimit, masës dhe kohëzgjatjes), si edhe rendesine e shkallës së ndikimeve (në eshtë ky një ndikim në nivel lokal, rajonal, kombëtar apo ndërko mbetar).

Përgatitja e Raportit të Vlerësimit të Ndikimit në Mjedis të aktivitetit të propozuar është kryer duke u bazuar në aktet ligjore të mëposhtëm:

- Ligji Nr. 8094 datë 21.03.1996 "Për largimin publik të mbeturinave"
- Ligji Nr.8756 dt.26.03.2001 "Per emergjencat civile"
- Ligji Nr.8766 dt.05.04.2001 i azhormuar "Per mbrojtjen nga zjarri dhe shpëtimin"
- Ligji nr. 8503, datë 30.6.1999 "Për të drejtën e informimit në lidhje me dokume nter zyrtare"
- Ligji Nr.9010, datë 13.2.2003 "Mbi trajtimin e mbetjeve të ngurta",
- Ligji Nr.9774, dt.12.07.2007 "Per vleresimin dhe administrimin e zhurmes ne mjedis",
- Ligji Nr.8906, dt.06.06.2002 "Per zonat e mbrojtura"
- Ligji Nr.10, dt.18.02.2010 "Per signurine dhe shendetin ne pune"
- Rregullore Nr.1 dt.30.03.2007 "Per trajtimin e mbetjeve te nderimit, nga krijimi, transportimi deri ne asgjesimine tyre"
- Udhëzues Metodik për "Përgatitjen e Raportit të Vlerësimit të Ndikimit në Mjedis"
- V.K.M Nr.994, date 02.07.2008 "Per terheqjen e mendimit te publikut ne vendimarrje per mjedisin"
- Vendimin KM Nr.175, dt.19.01.2011 " Per miratimin e strategjise kombetare te menazhimit te mbetjeve ...";
- Vendim KM Nr.123, dt.17.02.2011, "Per miratimin e planit kombetar te veprimit per menaxhi min e zhurmave ne mjedis"
- Vendimin KM Nr.805, dt.04.12.2003 "Per miratimin e listes se veprimtarive me ndikim ne mjedis"
- Vendimin KM Nr.103, dt.31.07.2002 "Per monitorimin e mjedisit ne RSH"
- Udhëzuesi Nr.6, datë 27.11.2007 "Mbi miratimin e rregullave, përmbajtjes dhe afatave për hartimin e planeve për administrimin e mbetjeve të ngurta"
- Udhëzim nr.6 datë 27.12.2006 "Për miratimin e metodologjisë së vlerësimit paraprak të ndikimeve në mjedis të një veprimtarie"
- Vendimin KM Nr.99, dt.18.02.2005 " Per miratimin e katalogut shqiptar te klasifikimit te mbetjeve "
- Udhëzim nr. 2 datë 21.05.2007 "Për miratimin e listes së aktiviteteve me ndikim në mjedis, mënyrën e aplikimit dhe rregullat e procedurave të autorizimit dhe pëlqimit mjedisor nga Agjensitë Rajonale të Mjedisit"
- Udhëzimin Nr.8, dt.27.11.2007 " Per nivelet kufti te zhurmave ne mjedis te caktuara
- Udhëzimin Nr.1037/1, dt.12.04.2011 "Per vleresimin dhe menaxhimin e zhurmes mjedisore "

NDERITIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE

BASHKIA PREENJAS

- ☛ Vendimin KM Nr.123, dt.17.02.2011 "Per miratimin e planit kombetar per menaxhimin e zhurmave ne mjedis"
- ☛ Udhhezimin Nr.1037/1, dt.12.04.2011 "Per vleresimin dhe menaxhimin e zhurmes mjedisore"
- ☛ Vendimin KM Nr.123, dt.17.02.2011 "Per miratimin e planit kombetar per menaxhimin e zhurmave ne mjedis"
- ☛ Ligjit Nr. 10 463, date 22.9.2011 "Per menaxhimin e integruar te mbejteve"
- ☛ Ligjit Nr. 10 431, date 09.06.2011 "Per mbrojtjen e mjedisit" i ndryshuar
- ☛ Ligjit Nr. 10 440, date 07.07.2011 "Per vleresimin e ndikimit ne mjedis"
- ☛ Ligjit nr. 10 448, date 14.07.2011 "Per lejet mjedisore"
- ☛ V.K.M Nr.13, date 04.01.2013 "Per miratimin e rregullave, te pergjegjesive te afateve per zhvillimin e procedures te vleresimit te ndikimit ne mjedis"
- ☛ V.K.M Nr.419, date 25.06.2014 "Per miratimin e kerkesave per leje, transferim te lejeve, rregullat per shqyrtimin e lejeve"
- ☛ V.K.M Nr.912, date 11.11.2015 "Per miratimin e metodologjise kombetare per hartimin e raportit te vleresimit te ndikimit ne mjedis"
- ☛ V.K.M Nr.352, date 29.04.2015 "Per vleresimin e cilesise se ajrit dhe kerkesat per disa ndotes ne lidhje me te"
- ☛ Ligji nr.8308, date 18.03.1998 "Per transportet rrugore" i ndryshuar qe trajton ne menyre te vegante geshnje si:
 - (i) caktimin e rolit te organeve te pushtetit vendor (MB);
 - (ii) rregullat per shqeterite e transportit;
 - (iii) poqedurat qe zbatohen mbi firmat e transportit rrugor per hyrjen ne treg;
 - (iv) transporti i mallrave te rrezikshme. Eshite bere peraftrimi i ketij ligji me direktiven e KE 96/26 me miratimin e ndryshimeve te tij me ligjin nr. 9760, date 21.6.2007.
- ☛ Ligji nr.9808, date 24.9.2007 "Per disa ndryshime dhe shtesa ne ligjin 8378, date 22.07.1998 "Kodi Rrugor i Republikes se Shqiperise" (per peshat dhe dimensionet, kapacitetin transportues te mjeteve, etj), i cili hap rruge hartimit te akteve te tjera ligjore sipas Direktivave dhe Rregulloreve te KE-se.
- ☛ VKM nr. 325, date 19.03.2008 "Per miratimin e rregullave per pranimin ne veprimtarine e operatorit te transportit rrugor te mallrave dhe udhetareve, si dhe per njohjen e dokumenteve zyrtare, te caktuara per keta operator", i perputhur pjesisht me Direktiven nr. 96/26/KE per caktimin e kriterit cilesore qe duhet te plotesohen per pranimin ne veprimtarine e transportit rrugor te mallrave dhe udhetareve per operatorit e transportit rrugor, si per tregun e brendshem, ashtu edhe per tregun ndërkombëtar.

ekza minimum sistematik të të gjithë elementeve në hartimin e projektit dhe ndërveprimëve të tyre blème të rënda mjedisore gjatë ciklit të zbatimit të këtij projekti . Identifikimi i rreziqeve kërkon Megjithatë, gjithmonë qëndron një rrezik që një ngjarje e pazakonshme mund të shkaktojë pro rutinë të projektit.

lidhen me ndikimet që janë relativisht të sigurt që të ndodhin pasi ato janë pasojat e operacioneve Parashikimi i ndikimit të ngjarjeve të pazakonshme në VNM-në merret kryesisht me pasiguritë që

2.2.3 –Vlerësimi i rrezikut në hartimin e këtij raporti

Mund të marrë parasysh në marrjen e vendimit nëse do të japë pëlqimin . Masat zbutëse paraqiten si angazhime në mënyrë që autoriteti kompetent të dijë se çfarë që zhvilluesi është përgatitur të adoptojë dhe ndikimet mbetëse të mbetura pas zbutjes .

Sapo është kryer vlerësimi i ndikimeve mbetëse dhe raporti i VNM - së përkthuan masat e përba llueshme në kontekstin e zhvillimit të propozuar.

VNM-së është që të punojë me zhvilluesin e projektit për të vendosur se çfarë është e mundur dhe Zakonisht nuk është e mundur të zbutet çdo ndikim i një projekti , por puna e ekipit të vazhdojë gjatë gjithë zhvillimit të projektit .

reduktohen . Ky është realizuar një proces i përsëritur që ka filluar në faza të hershme dhe të bashkëpunuar me zhvilluesin për të identifikuar mënyrat nëpërmjet të cilave ato mund të Eshë artur që hartuesi të identifikojë ndikimet e rëndësishme mbi mjedisin dhe është identifikuar zbutjen e mjedisit gjatë studimeve vlerësuese.

hartojë projektin e ndërtimit me një ndikim sa më të vogël të mundshëm në mjedis duke neshme në mjedis dhe ka shërbyer si orientim për të ndihmuar zhvilluesit dhe vendimmarrësit të VNM-ja ka lejuar dhe ndihmuar në hartimin e këtij projekti pasi nuk ka ndikime të papra

- > Perputhja e këtij projekti me planin e përgjithshëm vendor.
- > Intrastuktura e nevojshme për ndërtim dhe me pas per funksionim

minimizim e demeve mjedisore

- > Harmonizimi dhe lidhja e kesaj veprimtarie me të gjitha masat e nevojshme per
- > Ndikimet ne mjedis dhe menyren e zbutjes se tyre
- > Ndikimet ne mjedis gjate fazes se ndertimit te objektit
- > Gjendja egzistuese te zones se fshatrave pa furnizim me uje

Gjate hartimit te këtij raporti është konsideruar :

permbush ne te gjitha anet si interesa shumepaleshe dhe nga pikepamje mjedisore dhe shtetore . jashtem , per te cillin kerkohet te realizohet ky projekt furnizimi me uje te fshatrave te Bulqizes dhe me gjere me specialiste te fushes perkatese vendas por edhe me konsulence nga eksperte te te hapur , te gjere duke u konsultuar me hartuesit e projektit te ndertimit , me statin inxhinierik mjedisit permes parandalimit , kompensimit te demeve ne mjedis , garancimin e nje vendimmarrje Zbatimi i legjishtacionit shqiptar ne menyre qe te sigurojme nje nivel te larte te mbrojtjes se

2.2.2 -Pershkrim te metodikes per hartimin e këtij raporti

NDERTIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE BASHKIA PRRENJAS

me njerëzit dhe mjedisin për të përcaktuar se sa dëme (për shëndetin ose për mjedisin) mund të lindin.

Vlerësimi i rrezikut (VR) është metoda shkencore e përcaktimit të pasigurisë në lidhje me ngjarjet e ardhshme të këtij lloji. Teknikat mund të jenë ose cilësore ose sasimore. Teknikat cilësore janë përdorur zakonisht për të vlerësuar sisteme të thjeshta ku pasojat e ngjarjeve janë më pak të rënda. Vlerësimi sasior i rrezikut është përdorur për sistemet më komplekse dhe për rreziqet që mund të gojnë në konsekuenca të rënda si vdekja e njerëzve (viktima). Vlerësimet duhet të fillojë në një nivel të thjeshtë dhe mund të bëhen më të sofistikuar, në varësi të natyrës dhe kompleksitetit të rrezikut dhe nevojat e vendimmartësimit në menaxhimin e rrishtit të kësaj "qasjeje" dhe burimit e niveluar" (*tiered approach*). Duke përdorur një "qasje nivelësh" duhet të sigurohet që burimet e aplikuar për vlerësimin e rrezikut të jenë proporcionale me rrezikun.

Një numër aktivitetesh esenciale janë të përfshirë në vlerësimin e rrezikut. Këto ndahen në pesë hapa kryesorë:

- Identifikimi i rrezikut;
- Analiza e rrezikut;
- Analiza e pasojave;
- Përcaktimi i rrezikut,
- Vlerësimi dhe masat zbutëse.

Identifikimi i rrezikut përfshin identifikimin e materialeve të rrezikshme ose ndonjë ngjarje të rrezikshme që mund të lidhet me projektin. Një konsekuencë e përbashkët në krijimin e rreziqeve të mundshme është që të administrohen rreziqet dytësore që mund të lindin. Është e rëndësishme që gama e plotë e rreziqeve të mundshme të identifikohet që në fillim, edhe nëse është për të sqaruar se pse disa rreziqe të mundshme janë hedhur poshtë si të tilla dhe që nuk kërkojnë vlerësim të mëtejshëm.

Ne këtu projekt, gjatë realizimit të tij gofite të ndërtimit të një pjese të re aksii apo reabilitim / ndërtim të aksit egzistues kemi rrezik nga mostifiksimi i pajisjeve që do të përdoren gjatë të gjithë kohës së ndërtimit deri në përfundim të tyre dhe konkretisht duhet bere kujdes nga :

- Funksionimi i mjeteve të rënda dhe gërmuese në momentin e fillimit të punimeve dhe gjatë të gjithë kohës deri në përfundim të objektit pasi mund të shkaktohet ndonjë aksident i mundshëm .
- Mjete të rënda , eskavatore , vinca , fadroma duhet të mos punojnë pandërprerë dhe njëkohësisht në mënyrë që të mos ngrenë lart dhe në mënyrë të dendur pluhurin që del nga punimet e ndërtimit dhe të mos përhapet në ambientin përreth pasi është shesh i hapur , në rreze kryesore dhe brenda gendres se banuar nga shume banore . Njëkohësisht evitimin e prodhimit të zhurmave mbi ato të lejuarat pasi të gjitha punimet do behen kryesisht brenda zones se banuar .
- Mosndotja e ambientit nga materialet që do dalin nga punimet e gërmimit dhe nga dhererat që dalin të cilat nuk do përdoren me ne objekt si dhe kujdesi i duhur gjatë evadimit të tyre në vendin e caktuar me pare ose per riperdortim me autorizim dhe vendim vetem nga supervizori i punime ve dhe nga institucioni .

NDERTIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE BASHKIA PRRENJAS

Analiza e pasojës në proces përftshin parashikimin e pasojave për njëzetit dhe mjedisin që mund të lindin nga një rrezik i dhënë. Ajo mund të ndahet në tri faza kryesore, si më poshtë:

referohet për të siguruar një tregues besueshmëri. të përcaktohet, nëse është e mundur. Burimi i qdo të dhënë të përdorur në llogaritjet duhet të përmes incidenteve të rreziqshme që prekin njëzetit apo mjedisin dhe probabiliteti që të ndodhin analiza. Pasi janë identifikuar fillimet e ngjarjeve të ndryshme, historitë e ngjarjeve janë gjurmuar historike mbi frekuencat e dështimit nga furnitori ose pajisje të ngjasime janë përdorur për të kryer aksidenteve. Informata të hollësishme të projektit, karakteri i stikat operative dhe të dhënat operimit në një mënyrë sistematike për të identifikuar të gjithë skenarët e mundshëm të rreziqshmeri të lartë. Qasja HazOps është që të shqyrtojë segmente të vogla të procesit ose vegantë për analizën e pemës/historisë së ngjarjes e përdorur shpesh në studimet e instalimeve me Studimet e rrezikut dhe operacionale (HazOps) "Hazard and Operability Studies" është qasje e identiteve të padëshiruarra përfundimtare (nganjëherë referuar si "ngjarje kryesore").

përdoren për të siguruar një paraqitje grafike të marrëdhënive ndërmyjet ngjarjeve të veganta dhe fillimi i ngjarjes deri në incidentet që mund të demtojnë njëzetit dhe mjedisin. Të dyja mund të ngjarjeve që mund të kenë qvar në këtë pikë. "Analiza e pemës/historisë së ngjarjes" shtrihet nga makinerie gjate punimeve të ndryshme të germimit (dhe të rikthehet përmes dështimeve apo njëzetit e mjedisin (p.sh., zjarr ose derdhje/ryedhje lengjesh ndotese , shkarje apo rreshqitje "Analiza e pemës/historisë së defektit, shkakut" fillon me incidentin që shkakton efekti mbi - kuantifikimin e gjases së incidentit.

rreziqshëm nga defekti ose analizës së pemës/historisë së ngjarjes; - specififikimin e sekuençës së ngjarjeve që mund të çojnë në të ndodhurin e incidentit të tij . Kjo përftshin:

shëm që mund të shkaktojë dem per kete lloj projekti dhe me pas gjate zhvilli mit per ndertimin e Ky është vlerësimi i frekuencës ose i probabilitetit të ndodhurit të ndonjë incidenti të rrezik

2.2.4 –Analiza e rrezikut

rreziqet mjedisore dhe shëndetësore që rrjedhin nga projektet ku këto janë të rëndësishme. rrezikut si pjesë e fushës së VNM-së është praktikë e mirë për raportin mjedisor të përshkruarja Perdërisa ligji në fuqi për vlerësimin e ndikimit në mjedis, nuk i referohet në mënyrë eksplisite së një rreziku të përcaktuar dhe madhësinë e pasojave që mund të ndodhin.

ose të demtuar. Niveli i rrezikut llogaritet duke kombinuar probabilitetin ose frekuencën e shfaqjes Një rrezik mund të përkufizohet si një situatë që në rrethana të caktuara mund të sjellë demtime ndofje mjedisore

- te perca kuar dhe kufizuar per mosderdhje te karburantit apo vajrave ne shesh qe sjellin mate riale si dhe te gjitha mjetet e tjera motorrike qe punojne edhe vetem nje seksion kohor
- Kujdesi te mjetet auto si fadrome , eskavator , kamionet e te gjitha tonazheve qe do sjellin
- evito het ndonje aksident i mundshem .
- funksionimi i mire , shume rigoroz dhe brenda kushteve teknike i sheshit te ndertimit si dhe kanjherit te punes nga sipermarresi qe ne momentin e fillimit te punimeve ne menyre qe te

NDERTIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE BASHKIA PREENJAS

Vlerësimi probabiliteti të pasojave
 Qëllimi i këtij hapi është që të vlerësojë mundësinë e pasojave dhe përbëhet nga tre komponentë:
 -probabilitetin e të ndodhurit të incidentit të rrezikshëm,
 -probabilitetin e receptorëve të ekspozuar ndaj rrezikut dhe
 -probabilitetin e dëmit që rezulton nga ekspozimi ndaj rrezikut.
 Varur nga rrethanat e incidentit të rrezikshëm, caktimi i probabiliteteve mund të jetë relativisht i drejtpërdrejtë ose mund të kërkojë një qasje më të sofistikuar.

Parashikimi i përmasave të pasojave
 Parashikimi i përmasave të pasojave do të ndryshojë në varësi të kompleksitetit të ngjarjes së rrezikshme në vlerësim. Disa karakteristika kyçe duhet të konsiderohen në këtë fazë:
 - Shkalla hapësimore e pasojave e dëmit që rezulton nga një ndikim mjedisor shpesh do të shtrihet në mënyrë të konsiderueshme përtej kufijve të burimit të rrezikut . E rëndë sishme është që vlerësimi i rrezikut të mos jetë shumë i kufizuar në këtë drejtim.
 - Shkalla e përkohshme e pasojave. Është e rëndësishme për t'u marrë parasysh kohëzgjatja e një ndikimi se si mund të shkaktojë dëme që do të zgjasin gjatë në të ardhmen. Për shembull, pasojat e mundshme të një derdhjeje të madhe të natës që prek plazhet mund të kenë ndikime afatgjata në industrinë e turizmit në zonë; një derdhje e një solventi në tokë të depërtueshme mund të rezultojë në një ndikim në shtresat ujëmbajtëse për shumë vjet më vonë.
 Për vlerësimet sasiorë/kuantitative, modelimi i fuqishëm dhe afatgjatë, duke përdorur mjete të ngjashme me ato të përdorura në parashikimin e ndikimit konvencional, mund të përdoret për të parashikuar dhe përcaktuar shkallën kohore dhe shtrirjen e ndikimit mjedisor.

Ekzaminimi i ndikimeve/pasojave
 Është e rëndësishme që gama e plotë e pasojave të mundshme është konsideruar në këtë fazë. Disa pasoja janë të lidhura qartë me rrezikun e veçantë që analizohet të tilla si ndikimet shëndetësore të njeriut nga shkaktrimet e ujrave të lartës të perziera me elemente të papranueshëm si vajra , lubrifikante etj. në kanalët e ujërave.
 Shqyrtimi i sekuençës së ngjarjeve nga incidenti i rrezikshëm deri të ndikimi do të ndryshojë në kompleks, në varësi të natyrës së rrezikut të konsideruar. Është e papra nëse mund të rasti në projektit tone të lihen në shesh apo hapen përreth tij të mbetjeve të çfaredollojshme dhe natyre

2.2.5 –Ekzaminimi i ndikimeve dhe parashikimi i pasojave

- përcaktimi i pasojave ose ndikimeve të mundshme të rrezikut, duke përfshirë sekuençën e ngjarjeve nga incidentet e rrezikshme deri në ndikim;
 - parashikimin e përmasave të pasojave të mundshme;
 - vlerësimin e probabilitetit të ndodhjes së pasojës.

NDERTIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHË

BASHKIA PRRËNJAS

Pasigurtë

Kjo pjesë diskuton rëndësinë e shqyrtimit të pasigurisë në VNM. Pasiguria është e rëndësishme pasi mund të ndikojë cilësinë e informacionit disponibël në vendimmarrje. Ka dy mënyra kryesore në të cilat pasiguria është relevante në VNM:

- Pasiguria në parashikimin e ndikimeve.

Parashikimet, nga natyra janë të pasigurt pasi kanë të bëjnë me të ardhmen. Pasiguria është e lidhur kryesisht me mungesën e dijeve se si do të sillen në të ardhmen projektet dhe mjedisin. Për shembull, efekti i shkaktimeve të projektit në cilësinë e ajrit do të varret në mënyrë vendimtare nga pozicioni i saktë, forca e shkakimit, temperatura dhe përzierja e shkaktimeve, si dhe kushtet e ardhme të motit dhe të gjitha këto janë të pagarta. Por pasiguria/ pagartësia mund të rritet edhe sepse dija jonë rreth mjedisit bazë bazohet vetëm në mostrat/model, si dhe metodat që përdoren për të parashikuar ndikimet (modellet e tyre) janë gjithmonë thjeshtime të atyre që ndodhin në botë. Gjithashtu, mund të ketë gabime në të dhëna dhe në aplikimin e metodave por me shpresë që këto mund të shmangen me ndihmën e kontrollleve të kujdesshme dhe të detajuara.

- Pasiguri rreth ekzistencës së "ngjarjeve të jashtëzakonshme" gjatë zbatimit të projektit
- Rreziqe të paparashikuara që rrezikojnë jetën e njerëzve dhe mjedisin
- Nga keqfunksionimi i makinave, mjeteve dhe pajisjeve që marrin pjesë në projektet dhe shka ktojnë aksidente si zjarr, shpërthime dhe rrydheje të ndryshme ose rreshqitje .

Procesi i parashikimit përbëhet nga një numër fazash, përfshirë vendimin se si të përkrahur ndikimet, mbledhjen e të dhënave lidhur me projektin dhe mjedisin, dhe sele ktimin dhe aplikimin e metodës së parashikimit. Pasiguria mund të shfaqet te secila nga këto faza.

Ka një sërë kriteresh për marrjen e vendimit se si të përkrahur një ndikim. Këto përfshijnë:

-natyrën e ndikimit në vetvete, p.sh., vëndndodhjen dhe shtrirjen, kohën dhe karakteristikën të tjera të lidhura me të;

-llojin e standardeve kundrejt të cilëve do të vlerësohen parashikimet;

-aftësia dhe mundësia e metodave për të bërë lloje të ndryshme parashikimesh (mesatare /amp; luda maksimale, afatshkurtra/gjata, afër/larg etj.)

Vendimi për përkrahimin e ndikimit duke përdorur një masë se sa atë që mund të çojë në një përfundim të ndryshëm rreth ndikimit.Falë kësaj, do të ketë gjithmonë një shkallë pasigurtë nëse mënyra se si është përkrahur një ndikim, ka ndikuar në vëndimin rreth rëndësisë së tij.

Do të ketë gjithmonë pasiguri në të dhënat që duhen për të bërë parashikimet.

Këto mund të jenë të dhëna rreth vetë aktivitetit : se pari ,

sa mbejte do të depozitohen në një vëndndodhje të propozuar ? Nisur që ne rastin tone do kemi mbejte :

Për shembull, analizat statistike mund të regjohen që 95% e intervalit të besueshmërisë për zhurnat lidhur me një projekt industrial të jenë 65-70dBA. Kjo do të thotë se ka një probabilitet rreth 95% që zhurnat aktuale të jenë brenda këtyre normave. Ka disa metoda të ndryshme statistike që mund të përcaktojnë nivelin e pasigurisë në parashikime dhe është e përshtatshme të përdoren këto atje ku ka pasiguri të konsiderueshme.

Ku është e mundur, supozimet në bazë të parashikimit të ndikimeve, dhe besue shmëria në parashikim duhet të specifikohet qartë. Aty ku është një nivel i konsiderueshëm i pasigurisë, parashikimet duhet të shprehën gjithmonë si shkallë ose cilësore (p.sh., nga më i ulët i më i lartë dhe vlerat më të mundshme) ose statistikisht (p.sh., 95% limitit/niveli të besueshmërisë).

Të gjitha metodat parashikuese, kur përdorin modele shkencore ose gjykimet ekspertësh, përfshijnë disa modele të mjedisit: matematike, fizike, eksperimentale ose konceptuale (verbale/ mendore). Pasiguritë ndodhin sepse asnjë nga këto modele nuk mund të parashikojë se çfarë do të ndodhë në mjedisin e vërtetë. Modeli është vetëm një përfaqësi e botës reale dhe përfundimet nuk mund të japin një përshkrim të saktë dhe preciz të asaj që mund të ndodhë.

- Ndryshueshmëria natyrale dhe e pashmangshme në mjedis , p.sh., kushtet mesatare të motit do të ndryshojnë gjatë një viti dhe ndër vite; nivelet e prurjes së lumit lagështia e tokës ndryshojnë në kohë, po ashtu popullimet dhe riprodhimi i specieve; përberja e ndryshme gjenetike e individëve në një popullim mikrororganizmash do të rezultojë në një ndryshueshmëri të reagimit të tyre ndaj ndaj ndotjes së tokës.

Të dhënat janë subjekt i dy lloj pasigurish:
- Pasaktësia në matje dhe zgjedhjen e mostrave – saktësia e instrumenteve, teknika dhe përdo ruesi si dhe frekuenca e matjeve shkalla e modelit të zgjedhur;

Meqe kemi të bëjmë me ndërtim të ri të rryetit të ujësillesit duhet mbikeqyerje e vazhdueshme sepse mund të perballlemi me situata jo të kendshme .
Mund të lidhet edhe me mjedisin bazhë që ndikohet: sa është popullata lokale e specieve të ndikuara. Cilin proporcion të popullatës kombëtare rajonale përfshim? Çfarë kanalesh bëjnë të mundur shpërhapjen e ndotësve? Cilat janë kushtet lokale të shpërhapjes në ajër, tokë dhe ujë? Sa njerez jetojne në vendndodhjen e projektit?

→ nga punimet e prishjes se sipërfaqeve egzistuese te cilat duhet te ndahen vecmas mbetjet e betoneve , mbetjet metalike dhe mbetjet e tjera .
→ nga punimet e germimit per zbatimin e projektit sipas specifikimeve dhe parashikimeve te bera ne te per realizimin e ketij objekti .
→ mbetjet qe dalin gjate punimeve te ndertimit dhe qe nuk perdoren me tej .
Cila është përberja e tyre kimike ?

NDERTIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE BASHKIA PRRNJAS

-Aty ku ka pasiguri, analiza e ndjeshmërisë mund të jetë një mjet i dobishëm. Analiza formale e ndjeshmërisë është një metodë analitike e përdorur për të vlerësuar qëndrueshmërinë e marrëdhënive mes variablave: në terma të thjeshtë, sa do të rritet X nëse rritet Y? Një faktor i kualifikuar derivat i pjesshëm që llogaritet për çdo të dhënë është i njohur si koeficient i ndjeshmërisë. Të dhënat me koeficientin më të lartë të ndjeshmërisë kanë ndikimin më të madh mbi pasigurinë në rezultate.

-Nëse përdoret gjykimimi i ekspertit ai duhet të jetë sa më i paanshëm që të jetë e mundur. Nëse parajgjykimimi ose polemika është e pashmangshme, duhen nxjerrë vëzhgime nga ekspertët e tjerë dhe çdo ndryshim në opinionin të shprehur për vendim-marrësit.

-Kur përvoja e mëparshme është përdorur për të parashikuar efektet e mundshme të një zhvillimi metodologjik kompleks: krahasuar me propozimin aktual në aspektin e hartimit të projektit dhe mjedisit. Nëse ekzistojnë të propozuar, vlerësuksi duhet të sigurojë që vendndodhja tjetër ose aktiviteti është i arsyeshëm, dallime, ato duhet të merren në konsideratë gjatë interpretimit të ndikimit të parashikuar.

Reduktivimi i pasigurisë në këto raste është më shumë një rast i "sensit të përbashtë" sesa një reduktim i pasigurisë në këto raste është më shumë një rast i "sensit të përbashtë" sesa një metodologjik kompleks:

Per disa vlerësime gasjet cilësore janë të përshtatshme, për shembull duke i kërkuar një ekspert të kontrollouar me një ekspert tjetër ose duke përdorur më shumë se një krahasim. Për disa vlerësime gasjet cilësore janë të përshtatshme, për shembull duke i kërkuar një ekspert të kontrollouar me një ekspert tjetër, dhe në këto raste pasiguria mund të menaxhohet duke përdorur më shumë se një krahasim.

Parashikimi "Adekuar" është i tillë që lejon që vlerësimi gjykes të bëhet në lidhje me rëndësinë që ka dhe i jep vendim-marrësit dhe aktorëve të tjerë informacion të mjaftueshëm për të bërë gjykimet e tyre. Një sasi e madhe kohë dhe parash shpesh shpërdorohet në VNM, për të mbledhur sasi të mëdha të të dhënave dhe duke përdorur mjete shumë të sofistikuar, kur një metodë më e thjeshtë dhe një përktrim përsëri i thjeshtë i ndikimeve mund të jetë shumë më i përshtatshëm.

Pasiguria mund të reduktohet duke përmirësuar cilësinë e të dhënave të futura, duke rritur numrin e kampioneve të studiuar, duke përdorur metoda matëse më të përshtatshme, ose duke përdorur metode parashikimi si një model më të sofistikuar. Është e rëndësishme, sidogofitë, të mos mbledhen më shumë të dhëna ose të përdoren metoda që janë më efektive se ç'është për të bërë një parashikim adekuar.

Analiza e Monte Karlos është një teknikë simuluese kompjuterike që mund të aplikohet në çdo sistem që përdor variabla të pasigurt. Simulimi heton pasojat e këtyre pasigurtive në produktin final duke përdorur analizën e probabiliteteve duke ndryshuar çdo variabël në pajtim me shpërndarjen e kufijtë e pasigurtisë së tyre .

NDERTIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE BASHKIA PRENJAS

- 10) Bashkëpunim kufitar dhe rajonal
informacion
- 9) Informimi i publikut, përfshirja e komunitetit në vendimmarrje dhe akses i publikut në ndërtimin pa ndoqe dhe përgatitjen e sheshit të ndërtimit.
- 8) Përdorimi i teknologjisë më të mirë të disponueshme bazuar në ndikimin minimal,
- 7) Përdorimi i teknikave dhe metodave më të mira për mbrojtjen e mjedisit
- 6) Përfshirja e partimeve të tilla si "ndotësi paguan"
- 5) Marrja e masave parandaluese dhe rigjenerimi i mjedisive natyrore mbrojtjen e habitaveve
- 4) Zhvillim ekologjikisht i shëndetshëm, ruajtje e korridorëve ekologjike për tëgarantuar
- 3) Ruajtja e tipareve karakteristike natyrore, peizazhore, të florës e faunës
- 2) Parandalimi i ndikimit të dëmshëm në mjedisin natyror
- 1) Nxitya e zhvillimit të qëndrueshëm
- Bazuar mbi eksperiencat ndërkombëtare që mund të permblidhen si më poshtë:
- Parimet e përgjithshme të këtij planifikimi në formë të shkurtuar janë një tërësi rregullash të

2.3.1 – Planifikimi hapësior

kerkesat teknike të kohës në mënyrë që të funksionojë sipas parametereve të vendosur me pare egzistues në mënyrë që të mundësojë rritjen e sigurisë së ketyre godinave si dhe përshtatjen me gene keto ndërtime të reja për të cilin është detyra e projektit për permitresim të mjedisit. Për këtë zone janë hartuar disa plane rregulluese dhe funksionale brenda të cilave padiskutim kanë edhe ato të rregullimit të territorit për këtë zone.

Zbatimit përmbushje dhe është në përputhje me planin rajonal të zhvillimit ekonomik-social si përgatitjes së tij në përputhje me kerkesat të propozuara nga investitori dhe kushtet teknike të Projekti i kerkuar është hartuar dhe propozuar nga specialistet e fushave perkatëse dhe krahas

2.3 – Planet territoriale

Kjo lloj analize mund të përdoret për të provuar se si mund të ndryshojnë rezultatit sipas skenarëve të ndryshëm të ardhshëm dhe sa i ndjeshëm është ndikimi në pasigurinë e të ardhmes. Nëse rezultatit është shumë i ndjeshëm, atëherë mund të jetë e nevojshme që të punohet shumë më tej për të reduktuar pasigurinë ose të imponohen kufizime në projekt për të parandaluar ndikimin që të bëhet shumë i lartë, p.sh., duke imponuar kushte të lejueshme për kufizimin e niveleve të punimit. Teknika lejon burtimet të fokusohen në variablat kryesorë që ndikojnë drejtpërdrejt në pasigurinë, në mënyrë që pasiguria e përgjithshme e rezultatit përfundimtar të zvogëlohet. Metoda gjithashtu promovon një kuptim më të mirë të punimeve të sistemit dhe rëndësinë e variabla që nxjerrin rezultatim.

Në formën më të thjeshtë të analizës së ndjeshmërisë bëhet pyetja "Nëse" Çfarë do të ndodhë me ndikimin e cilësishë së ajrit nëse kushtet e motit bëhen progresivisht më të ngrohta me kalimin e kohës?".

NDERTIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE BASHKIA PRRNJAS

3 –Natra e projektit

Projektit është i llojit **NDERTIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE BASHKIA PRRNJAS"**

3.1 –Mardhesia e projektit dhe rendesia per rrajonin ku do ndertohet

Projektit per ndertimin e "NDERTIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE BASHKIA PRRNJAS" është hartuar duke marre ne konsiderate planet zhvilluese te qytetit te Perrenjas dhe duke respektuar kushtet teknike te projektimit ne fuqi.

3.2–Karakteristikat , pershkrimi dhe programi per ndertimin

Per realizimin e projektit , projektuesi duhet te rishikojë te gjithë informacionin egzistues lidhur me projektin që duhet te hartojë sipas detyrës së projektimit dhe të konsultohet me njësinë e qeverisjes vendore .
Cilesia e studium projektimit duhet te jete e tille që te arrihet standarti i kerkuar dhe te plotësojë kushtet e projektimit.

3.3–Pershkrimi i alternativave dhe analiza e tyre

Koncepti i alternativave mund të përkufizohet si një kurs të mundshëm të veprimit nga një vend në një tjetër për përmbyshjen e të njëjtit qëllim.
Një krahasim i alternativave do të ndihmojë për të përcaktuar metodën më të mirë për arritjen e objektivave të projektit duke minimizuar ndikimet mjedisore ose, të regjorjës opsonian më miqësor për mjedisin ose atë më të mirë në praktikë.
Marrja në konsideratë e alternativave mund të jete më i dobishëm kur VNMS punohet ne fillim të ciklit të projektit. Në varësi të kohës , llojit dhe numrit të alternativave të hapura për shqyrtim mund të përfshijnë:

- Alternativa "aktivitet"
- Alternativa "Vendndodhje"
- Alternativa Procesi
- Alternativa e kërkesës
- Alternativa e caktimit
- Alternativa "ruga më e mirë"
- Alternativa "kantier"
- Alternativa "shkallë"
- Alternativa "projekt"

Gama e kategorive të alternativave që do të vlerësohen duhet të konsiderohen së bashku me alternativën Do nothing .Ndikimi relativ i çdo alternative është krahasuar kundër mjedisit bazë me projekt-pa projekt) për të zgjedhur një alternative të preferuar, duke përfshirë dhe opsonian për të mos marrë asnjë masë. Vlerësimi i alternativave duhet të përfshijë një krahasim të plotë të të gjitha ndikimeve të mundshme, të drejtë dhe indirekt dhe përmbledhës (Kapitulli 14), në mjedis.

"*Alternativa mos bëj asgjë "do nothing"*: Pasa e "alternativës mos bëj asgjë" është sikur njëllorj sikur kërkesa për një infrastrukturë moderne dhe tepër e nevojshme për të gjithë zonën dhe më tej të mos merret në konsideratë. Kjo alternative nese do të qëndrojë në këto parametra nuk do mundësojë asnjëherë rritjen e të ardhurave për banorët e zonës dhe pushtetin vendor për kundraziti, këto të ardhura do shkojnë në ulje si pasojë e migrimit të banorëve apo zhvendosjes së biznesëve dhe investimeve në zona të tjera me infrastrukturë rrugore të pranueshme. Largimi i turistëve do ketë pasojë shume të rënda ekonomike pasi duhet të konsiderojmë që gjatë gjithë vitit vitet në levizje të gjithë mekanizmi ekonomik i kësaj zone duke ndihmuar në rritjen e cilësisë së jetesës të banorëve të kësaj zone .

- Përgatitja e analizës së ndjeshmërisë mbi rezultatet e kosto-përfitimt;
- Përgatitja e analizës kosto-përfitim për çdo alternativë të studuar;
- Përgatitja e analiza të parashikimeve ekonomike dhe faktorëve të rritjes shume se 20-vjeçare;
- Përgatitja e një modeli "spreadsheet" për analizë kosto-përfitim gjatë një horizonti me
- Një analizë financiare për të njohur ndikimin rrugor. Këtu duhet të përfshihen :
- Një analizë kosto-përfitim e çdo alternative studuar;

Kushlet e vlerësimit ekonomik:

pa investime të reja. Problem i themelor i studimit të fizibilitetit është vlerësimi ekonomik i cili krahason kostot dhe përfitimet e alternativave të ndryshme të investimit në një situatë të referencës - dmth një situatë

Vlerësimi Ekonomik

- planifikimit dhe ndërtimit në të ardhmen
- Propozimi i veprimeve mjedisore që do të ndërmerren gjatë fazave të ndikimit e rëndësishme në mjedis;
 - Përkrahimi i masave të mundshme zbutëse për të parandaluar ose reduktuar mjedis përgjatë rrugës nga zbatimi i alternativave;
 - Identifikimi i çështjeve kryesore mjedisore për të vlerësuar e ndikimin në
 - Përmbledhje e legjislaacionit shqiptar në fushën e mjedisit;
- Aktivitetet e mëposhtme kryesore që do të përfshihen janë:
- Rekomandimet për masat zbutëse mjedisore që do të shpëtojnë investimet.
 - Një vlerësim të përgjithshëm mjedisor të investimeve të propozuara
- Vlerësimi mjedisor i alternativave ka për qëllim për të siguruar :

Vlerësimi Mjedisor

reduktimit ose shmanji es së ndikimeve potencialisht të rëndësishme negative. Qëllimi i vlerësimit të alternativave është për të gjetur mënyrën më efektive të takimit midis qëllimit e propozimit, dhe përfitimëve mjedisore të aktivitetit të propozuar, ose përmes

NDERTIM I SHKOLLËS SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE BASHKIA PRRNJAS

Ndërtimi gjeologjik në këtë reth mundëson zhvillimin pasi kjo zonë është e pasur me minerale, lende ndërtimi dhe memnerë. Ky ndërtim gjeologjik ka bërë që vendbanimet të vendosen kryesisht në përbërjet gëlqerore dhe në kontaktet me shtresa të tjera për arsye të burtimëve hidrike. Përbërja me argjila dhe gëlqerorë ka bërë që edhe oferta të jetë shumë e pasur për ta.

Duhet theksuar se për sa i përket relievit në vendosjen e vendbanimeve dhe ndikimin e tij në zhvillimin social-ekonomik ai ka ndikuar në karakterin e një ekonomie të mbyllur dhe me drejtim të degën e biegtorisë pasi oferta e tokave pjellore bujqësore është e kufizuar. Relievi ka qënë përcaktues edhe në arkitekturën e ndërtimeve dhe mënzres së jetesës në zona të izoluar. Ky reliev ka përcaktuar edhe vendosjen larg njëra-tjetres të pronave të banuara duke lënë të lira tokat prodhuese. Ky rajon ka mundësi të mëdha për zhvillimin e turizmit. Peizazhet piktoreske ofron edhe parku kombëtar i Lurës si dhe pyjet e shumta, ligenet që janë shumë të bukura.

Relievi i zonës është malor dhe dallohet për karakterin kompleks në përbërje të relievit gjegjë: kurtize malore, pllaja, fusha karstike si dhe malësi e luginë. Kjo malësi shtrihet nga 380-2751 m në skajin lindor pra amplitude hipsonometrike është e madhe, mbizotërojnë malësitë mbi 700-900m qe ulen gradualisht në drejtim të perëndimit. Coptimi horizontal i relievit në këtë zonë është i madh dhe shumë i madh në terrigjenet e vjetër dhe të rinj dhe i vogël dhe shumë i vogël në gëlqeroret. Energjia e relievit është mesatare në shkembujtë terrigjene në pjesën qendrore dhe në rrethin ata shkojnë në vlerat maksimale 400-500m/km. Në këtë malësi takohen tipe të relievit strukturor-eroziv, erozivo-dedunues, karstik, akullnajor. Relievi strukturor eroziv takohet në gjithe zonën, edhe relievi karstik është shumë i përhapur këtu duhet theksuar se kanë ndikuar klima me reshjet dhe me larmine e saj e ndryshimet e theksuara në parametra . Gjegjë forma të larmishme si: lluge, brazda, gishhtëzima, dalina, fusha dhe lluge e luginë karstike gjegjë edhe forma nën tokësore si shpella, boshllëqe e luginë nëntokësore, të ndryshme Relievi akullnajor ka shtrijë të cilën e gjegjë vetëm në pjesë të larta si majat e maleve që kanë përbërje gëlqerore. Gjegjë edhe lëndina me peizazhe piktoreske si fusha e Korabit, bjeshkët e Shehut të cilat janë të ralla për nga vlerat ekonomike.

RELIEVI

Projekti i propozuar merr në konsideratë të gjitha faktorët për rritjen ekonomike të zonës , pro

Alternativë e projektit

- Ujën e nivelit të zburmave të shkaktuara nga automjetet gjatë levizjes së tyre .
- Cilësia e ajrit do të jetë më e mirë duke ulur ndjeshëm sasinë e ndotësave kryesore në ajër.
- Një panoramë shlodhese për këtë zonë
- Ky rehabilitim mjedisor do të sjellë një sërë ndikimesh pozitive për qytetin:
- Mbroyja e tokës bujqësore
- Pyllicizimi i zonave kufitare me zonat e banimit
- Parget kodrinore (shtresa tampone)

zonave rekrreative.

-Rregullim i anes panoramike duke sjelle një zburkim dhe rritje të shkallës së gjelbërimit në përpunje edhe me PPV në të cilën janë parashikuar krijimi i të hapësirave të reja të gjelbra dhe

Alternativa e dyte:

BASHKIA PRENJAS

NDERTIM I SHKOLLES SE MESME “SALI HALILI”, RRAJCE FUSHE

4 - EKOSISTEMET, FLORA DHE FAUNA

Karakteristikat e florës

Bota bimore në rrethin e Perrenjasit është mjaft e pasur për nga larmia e specieve bimore. Pjjet e kullotat zënë 50% të territorit. Ato kanë një vlerë mjaft të madhe ekonomike, ekologjike, stabilizuese të terrenit nga erozioni e rrëshqitjet, turistike etj. Fondi i përgjithshëm i pyjeve është 35,475 ha dhe i kullotave 15,090 ha. Kufiri i sipërm i vegjetacionit arrin në 2000 m. Përhapjen më të madhe e kanë dushku, ahu, pisha e zezë, gështenja, trashëri, plepi etj. Pjesa më e madhe e pyjeve shtrirëzohen për lëndë ndërtimi dhe dru zjarrt.

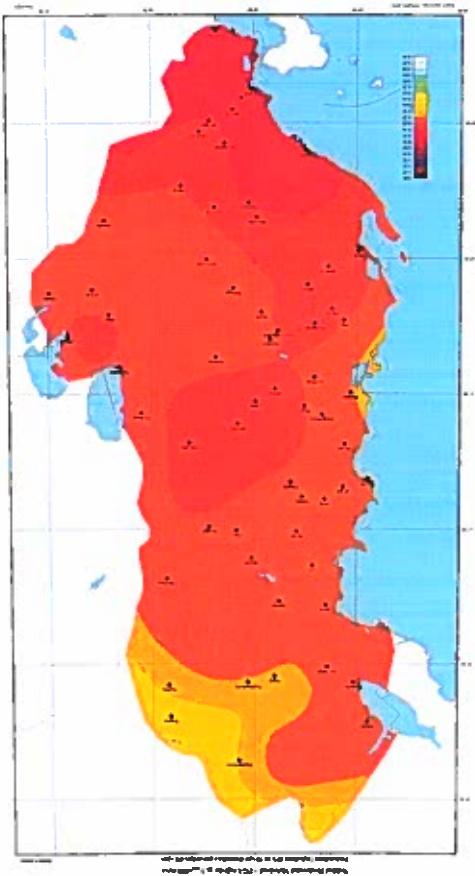
Në zonën e Klosit dallohet një bimësi e pasur në sasi dhe në lloje që përfaqësohen nga kati i ahut dhe i dushkut. Një rëndësi ekonomike të madhe po merr mbjelja e bimëve medicinale dhe aromatike duke përbërë një të ardhur të mirë për popullatën e kësaj zone.

Karakteristika e faunës

Larmia dhe pasuria që ka kjo zonë si në aspektin klimatik, atë të tokave, të florës etj, ka krijuar kushte shumë të favorshme për zhvillimin e një bote shtazore shumë të larmishme. Këtë gjë e deshmton ekzistenca e shumë specieve të vecanta sipas karakterit të habitatit.

Do të dallonim botën shtazore të shkurrëve, të pyjeve të ahut dhe të dushkut në lartësi, si edhe botën interesante të kullotave alpine dhe të habitateve ujore. Në habitatet e shkurrëve që janë më pak të zhvilluara e më pak të përhapura dhe të degraduara nga dora e njeriut gjëjmë: Lepurin e eger, cakallin, thëllëzën, dhe një sërë shpendesh të tjerë. Në habitatet e dushkut që edhe ky kat është i demtuar takohen rralle: ujku, dhejpra, ketri, urthi, etj. Në habitatet e pyjeve të ahut dhe të pishës që janë më të dendura dhe më pak të prekura nga dora e njeriut takohen specie të vecanta: artu, shqiponja, rrëqebulli (rrjepulli), min i vogël, urthi, etj.

Në habitatet e ujërave të kthjellëta dhe të ftohta të lumenjve takohet trofta e eger dhe lloje të tjera peshqish që e bën këtë zonë të dallueshme nga zonat e tjera të vendit. E gjithë kjo pasuri e botës shtazore dhe me vlera të vecanta ofron kushte për zhvillimin e disa llojeve të turizmit si : sportiv, ekologjik.



Bashkia Klos gjendet në pjesën qendrore-malore të territorit të Republikës së Shqipërisë dhe kufizohet në lindje me bashkitë Bulqizë dhe Dibër, në veri me bashkinë Mat, në jug me bashkinë Tiranë, në perëndim me bashkitë Mat, Krugë dhe Tiranë. Bashkia ka një sipërfaqe prej 371.7 km², sipërfaqja e tokës bujqësore është 7,897 ha, ndërsa pjesa tjetër përbëhet nga pyje, kullota, lëndina, kresha, etj

Territori i bashkisë përkrohet nga lumi Mat. Bashkia Klos përbëhet nga katër njësi administrative si Njësia Administrative Klos, Njësia Administrative Sug, Njësia Administrative Gurtë, Njësia Administrative Xibër

4.4–Sizmiteti

Sipas pë dhënave të INSTAT në rëini e Perrenjasit banojnë 33,031 banorë .Ka një dendësi 77 b/km

4.3 –Popullsia

Rrjeti i Zonave të Mbrojtura, brenda Shqipërisë, përmban disa kategori, të cilat mund të përcaktohen si më poshtë:

- Kategoria I: Rezerva Vetëm për qëllime Natyrore/ Rezerva për qëllime Shkencore
- Kategoria II: Park Kombëtar
- Kategoria III: Monument Natyror
- Kategoria IV: Rezerva Natyrore të Administruar/Zonë e Administruar e Specieve dhe Habitatave
- Kategoria V: Zonë Peisazhi e Mbrojtur
- Kategoria VI: Zonë e Mbrojtur për Shumë Përdorime.

Zonat e rrjetit ekologjik kombëtar

**NDERTIM I SHKOLLËS SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE
BASHKIA PRRENJAS**

ne zonen Jonike (Nakuçi etj. 2001).
 kampionet e marra ne pusin Ish. I. ka rezultuar faune e perzier, e cila interpretohet si kalimtare per neritike. Këtu ben perjashtim struktura me perendimore, ajo e Ishmit, ku nga analizat e kryera ne depozitimet karbonatike rezul tojme vetem foraminifere bentosike, qe jane tipike per facien karbonatike nga veiu ne jug. Ne pjesen veriore, ne te gjitha prerjet stratigrafike te kryera ne te dhena te rendesishme biostratigrafike te cilat tregojne per ndryshime te theksura te facies deshtirimin biostratigrafik te depozitimeve karbonatike te zones Kruja (Koroveshi, etj. 1999) solli antiklima lin e Melesinit, e Kane trajtuar kete te fundit si njesi te zones Jonike. Studimi tematik per mbeshetur ne pranine e foraminifereve planktonike ne depozitimet pelagjike te Kretakut ne vetme nga Leskoviku ne jug, deri ne Shkoder ne veri. Disa studues (Misha, etj. 1982, etj.) Zona tektonike e Krujes, ne te gjitha studimet e realizuara deri tani, eshte trajtuar si nje zone e pjesen jugore (nga antikalinali i Tomorrit e me ne jug).

dhe zonen Jonike nuk eshte kudo i qarte dhe i prere. Ky kufi eshte i diskutueshem sidomos per nenzones se Krastes mbi flishin oligocenik te zones Kruja. Kontakti me zonen e Adriatikut jugor tektonik lindor, verhet branisje e flisheve dhe ralle here edhe gelqeroreve globotumkanike te Cukalit ndersa ne perendim me zonen Jonike dhe zonen e Adriatikut jugor. Gjate gjithë kufirit Zona e Krujes perfaqeson nje kurrtizore qe kullizohet ne lindje me zonen tektonike te Kraste-

Zona e Krujes

perben edhe ballin orogjenik ne zonen ekolizionit Adriatik
 Nga ana gjeologjike rajoni i Krujes perfishhet kryesisht ne zonen e jashme tektonike Jonike qe ky segment eshte aktiv edhe ne ditet e sotme. Sipas hartes se termeteve maksimale te prishem ne kete zone mundte gjenerohen termete me magnitude maksimale te prishme deri $M_{max} = 6.5-6.9$

perfishhet edhe zona ku shtrihenterritorret e Bashkise se Fushë Krujes .
 pese aktive te Uitesires Pranadriatike dhe ndiget perreth 130 km nga Viora deri ne Lezhe. Këtu (c) Segmenti qendror me shtrirje V deri VP qe perbehet nga shkepulle pas-Pliocenike mbihy tezones Jonike.

b) Segmenti jugor me shtrirje VP qe ndiget per mbi 250 km, nga Viora ne Konispol e me eshte aktive edhe ne ditet tona.

a) Segmenti verior me shtrirje PVP i karakterizuar nga shkepulle para-Pliocenike te tipit mbihypese te zones Kruja ; ndiget mbi 200 km nga Lezhanë Uliqin e me tej pergate bregdetit dhe ne tre segmente si :

territorit tone dhe npermmjet dy shkepulle tethoreve, Shkoder-Peje dhe Viorë-Tepelenë, ndahet prekur vendin tone. Ajo ndiget per disa qindra km pergate bregdetit Adriatik e Jonian edhe jashte me te fuqishem te vendit tone prej se ciles jane gjeneruar edhe termetet me te medhenj qe kane Zona Joniko-Adriatike e shkepulleve mbi hipese eshte zona me egjate dhe me aktivitetin sizmik

Kështu, nga ky segment i Zones Joniko-Adriatike të shkepëqijëve mbihypëse janë gjeneruar shumë tërmete mesatare deri të fortë. Zona e Fushë Krugës, me ditet e sotme është prekur nga tërmete me vatra pranë saj, si p.sh., tërmeti i 26 gushtit 1852 në Kepin e Rodonit, tërmeti i 16 majit 1860 në Urën e Beshirit, tërmeti i 4 shkurtit 1934 në Ndroq, tërmeti i 19 gushtit 1970 në Vrap dhe tërmeti i 9 janarit 1988 në (Vzberish) Tiranë, të cilët janë ndjere në rajonin e Fushë Krugës me intensitet 6

ngjyre gri i Albanit.

Ne perendim kjo nenzone mbulon sektore te gjere te zones se Kruges. Ne ballin e mbihijes takohet nje zone e gjere e luspezuar dhe shkaterruar. Karakteristiket per kete nenzone eshte se strukturat (te ballit te nenzones) ne bertharne te antikliina leve ndertohen nga flishi i hershem

luspore.

ngushta, te permbyesura e te shtrira, te nderhikuara nga shkepufje tektonike mbihypse deri ne njekohesisht pasqyrojne edhe fizionomin tektonike te saj, duke formuar rrudhosje e struktura te gelqeroret me globotrunkana te Kretakut te siperm dhe flishit te ri te Maastriktian-Eocenit, qe kryesisht depozitimet pelagjike, duke filluar nga ato te flishit te hershem kryesisht te Albanit, mbulimi i otioliteve te zones se Mirditës. Ne ndertimin gjellogjik te kesaj nenzone martin pjese drejt jugut ka formen e nje brezi te gjere dhe duke u ngushtuar mjafte ne afersi te Leskovikut nga ne Qaf-Shitame-Xiber, Qaf Mollë-Polis, nderesa prej rajoneve te masivit ultrabazik te Devollit e sipertafesore ne trajten e nje rypi kryesisht te ngushte, por me sektore ku zgjerohet dalja e saj si Perben nje nenzone paleogjeografike lindore te zones se Krasta - Cukalit. Ka perhapje

Nen-zona e Krastës.

Ky dallim esencial interpretohet si efekt i ndikimit te tertiores Vlore – Elbasan - Diber, ne jug te se ciles ndertimi tektonik kondicionohet dhe nga prania e prishjeve te tjera tertiore dytesore dhe tektonikes kripore. Nisur nga vegorite e mesiperme, per te evidentuar me mire ndertimin tektonik te kesaj zone, pershkrimin tektonik te saj do ta bejme sipas dy nenzonave tektonike te kondicionuar nga thyerja e thelle tektonike e lindur qysh ne kohën e rifezimit te Albanideve te Jashteme.

te orogjenezes (ne fund te Oligocenit te mesem).

brahiantiklinale me facie te perziera, me fenomenet paleogjeografike dhe me moshë me te vonshme Oligocenit te hershem. Ndersa strukturat ne pjesen jugore jane te natyres antiklinale ose karakterizare nga prania e foraminifereve bentosike, me moshë te orogjenezes ne fund te me ne jug. Ne veri te Elbasanit strukturat jane lineare, kryesisht izoklinale, me facie neritike, te re qarte nje ndrtyshim i dukshem ndermjet strukturave ne rajonet nga Elbasani e me ne veri nga ato Duke analizuar kohen e rudhaformimit, facien e depozitimeve karbonatike dhe stilin tektonik vihet strategjise) dhe sidomos ne Melesin ku takohen vetem foraminifer planktonike.

Ne jug, ne antiklinalin e Tomorrit, ne depozitimet e Kretakut te siperm jane takuar fora minifere planktonike krahas atyre bentosike, po keshu dhe ne Kullmake e Qeshibesh, (shih kap. e

BASHKIA PRRËNJAS

NDERTIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE

Në bazë të të dhënave të monitorimit, ajri urban në këtë zonë rezultoi i pastër për 4 treguesit e monitoruar, SO₂, NO₂, O₃, dhe Pb të cilët rezultojnë brenda normave të lejuara të Standa rdit Shqiptar dhe të BE në të gjitha stacionet dhe qytetet e monitoruara.

Monitorimi i ndojes atmosferike nëpërmjet analizës elementare të aerosoleve, konfirmon se përmbajtja e metaleve toksike në ajrin urban në qendër të Tiranës rezultoi në vlera mjaftmë të ulëta se normal e lejuara. Kurse elementet e lidhur me pluhurin tokësor, si K, Ca, Ti dhe Fe janë në përqendrime më të larta.

4.6-Cilesia e ajrit dhe zhurmat

• Ajri.

Vegoritë hidrologjike të rajonit varen në radhë të parë në klimën e tij, topografinë dhe gjeologjinë e tij. Në zonë e Prensasit ka një rrjet hidrigrafik të vogël por të pasur me liqene dhe lumet si Lumenjtë: Lumi i Rrapunit, lumi i Qarrishtës

Liqene: Fushë Studës, Dragostunjtës

4.5-Hidrologjia

Shkodër, Lezhë dhe Mirditë. Intensiteti i këtij tërmeti në zonën e Fushë Krujës ka qenë VII- VIII madhësi Ms=6.9 dhe me intensitet 9—10 balle (MSK-64) në zonën epigëndrore. Ky tërmet ka -Tërmet i 15 Prillit 1979 me epigëndër në det pranë kufirit shqiptar. Tërmeti ka qenë -Tërmet i viti 9.1.1988 meMs=5.4në Tiranë.

-Tërmet i viti 16.9.1975 meMs=5.3 në Kepin e Rodonit

6balle nezonen e Krujës

-Tërmet i 19.8.1970 meMs=5.5dhe10—11 balle (MSK-64) në zonën Vrapit, është ndjere -Tërmet i 4.2.1934 meMs=5.6 në Ndroq, është ndjere VI balle ne zonën e Fushë Krujës- ballene zonën e Krujës

-Tërmet i 17.12.1926 me Ms=6.2 dhe1 =IX balle (MSK-64) në Durres, është ndjere VIII Fushë Krujës, Krujës

-Tërmet i 16.5.1860 me (MSK-64) në Urën e Beshirit, është ndjere VI balle ne zonën e kytërmet është pasuar me dëme të mëdha në zonën e Beshirit, është ndjere VI balle ne zonën e

- tërmet i 26.8.1852 me Ms=6.0 dhe intensitet 10=8 balle MSK-64, në Kepin e Rodonit; -Tërmet i viti 1617 me /,=8 balle (MSK-64) në Krujë, (6 balle ne zonën e Fushë Krujës)

ështëshoqëruar po ashtu me demateriale.

Ky tërmet është ndjere fort në zonën e Fushë Krujës, ndersa në pjesën veriore të kesaj zone balle(MSK-64). Tërmeti është shoqëruar me viktima dhe dëme materiale në qytetin e Shkodrës. - Tërmeti i 1 Qershorit 1905 meepigëndër në qytetin e Shkodrës me Ms=6.6 dhe 10= IX

në këtë zonë (referimi bëhet për pjesën qëndrore të zonës së Fushë Krujës) mund të përmëndim: balle MSK-64 Nder tërmetet më të forta që kanë ndodhur në dy shekujt e fundit dhe që janë ndjere

NDERTIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE BASHKIA PRENJAS

NDERITIM I SHKOLLËS SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHË

BASHKIA PRRËNJAS

Në përgjithësi erërat mbizotëruese vijnë nga anët veriperëndimore dhe juglindore të objektit. Ky fllad freskues detar mund të vërehet vëçanërisht gjatë periudhës së verës. Për të vlerësuar situatën në lidhje me cilësinë e ajrit u përdorën të dhëna mbi ndotësit e ajrit të marra nga stacionet matëse ekzisuese me përtfaqësuese dhe më pranë zonës së projektit.

Cilësia e tanishme e ajrit në zonën e Projektit është tepër e varfër: në pjesën perëndimore të dhënat e matura japin një vlerë mesatare vjetore të matur të PM10 (grimca me masë 10 micrometer ose më pak) prej 354 µg/m³. Në pjesën lindore PM10 është 96 µg/m³. Këto vlera duhen krahasuar me standardin shqiptar për këtë parametër që është 70 µg/m³ dhe standardin Evropian që është 40 µg/m³ (që duhet pakësuar në 20 në të ardhmen).

Ndotësit e ajrit mund të jenë grimca pluhuri, kimikate apo materiale biologjike, të cilat kanë efekte mbi organizmin e njeriut, mjedisin apo atmosferën. Disa nga grupet më të rëndësishme të indikatorëve të cilësisë së ajrit janë:

*SO₂, NO_x dhe NH₃ (amonjaku), të cilët shkaktojnë edhe shirai acide;
CO₂, CH₄ (metani), NO₂, të cilët lidhen me emetimin e gazrave;
PM₁₀, LNP, që tregojnë masën e grimcave të ngurta në ajër.*

Secili prej këtyre indikatorëve, shkaktohet nga arsye të ndryshme. Historikisht, ndotësit kryesorë të ajrit në Shqipëri kanë qenë industritë e kromit, bakrit, metalurgjiku celikur, cimentos dhe TEC-et. Duke nisur që nga vitet '90, një pjesë e madhe prej tyre u mbyll. Në vitet e fundit, ndoçja ka ardhur kryesisht nga nxjerrja dhe përpunimi i naftës, prodhimi i cimentos, djegia e pakontrolluar e plehrave si dhe rritja e transportit.

Të dhënat mbi NO₂ dhe SO₂

Dioksidi i Azotit (NO₂) dhe Dioksidi i Squfurit (SO₂) janë pjesë përbërëse e smogut dhe shkaktojnë shirave acide. Ata krijojnë nga djegia e qymyrit, naftës dhe derivatëve të saj. Secili prej tyre depërtim shumë i lehtë në organizmin e njeriut dhe mund të shkaktojë sëmundje të mushkrive, të trisin mundësinë e marrjes së virusëve si dhe irritime të syve apo lekures. Në ndërveprim me diellin dhe ujën në atmosferë, këto dy gazra shndërrohen në acide, të cilat bien në tokë në formën e shiut acid apo borës.

Në Shqipëri, normal e lejara të këtyre gazrave në atmosferë janë përcaktuar me Vendimin e Këshillit të Ministrave nr. 803, datë 4.12.2003, "Për miratimin e normave të cilësisë së ajrit". Ato janë mesatarisht 60 µg/m³ në vit për secilin indikator, apo 50% më të larta se normal e përcaktuara nga Bashkimi Evropian, i cili ka një mesatare prej 40 µg/m³.

Prezenca e NO₂ në zonat urbane vjen kryesisht si pasojë e transportit dhe trafikut në rritje. Në një shikim të përgjithshëm, mund të thuhet se prezenca e këtyre ndotësve është nën normal e vendosura

nga Shteti Shqiptar, por edhe nën normën europiane. Listen e gyteteve më të ndotura me NO₂ e kryeson Tirana dhe pas saj Durrësi dhe Fieri. Një pamje më e qartë yjen nga raporti mjedisor për vitin 2009 i Ministrisë së Mjedisit, sipas të cilit zona e 21 Dhjetorit në Tiranë është mbi normat e lejuara nga BE me 12 µg/m³ apo 30% më shumë. Situata me SO₂-shin është gjithashtu brenda parametrave të lejuar nëpër qytete. Fieri vazhdon të ketë një normë të lartë, por edhe Elbasani, pasojë e industriale që kanë funksionuar në këto zona. Prezenca e SO₂-shit është nën mesataren e BF-së, dhe në këtë ndihmon shumë prodhimi i energjisë elektrike nga burimet hidro. Keto të dhëna janë marre nga Ministria e Mjedisit, Pyjeve dhe administrimit të ujërave .

• **Zhurmat .**

Ky objekt do të ndërtohet pranë rruges nacionale Klos Burrel ndaj e ka të pashmangshme zhurmen e mjeteve që qarkullojnë në këtë zone .
Duke iu referuar ligjit Nr.7994 , dt.12.07.2007 , "Per vleresimin dhe administrimin e zhurmes *ne mjedis* " investitori ka marre te gjitha masat per zhurma sa me vogla ne kete aktivitet qe kerkon te zhvilloje nepermjet :

- a) për zgjedhjen dhe përdorimin të pajisjeve që leshojnë zhurmë të niveleve të ulëta,
 - b) për zgjedhjen e vendit, që instalimi dhe funksionimi i mjeteve e pajisjeve që leshojnë zhurmë, të garantojnë nivelin kufti në të gjitha mjediset, të cilat ndikohen prej saj ,
 - c) masat parandaluese e zbutëse të zhurmës në pikën e leshimit , përgjatë rrugëve të përhapjes dhe në mjediset që ndikohen prej saj.
- Burimi i akumuluar i zhurmave nga puna e motokompresorit në distancë 7 m nga të është 90 dB. Duke marre parasysh shprehjen e nivelit të intesitetit akustik të një zhurme me relacion si më poshtë :

$$L = 10 \lg (I / I_0)$$

- L - Niveli akustik i zhurmes se marre ne konsiderate.
- I - Intesiteti akustik i zhurmave te kumuluar.
- I₀ - Intesiteti akustik i references.

Theksojme se niveli akustik i zhurmave në qendren e banuar është më i ulët se ai i zhurmes së një makine që kalon në të, praktikisht ai është 32 – 40 dB që i përgjigjet kushteve të një bisede me ze normal.

Analiza e frekuencës së zhurmave të emertuar nga keto makineri dhe paisje tregon se ato ndodhen nën mesataren e frekuencës 200- 2000 Hz, e që nuk është shqetësuese për veshin e njeriut, por me shume ndikohet nga zhurmat e mjeteve interurbane se sa mjeteve të kartierave të afërta që shfrytëzojnë kete rruge .

Niveli e zhurmave të jashtme rrallë janë të qëndrueshme, sepse rriten dhe bien në bazë të aktiviteteve përreth. Në përpjekje për të gjetur një parametër matës së zhurmës së jashtme variable është përdorur matësi i zhurmave. Parametri më i rëndësishëm për vlerësimin e zhurmave është ekuivalent i vazhdueshëm A-ponderuar i presionit të tingullit në nivel LAeq. Ky është i pranuar ndërkombehtarisht përkufizohet si vlera e A-ponderuar e nivelit të presionit të një tingulli, apo të disa tingujve të vazhdueshëm e të qëndrueshëm që, brenda një intervali kohor të caktuar kohor (T), ka të njëjtën kuptim si të themi ndryshimi i presionit i tingullit në njësinë e kohës.

Kjo është një njësi e përdorur zakonisht për të përshkruar zhurmën në proceset e ndërtimit, zhurma nga pajisjet industriale dhe është njësi më e përshtatshme për përshkrimin e shumë formave të tjera të zhurmës në mjedis. Monitorimi i zhurmave urbane i kryer nga Instituti i Shëndetit Publik

Koeficient i cili është përdorur më gjersisht për matjen e zhurmave është A-koeficient i cili shpreh reagimin subjektiv të njeriut ndaj zhurmave. Ky është një standard i pranuar ndërkombehtarisht për matjet e zhurmave për të përfaqësuar përgjigje subjektive të ndjesisë së njeriut për sa i takon zhurmave. Zhurma e tepruar dëmtim seriozisht shëndetin e njeriut dhe ndërhyr me aktivitetet e jetës dhe shkolle, në punë, në shtëpi dhe gjatë kohës së lirë. Ajo mund të prishin gjumin, të shkaktojë efektë kardiovaskulare dhe psiko-fiziologjike, të reduktojë performancën dhe provokojë reagime bezdisëse dhe ndryshime në sjelljen sociale. Organizata Botërore e Shëndetësisë vlerëson se zhurma e trafiku po dëmtim shëndetin e pothuajse çdo person të moshës së tretë në BE si edhe një në pesë evropiane mendohet të jenë të ekspozuar rregullisht ndaj niveleve të larta të zhurmës gjatë natës të cilat mund të mënjyrtë të konsiderueshme shëndetin e tyre. Kur kuantifikimi i zhurmës është shqetësues; pranohet që në përgjithësi se, për gjendje të qëndrueshme niveli e zhurmës rriten ose zvogëlohen me 1 dB (A) nuk dallohet nga gjenet njerëzore në kushte normale, edhe pse kjo mund të jetë e perceptueshme në kushte laboratorike. Një rritje ose ulje prej 3 dB (A) është normalisht vetëm pak e dukshme në kushte normale. Rritje e një zhurme është është një parametër thjesht subjektiv, por ajo në përgjithësi është pranuar se një rritje / rënie prej 10 dB (A) i korrespondon një dyfishim apo përgjysimimi në rritjes/rënies së perceptuar.

Shkaktari kryesor i ndodjes akustike për këtë zone është trafiku i automjeteve dhe i kamionave me tonazh të rëndë që transportojnë materiale inerte apo te ndryshme ndërtimi. Frekuenca e levizjes së këtyre kamioneve nuk është shumë e lartë kështu që nuk shqeteson në cdo kohë.

Se pari, zhurma është përcaktuar si tingujt i padëshiruar. Gama e njohur ndërkombehtarë degjimit

**NDERTIM I SHKOLLES SE MESME “SALI HALILI”, RRAJCE FUSHË
BASHKIA PRRËNJAS**

fillon nga 0 dB (pragut i degjimit) deri në 140 dB (pragut të dhimbjes). Frekuenca e përgjigjes për veshin e njeriut merret zakonisht për të mbuluar gamën nga 20 Hz (numri i oshilacione për sekondë) deri 20.000 Hz. Veshi nuk i përgjigjet në mënyrë të barabartë frekuencave të ndryshme në të njëjtin nivel me presion të tingullit. Zhurmat janë më të ndjeshme në rangun në mes të frekuencave sesa në frekuencat e fundme dhe për shkak të kësaj, i ulët dhe komponentet frekuencë

ka pasur si qëllim mënyrën e nivelit të ndryshëm akustik, në pikat e monitorimit të 7 qyteteve kryesore të vendit tonë, për të dhënë mundësinë që të gjykohej mbi masën e ekspozimit të popullatës ndaj zhurmave.

Kur niveli i zhurmave është rreth 65 dBA, gjumi bëhet shqetësues serioz dhe shumica e popullatës shqetësohen. Në këtë rast, zhurma në komunitet, bëhet një problem i vërtetë i shëndetit mjedisor. Aktualisht, zhurma është një nga rreziqet mjedisorë, që vazhdon të evoluojë dhe mund të krijojë probleme tek ajo pjesë e personave që janë të ekspozuar. Vegamërisht, ndoia nga trafiku rrugor është bërë problematike dhe mjaft shqetësuese. Një tjetër ndikim, ka pasur dhe praninë në distanca të konsiderueshme e burimeve alternative të përkohëshme të energjisë si: gjeneratorët.

Ndoia nga zhurmat është relativisht e ulët, në varësi nga distancat prej burimeve të tyre. Kufiri i lejuar për ndoien nga zhurmat nga qarullimi i automjeteve gjatë ditës konsiderohet 65 dB, ndërsa gjatë natës 55 dB). Në zonën e projektit, niveli i zhurmave janë nën nivelin e lejuara nga standardet ndërkombëtare.

4.6-Trashëgimia , peisazhi dhe statusi i zones

Shqipëria njihet për diversitetin e pasur biologjik dhe peisazhik falë pozitës së saj gjeografike, kushteve gjeologjike, pedologjike dhe hidrologjike, si edhe falë karakterit stikave klimatike. Kjo larmi e madhe ekosistemesh ben të mundur ekzistencën dhe ruajtjen e varieteteve të pasura të bimesive dhe kafshëve.

Ritmet e larta dhe të shpejta të rritjes së popullsisë në 50 vjetet e fundit, shqetësojnë me migrimin nga zonat rurale drejt atyre urbane janë shqetësues edhe nga rritja progresive e trysisë mjedisorë ndaj sistemeve bregdetare dhe litorale, që janë edhe sistemet më të ndjeshme nga përkrahja ekologjike.

Territori në studim nuk është i përfshirë në mënyrë të drejtpërdrejtë në zonën e rezervatit, park kombëtar etj. dhe nuk është zone e ruajtjes me planin e zhvillimit ekonomik të vendit dhe në strategjinë kombëtare të mjedisit .

Nuk është zone me rëndësi historike apo kulturore dhe nuk ndikon në rrugët e kalimit të publikut apo mjedisit të tjera shpërndarë , pushues .

Nuk ka objekte arkitektonike , arkeologjike , kulturore dhe me interes historik të ndërtuar afër tij por një distancë të konsiderueshme .

Territori në studim nuk është i përfshirë në mënyrë të drejtpërdrejtë në një zonë bujqësore të cilat ruhen në përputhje me legjislacionin e mjedisit dhe në përputhje me politikën dhe planin e aplikimit MPAU.

5.-Efektet e kesaj veprimtarie ne mjedis te drejtperdrejtja dhe te tertorta

5.1-Ndryshimet ne mjedis gjate nderimit

Veprimtaria qe propozohet te kryhet nuk ka permasa te medha persa i takon vepres por ne aspekt te karakterit te investimeve po , pasi eshte qendër shëndetësore në mjedis qyteti , ne zone te banuar dhe historike , me rendesi historike dhe kulturore. Kjo është arsyeja që duke gene se punimet do të kryhen ne zone te banuar normalisht sjell një rëndësie të veçantë të analizohen ndikimet që do të ketë ajo që nga gastit i nises, pra e reabilitim/nderimit dhe më tej ende gjate shtrëzimit të saj. Ky kapitull gjithashtu do të paragesë një analize te hollësishme te ndikimeve te mundshme duke specifikuar edhe masat zbutese qe do te perdoren per te eliminuar apo per te minimizuar ndiki me ne mjedis. Kjo analize kryhet duke u bazuar ne projektin te diskutuar si me lart ne kete raport.

Për të analizuar ndikimet e mundshme ne mjedis gjate pertudhes së nderimit te kesaj shkolle rruget së pari , jane veguar perberësit kryesorë te punimeve te nderimit. Me pas, per secilin nga këto përberës janë saktesuar ndikimet negative apo pozitive mbi mjedi sin si dhe masat e mundshme zbutese ndaj tyre . Në fund jane pervijuar burimet dhe shkaqet e ndikimeve te mundshme .

5.1.1-Ndryshimet ne mjedis gjate punimeve te germimit

Ndërtimi i kesaj godine te re fillimisht do te kerkoje ngritjen e kanyerit te punimeve sipas percaktimit te vendit qe do te vendoset ne bashkepunim te sipërmarrësit te punimeve dhe njesise se qeverisjes vendore ne njoftim dhe dizeni te supervizorit te punimeve dhe me pas do te behen germimet e percaktuara ne projekt – preventivin e hartu ar per kete lloj objekti me ane te mjeteve germues dhe largimi i materialit do te behet nga mjete vetshkarkuese apo kamione të një tonazhi të caktuar. Tek punimet e germimeve duhet nga njëra anë të mbrohen njerëzit, të cilët nuk janë të përfshirë në ndërtimin e projektit, e nga ana tjetër duhet të mbrohen njerëzit e inkoadruar në realizimin e projektit. Gjithashtu duhet mbrojtur kanyeri i punes ne menyre te pandërprere gjate te gjithë kohes.

Cikli i germimit do te përfshije:

- Germimet e sipërfaqeve te demtuara te trupit te qendres shëndetësore qe do te rigjenerohen
- Germimet per hapjen e gropes te reja te ketij aksis sipas parashikimeve dhe projektit ne me nyre qe te arrihen standartet .
- Germimet ne thellesite e percaktuar per hapjen e kanaleve te reja ne segmentet e reja te cilat do te behet konform projektit duke zbatuar te gjitha kushtet teknike te projektimit dhe zbatimit.
- Ngarkimin e materialit te gërmuar nëpër kamionë apo largimin e ketij materiali dhe depoziti min e tij në vendet e autorizuar nga njesia vendore

NDERITIM I SHKOLLËS SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE

BASHKIA PRRËNJAS

- Kithimi e automjeteve të transportit për ne zonen e nderimit të projektit. Mbrojtja e njerëzve të përkrahur duhet të bëhet në mënyrë që të bëhet rrethimi (me gardh, rrytë gabiant etj.) i vendeve që do punohet në lartësi ose thellësi i cili nuk i lejon ata (sidomos femijët) të rrezikohen. Gjithashtu, duhet vendosur tabela parajamënesë me të cilën ndalohet kalimi i rrethimit nga persona që nuk punojnë në projekt.

Në rast se dheu përmban minerale, të cilat në kontakt me ujë e humbin stabilitetin, atëherë dheu dhe sidomos ledhi duhet të ruhet nga shiu duke e përforcuar me armatura mbajtëse sipas K.T.Z.

Materiali i përshtatshëm dhe materiali i rimbushur nga punë të përkohshme do të përdoren për rimbushjeve me miratim dhe pelqim të supervizorit të punimeve .
Çdo material i tepër do të jetë në dispozicion të mungësave të materialeve të kërkuara. Të gjitha materialët që rezultojnë nga prishjet, do të kontrollohen më parë nga Supervizori dhe ripërdorimi i tyre do të autorizohet nga ai.

Ndikimet e mundshme gjatë procesit të germimit në menyrë tabelore janë si më poshtë :

Germimi	Procesi	Ndikimi
Germim	Hegja e shtresave të ndotura	Cilesia e ujit
Ngarxim	Ndikimi në jetën bimore	Ekologjia e ujit
Sharkim	Shperdarja e suspensioneve	Zhurma
Transport	Gershëtimi me trafikun tokësor	Trafiku
	Zhurma, ndotje ajri, mbeturina	

5.1.2 –Pritshmerite e ndodhive gjatë nderimit të objekti

Tërsia e proceseve ndërtimore që do të kryhen në këtë kapanon është ajo që kryhen përgjithësisht në qdo kanton ndërtimi , vendosja e piketave sipas percaktimeve në projekt – preventivin e këtij objekti , realizimi i punimeve të germimeve dhe largimit të materialeve të dala nga germimi,germim për hapje traseje në piketat të miratuar me parë , betonime të ndryshme , shtime dhe veshje me pllaka betoni , puni met e kanalizimeve , pu nimet elektrike si dhe punime të tjera të planifikuara dhe të paplanifikuara që mund et dalin gjatë ndërtimit të objektit .

Përdorimi i pajisjeve të pershtatshme , pershtatja me rregulloret nderkombetare dhe në përgji thesi zbatimi sipas standarteve dhe teknikave me të mira të ndërtimit, janë një kerkesë thelbësore për zgjedhjen e kontraktoreve dhe plotësimin e suksesshëm të projektit. Kjo do të sjellë perfittime të duk shme për zbutjen e ndikimit të ndërtimeve në mjedis.

Toka

Relievi

Shumë prej ndikimeve të mundshme në relievin në gjurmën e rrugës së propozuar do të ndodhin gjatë fazës së ndërtimit dhe mund të minimizohen përmes projektimit ose mund të zbuten duke ndjekur metoda të mira të ndërtimit në praktikë. Këto masa do të përfshijnë si më poshtë:

→ Kontrolli gjeoteknik dhe procesi i projektimit do të identifikojnë vendet se ku do të jetë e nevojshme të merren masat zbutëse të tilla si mure mbajtëse të shpatëve, ose bio-inxhinierike (p.sh., përdorimi i bimëve për të rritur qëndrueshmërinë e tokës)

→ Të gjitha punimet do të ndërmëretet në përpunime me standardet e miratuarat shqiptare. Në rast të ndonjë rasti specifik (për të cilën ka boshllëk legjislativ), projektuesi mund të referohet Eurocodeve përkatëse të publikuara.

→ Mund të ketë pjesë ku mund të kërkohet dhe për tu përdorur për qëllime të tilla si mbushje anësore ose për rregullim të peisazhit pra në këtë kontekst duhet që dheu të hiqet me kujdes.

→ Të ndërtohet me parametrat e duhur, duke marrë parasysh ngarkesën maksimale dhe kushtet gjeologjiko-inxhinjierike të truallit.

→ Kërkesë e domosdoshme për punimet e ndërtimit e shkolles së re, është transporti dhe depozitimi i dherave të gërmimeve në terrene të paracaktuara.

Ndikimet e tilla potenciale mund të shmangen në fazën e projektimit ose të kufizohen përmes përdorimit të masave lehtësuese. Prandaj, ndikimi i mbetur është konsideruar të jetë e parëndësishëm (negativ). Ndikimi do të jetë i përhershëm dhe i pakthyesëm.

Ndryshimet në kënde të pjerrta gjatë ndërtimit të shkollës apo karakteristika të tjera përgjatë rrugës (p.sh. hapja e gropave apo parkingjet) mund të gojë në ndryshime të tokës / stabilitetit të saj dhe mund të shkaktojë erozion . Ndikimet e tilla do të jenë të rëndësishme në një shkallë lokale.

Mbetjet ose derdhjet aksidentale gjatë ndërtimit ose shfrytëzimit (p.sh. lëndë djegëse, vajra, lubrifikante, çimento, etj) kanë potencial për të ndikuar në tokën ekzistuese dhe cilësinë e saj. Megjithatë, metodat e mira të ndërtimit praktikë si të përshkruara në paragrafin e mësipërm mund të përdoret për të shmangur ose kufizuar potencialisht nga ndikimet e tilla. Prandaj, ndikimi i mbetur është konsideruar të jetë i parëndësishëm (negativ). Çdo ndikim do të jetë i përkohshëm dhe të ulët me kalimin e kohës.

Ndikimi do të jetë i përhershëm dhe i pakthyesëm. Megjithatë, ndikimi mund të kufizohet me ruajtjen e duhur dhe ripërdorimin e dherave për restaurimin përgjatë argjentinaturave rrugore dhe të mbushjen e gropave ose për të përmirësuar tokën diku gjelërë. Prandaj, humbja e tokës bujqësore është konsideruar të ketë një ndikim të vogël.

Ndërtimi dhe përdorimi i vazhdueshëm nuk mund të gojë në zhdukjen e tokave bujqësore pasi ky projekt do të zhvillohet në territorin ekzistues dhe nuk kemi prekje të sipërfaqes së tokës bujqësore . Ndikim do kemi vetëm në shfrytëzimin e tokave kot që nuk shfrytëzohen në afërsi me godimën e re . Ndikimi do të jetë i përhershëm dhe i pakthyesëm. Megjithatë, ndikimi mund të kufizohet me ruajtjen e duhur dhe ripërdorimin e dherave për restaurimin përgjatë argjentinaturave rrugore dhe të mbushjen e gropave ose për të përmirësuar tokën diku gjelërë. Prandaj, humbja e tokës bujqësore është konsideruar të ketë një ndikim të vogël.

Hidrologjia

Në kohën e përgatitjes së këtij raporti nuk ka vende të rendesishme që janë paracaktuar për rëndësinë e tyre gjeologjike. Prandaj ndërtimi dhe shfrytëzimi i shkolles nuk do të ndryshojë asgjë në këtë drejtim.

Trajtimi i tyre me masa mbrojtëse mund të stabilizojë qendreshmërinë e shkëmbinjve. Projektimi dhe praktikimet e mira të ndërtimit do të kufizojnë potencialin për këtë gjë. Masat zbutëse do të përdoret gjithashtu për të përmirësuar stabilitetin e shkëmbinjëve, aty ku do të shihet e nevojshme. Prandaj, ajo është konsideruar se ndikimi i në këtë pikë ka të ngjarë të jenë i parëndësishëm (negativ). Çdo mungesa e stabilitetit të shkëmbinjve ka të ngjarë të jetë i përkohshëm, por i pakthyeshem nëse ndodh ndonjë shkarje.

Ndërtimi i qendrës shëndetësore mund të çojë në krijimin e ekspozimeve të reja gjeologjike. Këto mund të kenë potencial arsimor dhe kërkimor. Si të tilla, ndërtimi i rrugës mund të ketë një (të dobishme) ndikim i moderuar. Ky efekt do të jetë i përhershëm dhe i pakthyeshem.

Gjeologjia

Metodat më të mira të ndërtimit do të ndiqen përpërdorimin e pajisjeve të përshtatshme personale mbrojtëse (PPM) të cilat do të përdoret për të ndihmuar në zbutjen e rrezikut potencial për shëndetin e njeriut në rast se gjatë ndërtimit mund të hasen materiale ndotëse.

→ Teknikat e mira të ndërtimit në praktikë do të përdoren për parandalimin e ndotjes së tokës si dhe do të përdoren metodat e duhura të largimit të mbetjeve për të zburur efektet e mundshme të der dhjeve aksidentale apo rjedhjet e karburantit, naftës ose lubrit fikantëve apo shillamit që mund të krijo het nga depozitimi i mbetjeve ose aktiviteteve të trajtimit të ujërave të zeza

→ Duhet të zbatohen standardet e përshtatshme të kullimit për të zburur impaktin e mundshëm të erozionit të dherave.

→ Te ruhen themelet e ketyre veprave nga erozioni. Duhet të merret në konsideratë dhe të lihen korrode natyrore dhe të vendosen tombina nën rrugë.

→ Te ndertohet me parametrat e duhur, duke marre parasysht kushtet gjeologo- inxhinjertike te truallit; dhe mikrozominin sizmik të sheshit te ndertimit dhe më gjere.

→ Te ndertohet me parametrat e duhur, duke marre parasysht fjeterimin e ketyre shkëmbinjve nga faktorret atmosferike.

→ Kujdes të lartë gjatë manovrimit të automjeteve

**NDERTIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE
BASHKIA PRRENJAS**

Shumë nga ndikime të mundshme në mjedis mund të kufizohen përmes projektimit duke ndjekur metoda të mira të ndërtimit në praktikë. Këto masa do të përfshihen si më poshtë:

- Të gjitha punimet do të kryhen në përputhje me standardet e ngjashme të miratuara. Atu ku është e praktikueshme, projektimi i të gjitha strukturave të rrugës do të jetë në përputhje me Eurocodet perkatese të publikuara . Kjo norme dhe standard detyron shumë ndërhyrje pjesore per nje shmangje nga drejtimi i tanishem me devijime te vogla .

- Aty ku është e mundur të shfrytëzohen guroret ekzistuese që ndodhen në afërsi të rrugës së planifikuar do të shfrytëzohen këto përpara se të krijohen gropa të reja të marre me qera.

- Për të mos reduktuar burimet që shërbejnë për furnizimin e ujërave nëntokësore apo që mund të sjellin problem në furnizimin me ujë të komuniteteve lokale duhet të merren në konsideratë faktorë si: shtimi i ujërave të pranverës (ku këto ujera kanë potencialin më të lartë për të shfrytëzuar), ose periudha e verës kur këto burime kanë prurje të ulët; faktorë të cilët të konsiderohen në kohëzgjatëjen e punimeve.

- Aty ku reduktimi i sasisë së ujërave është e nevojshëm dhe burimet e ujërave nëntokësore (p.sh. burimet e përdorura për furnizimin me ujë) janë identifikuar në zonën e projektit atëherë mund të merren masat lehtësuese të tillasi kurizimi në kohë apo vëllimi i sasisë së ujit për të reduktuar ndikimin ose mund të kryhen furnizimet alternative të cilat gjithsesi do të kushtëzojnë kohëzgjatjen e punës. Duhet të theksohet se këto aktivitete mund të duhet një leje sipas Ligjit të Burimeve Ujore të Shqipërisë.

- Aty ku përdorimi i ujërave nëntokësore është propozuar për furnizim me ujë gjatë fazave të ndërtimit dhe shfrytëzimit të rrugës, duhet të bëhet vlerësimi i duhur i efektive të mundshme që mund të ketë ky proces në furnizimin e komuniteteve lokale dhe të ndërmerren dhe masat zbutëse. Aty ku është praktikë dhe e arsyeshme, mund të përdoren furnizime alternative të ujit për popullsinë lokale kur puset lokale apo burime shtohen brenda korridorit shkollës. Duhet të theksohet se marrjen e ujërave mund të duhet një leje sipas Ligjit të Burimeve Ujore të Shqipërisë.

- Standardet e kullimit të përshtatshme gjatë projektimit dhe gjatë ndërtimit do të zbatohen për të zbutur ndikimin e mundshëm në cilësinë e ujërave nëntokësore nga cilirimi i substancave të rrezikshme (p.sh. naftës dhe ndotësve të tjerë);

- Medodat më të mira të ndërtimit në praktikë do të përdoren për parandalimin e ndotjes së tokës si dhe do të përdoren praktikisht e duhura të largimit të mbetjeve për të zbutur efektet e mundshme të derdhjeve aksidentale apo rrjedhjet e karburantit, naftës ose lubrifikantëve apo

NDERITIM I SHKOLLËS SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE

BASHKIA PRRËNJAS

shllamit që mund të krijohet nga depozitimi i mbetjeve ose aktiviteteve të trajtimit të ujërave të zeza;

- Çdo automjetet dhe pajisje e përdorur gjatë ndërtimit do të mirëmbahet dhe të inspektohet rregullisht për rrjedhjet e karburantit, lubrifikantit dhe vajit, dhe pajisjet e duhura do të jenë në dispozicion në kantier për të eliminuar derdhjet të vogla;

- Të gjitha karburantet do të ruhen sipas udhëzimeve të mira të praktikës, duke përfshirë depozitimet me një vëllim minimal e ruajtjes së 110% të kapacitetit të depozitës

- Shkarkimet nga çdo mjet apo pas larjes së gomave do të mbliqen dhe riciklohen kur është e mundur dhe jo të shpërndahen në tokë;

- Të përcatet e ujërave të depozitohen brenda një zone nga e cila duhet të hiqen mbetjet apo balta para shpërndarjes së ujërave.

- Përdorimi i tokës së mbetur në rrugë të ngurtë pezull në ujërat nëntokësore dhe burimet do të minimizohen nga sasia e përgjithshme e tokës së ekspozuar ndaj punimeve të ndërtimit, themelimeve etj.

- Të gjitha mbetjet nga prishjet që dalin gjatë ndërtimit do të klasifikohen dhe të eliminohen në përputhje me legjislacionin përkatës;

- Ujërat e zeza që rrjedhin nga çdo EC portative nese do perdoren te tilla te hidhen ne konteinere te vullosura, te cilat duhet te zbrazen periodikisht ne impiantet e trajtimit te ujërave të zeza.

- Duhet të mbahet një regjistër i vecantë për të gjitha llojet e mbetjeve të gjeneruara.

- Protokollet dhe metoda më të mira të ndërtimit do të ndiqen për përdorimin e pajisjeve të përshtatshme personale mbrojtëse (PPM) të cilat do të përdoret për të ndihmuar në zbutjen e rrëzikut potencial për shëndetin e njeriut në rast se gjatë ndërtimit mund të hasen materiale infektive;

- Në kantier do të bëhet një inspektim për të vëzhguar (nese ka) ndoqje të ujërave apo të tokës, kjo në përputhje me standardet kombëtare ose evropiane;

- Do të bëhet një vlerësim i duhur i rrezikut dhe rehabilitimit për të punësuarit në vende ku mund të konstatohet ujëra apo tokë e ndotur me qëllim marrjen e masave parandaluese.

- Sistemet e kullimit do të jenë të projektuar për të kufizuar depërtimin e vajrave, karburantëve apo trupave e ngurtë pezull, në sistemin e ujërave nëntokësore ose burime. Sigurimi i zonave të punimeve me prita do të kufizojnë ndikimin e mundshëm dhe ndalimin e depërtimit të ndodësve në ujërat nëntokësore dhe tokë.

- Një përdorim sa më i përshtatshëm i herbicidëve për të kontrolluar rritjen e bimëve përgjatë autostradës, dhe përdorimin e kripërave të rrugës do të bëhet në minimum.

Aty ku ka potencial për burimet e ujërave nëntokësore (duke përfshirë puset, kanallet dhe burimet) do të zbatohen të gjitha masat e përmendura më lart. Para ndërtimit dhe të zbutjes së ndikimit, situata bazë (p.sh. cilësia e ujërave dhe normat e rrjedhjes) do të përcaktohet përmes monitorimit. Gjatë gjithë ndërtimit, duhet të bëhet mbikqyrja e nevojshme në mënyrë që të ruhen njëjtat parametra për të siguruar që mos të ndodhë asnjë rënie në cilësinë e ujërave ose fluksit të prurjes që shpesh ndodhin si rezultat i zhvillimit të punimeve rrugore. Nëse identifikohet një rënie e fluksit apo

Ndeshmëria	Pershkrimi
Shume e lartë	Rendësi shume e madhe, në nivel ndërkombëtar dhe potencial i limituar për tu zvendësuar .
E lartë	Rendësi madhe në nivel kombëtar dhe potencial i limituar për tu zvendësuar
Mesatare	Rendësi madhe, në nivel rajonal dhe potencial i limituar për tu zvendësuar.
E ulët	Rendësi mesatare në nivel lokal dhe potencial te limituar për tu zvendësuar
E parëndësishme	Rendësi e ulët në nivel lokal

Rendësia e efektit është formuluar si një funksion i receptorit ose ndjeshmërinë ndaj ceshlyeve mjedisorë të zonës si edhe madhësisë së ndikimit të projektit në mjedis. Me fjalë të tjera, kritere të ndjeshmërinë e efektit janë përdorur për të raportuar efektin e ndikimit. Përshkruesit dhe kriteret për rendësishtme janë përdorur për të raportuar efektin e ndikimit. Përshkruesit dhe kriteret për ndjeshmërinë e efektit janë përdorur për të raportuar efektin e ndikimit. Përshkruesit dhe kriteret për

Humultime të dhenash	Situata ekonomike - sociale- mjedisorë	Fazat e projektit	Raportimi ndikimeve	Pershifrja e miniraportit
Risikim i rregullorëve	Mbledhja e të dhënave të gjurmës së projektit	Punimet e projektit	Risistemimi (mini raporti)	Pershifrja e Planit Vepimit
Vizita në terren përpara hartimit të projektit	Analizimi dhe krahasimi	Raporti bazë	Plani Vepimit	Monitorimi dhe vlerësimi
Qëllimet	Baza	Vlerësimi i ndikimit	Planet menaxhuese	Implementimi

Ndërtimi do të behet sipas një projekti bashkëkohor dhe që në fazën e projektit idese është konsideruar që do të zbusë ndikimet mjedisorë .
Nepërmet vlerësimi të ndikimit në mjedis i cili nuk është thyesh për të vlerësuar apo karakterizuar mjedisin, por më tepër për të ndikuar në projektin që të bëhen zgjidhjet sa më të mira si edhe për të siguruar që përpjekjet për të zbutur efektet negative të reflektohen në projekt. Kriteri për të arritur në vlerësimin e efekteve mjedisorë mund të konsiderohet si një lloj formule. Në shumicën e rasteve gjenerimi i një vlerësimi të ndikimit në mjedis mundëson raportimin mbli rëndësinë e një ndikimeve të caktuara sipas një shkalle vlerësuese :

5.2 –Ndikimet në fazën e ndërimit

Në paragrafet e mëposhtme diskutohen parametrat me kuptimplotë dhe masat që janë marrë. situatën. cilesisë duhet verifikuar edhe shkaku si edhe të merren masat e duhura zbutëse të vënë në vend

NDERTIM I SHKOLLËS SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE BASHKIA PRRËNJAS

Shkalla në përcaktimin e rëndësisë së ndikimit duhet të mbështetet në argumentin e arsyetuar, gjykimin profesional dhe duke marrë në konsideratë dhe pikëpamjet e organi zmadve përkatës. Për disa zëra, efektet e parashikuara mund të krahasohen me kufijtë sasiorë të nivelit të tyre për shkallën e rëndësisë. Çaktimi çdo efekti në një nga pesë kategoritë e shkallës së rëndësisë, mundëson që gëshhtë të ndryshme tematike do të vendosen në të njëjtën shkallë, në mënyrë që të ndihmojë procesin e vendim-marrjes në çfarëdo faze të projektit në kuadër të të cilit është ky proces. Këto pesë kategori të rëndësisë janë dhënë si më poshtë :

Ndjeshmëria	Përshkrimi tip
I madh	Humbyja e burimeve mjedisore apo vecoria e tyre; e burimeve; dëmtimi i rëndë i karakteristikave kryesore, apo elementeve të rëndësishëm anësorë Niveli i lartë apo përmirësim i madh i cilësisë së burimeve; re staurimi i gjërë ose përmirësim i madh i cilësisë së burimeve; përmirësim i madh i atribu teve cilësorë (të dobishme).
I moderuar	Humbyja e burimeve, por nuk që ndikon negativisht në vecoritë e tuj; humbja e pjeshme e / dëmtim të karakteristikave kryesore, ose karakteristikave të elementeve (anësore). Përtim për të, ose shtimi të karakteristikave kryesore, apo karakteristika të elementeve; përmirësimi i atribu teve të cilësisë (përtues).
I vogël	Disa ndryshim të matshme ose dobësim të të, një apo më shumë prej karakteristikave kryesore, ose karakteristikave të elementeve (negativ). Përtim i vogël për burimin ose shtimi i një apo më shumë të karakteristikave kryesore ose karakteristikave të elementeve ndi kimi i dobishëm në cilësi ose një rrezik të reduktuar të ndikimit negativ që ndodh ndodh(përtim)
E parëndësishme	Humbyje shumë të vogla ose ndryshim në dëm të një ose më shumë karakteristikave(anësore) Përtime shumë të vogla për të ose shitesa pozitive e një ose më shumë karakteristikave, ose karakteristikave të elementeve (të dobishme)
Ska ndryshim	Nuk ka humbje ose ndryshim të karakteristikave, ose karakteristikave të elementeve; asnjë ndikim i dukshëm në asnjë drejtim.

Përshkrimi tipik dhe kriteret që përcaktojnë madhësinë e një ndikim nga një projekt:

NDERTIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE BASHKIA PRENJAS

NDERTIM I SHKOLLËS SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE BASHKIA PRRENJAS

Kategoria treguese	Pershkrimi tip i efektit
Shume e gjere	Vetem efektet anesore jane te caktuar normalisht kete nivel te rëndësishëm. Ato përfaqësojnë faktorë kyq në procesin e vendim-marrjes. Këto efekte janë të përgjithshme dhe jo detyrimishit të lidhur me tiparet e rëndësishme ndërkombeëtare, kombëtare apo rajonale ku mund të ketë një ndikim të dëmsim ose humbjen e vëcorive të burtimit. Megjithatë, ndryshimet e mëdha në një vend apo peisazh me rëndësi lokale mund të hyjnë në këtë kategori
E madhe	Këto efekte të dobishme apo negative konsiderohen si shumë të rëndësishme dhe mund të jenë material për tu marrë në konsideratë në procesin e vendim-marrjes.
E moderuar	Këto efekte të dobishme apo negative mund të jenë të rëndësishëm, por jo faktorë kyq në procesin e vendim-marrjes. Efektet kumulative e faktorëve të tillë mund të ndikojnë në vendim-marrjen vetëm në rast se ato të gojnë në një efekt të përgjithshëm negativ në një burtim të veçantë ose përdoruesit e këtij burtimi
I lehtë	Këto efekte të dobishme apo negative mund të ngrihen si faktorë lokalë. Ato nuk ndikojnë në procesin e vendim-marrjes, por janë të rëndësishëm në etapa të mëvonshme të projektit.
Neutral	Nuk ka efekte apo ata që janë nën nivel të perceptimit, brenda kufijve normale të lejara.

Është e rëndësishme të theksohet se kategoritë treguese janë të nevojshme si për efektet pozitive (të dobishme), ashtu dhe ato negative (negative). Peseë kategoritë treguese mundësojnë gjeitjen e të rezultateve të mundshme. Duke aplikuar formulën, ndjeshmërinë më e madhe e mjedisit apo vlerën e receptorit ose të burtimit, si dhe madhësinë e ndikimit, më i saktë do të përcaktohet efekti.

Pasojat e një një ndikimi negativ në burtim do të ketë një efekt shumë të rëndësishëm negativ. Tendencia për zbutjen e ndikimeve të negative mundshme mjedisore është për ti shmanjur ato kudo që të jetë e mundur.

Kjo do të arrihet duke marrë parasysh mënyrat për të parandaluar efektet negative në burtim, para se të mendohet për marrjen e masave zbutëse të mëvonshme. Kjo është arritur përmes përzgjedhjes së kujdesshme dhe projektimit të ruqës duke shmanjur zonat e ndjeshme mjedisore.

Metodika e zhvilluar në këtë raport identifikon edhe ruqët dhe mënyrat për përzgjedhjen e masave për parandalimin e fenomeneve si rrëshqitja e dherave, e shpateve etj, duke zhvilluar më tej analizën me qëllim projektimin sa më të mirë të mureve mbajtës vertikale dhe horizontal për të minimizuar ndikimet negative në mjedis.

NDERTIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE

BASHKIA PRRNJAS

Masa të tjera zbutëse do të merren parasysh dhe do të përfshihen në mbrojtjen apo përmirësimin e karakteristitikave të mjedisit apo në cilësinë e punimeve të tilla si: specitika të veganta të punime tokësore, të levishmërisë, të shëndetit të njeriut etj .

Variabli i ndikimit

Nuk		E parëndësishme		E vogël		E moderuar		E lartë	
Shumë e lartë		Neutral		E lehtë		E moderuar ose e madhe		Shumë e madhe	
E lartë		Neutral		E lehtë ose e moderuar		E moderuar ose e madhe		E lartë ose e moderuar	
mesme		Neutral ose e lehtë		E lehtë		E moderuar		E moderuar ose e madhe	
E ulët		Neutral ose e lehtë		Neutral ose e lehtë		E lehtë		E lehtë ose e moderuar	
E parëndësishme		Neutral		Neutral ose e lehtë		Neutral ose e lehtë		E lehtë	

5.2.1-Masa të rekomanduara në fazën e ndërtimit

Per minimizimin e ndikimeve negative mjedisore rekomandohet :

- Të evitohet në maksimum rrjedhja e vajrave nga automjetet dhe mjetet e ndërtimit (ekskaava tore, fadtroma, vinca, betoniera, etj.)
- Të parashikohen mjete dhe mundësi për mbledhjen e vajrave në rast derdhjeve aksidentale në toke dhe në rrjetin e kanaleve kullues e vadites si edhe të kontraktiohen subjekte të poccacme të cilat merren me trajtimin e tyre.
- Vendosja e mureve mbajtës apo pritave në zonat ku do të konstatohet rreziku i rreshqitjes së dherave
- Të shtrohen me beton sipërfaqet e pastirimit të automjeteve, ato të ndirmit të vajit të tyre si dhe sipërfaqet e stokimit të substancave të tjera ndotese.
- Bitumi, bojrat dhe lendet e tjera toksike të perdoren me kujdes, per te mos ndotur token dhe ujrat.
- Martja e masave për parandalimin e rreshqitjeve të dheut, shpateve apo erozionit gjatë fazes së ndërtimit.
- Të evitohet në maksimum ngjeshja e tokave bujqësore përreth sipërfaqes së objektit; Punimet e mundshme jashtë gjurmes së objektit, të kryhen në mot të thatë, dhe kur toka nuk eshte e lagur
- Të evitohet në maksimum rrjedhja e vajrave, karburanteve nga mjetet e ndërtimit

5.2.2-Peizashti dhe bukurite natyrore

Ky kapitull paraget vleresim e ndikimit ne mjedis dhe ne bukurite natyrore i cili mbeshitet mbi vezhgimim ne terren dhe studime te peparshme te zones. Gjithashtu jane vleresuar te dhenat e mbledhura nga trashëgimi kulturore dhe bukurite natyrore te mirenjohura te zones.

Hapat kryesore ne kryerjen e Vleresimit te Ndikimit ne peisazh dhe ne bukurite natyrore jane si me poshte:

- Makinerte e nevojshme per kete ndertim jane :
- Eskavatore me kove per germim
 - Buldozer
 - Autobetoniere
 - Kamione te tonazheve te ndryeshme
 - Sheshues nives siperfaqe rrugore
 - Makineri dhe pajisje qe mund te kerkohen gjate operationeve te ndryeshme per perfundimin e plote te rikonstruksionit te ketij aksi rrugor
 - Kontejnere per grumbullimin e mbetjeve ditore .

Parametri	Burimi	E ulet	(U)	Vlera e ndikimit
		Mesatare	(M)	
Zhurma	Gjate ndertimit		U	
		Gjate germimit	U	
		Gjate ndertimit	U	
Mbeturinat	Gjate ndertimit		U	
		Gjate ndertimit	U	
Ndojta e ajrit	Pajisjet e ndertimit		U	
		Levizjet e makinave	M	
		Levizjet e punetoreve	U	
		Puhur nga aktivitetet	M	
Ndojta e ujit	Kullimi		U	
		Mbetje te tjera	U	
Ndikimi ne trafik	Levizjet e makinerive		M	
		Levizjet e punonjeseve	U	

Tabela 5.1 Permbledhje e vleresimeve te ndikimit ne mjedis

- Te mbahen ne gatishmeri produkte qe thithin keta ndote
- Vendi ku mendohet se mundesia e derdhjes pertoke te vajrave dhe grasove, te mbulohet me mbeturinat e vajrave, grasove, etj.
- Te mblidhen ne njehend te caktuar, ne ene te pappershkueshme, ne kantierin e ndertimit, (ekskavatore, fadroma, vinca, betoniera, etj.)

NDERTIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE BASHKIA PREENJAS

- Mbledhja e të dhënave, puna në terren dhe studim të literaturës për këtë qëllim
- Përshkrimi i peizazhit bazë
- Klasifikimi peizazhit
- Identifikimi i ndikimeve të mundshme pozitive dhe negative në peizazh dhe në bukurinë natyrore.
- Vlerësimin e rëndësisë së ndikimeve të identifikuara.

Ky raport i përshkruan si vijon:

- a. Shkalla e përputhshmërisë me politikën dhe qeverisë dhe dokumente shtesë që lidhen me peizazhin

b. Vëndodhja e rrugës, ekzistuese në kontekstin i peizazh

c. Metodologjia e vlerësimit;

d. Vlerësimi i peizazhit ekzistues karakterit të tij, cilësia dhe ndjeshmëria ndaj rrugës së propozuar;

e. Ndikimet e mundshme të rrugës në peizazh

f. Ndikimi potencial i rrugës mbi elementët kyq të peizazhit dhe masat e mundshme zbutëse për këtë qëllim.

Ligjet shqiptare përcaktonjë sistemin për mbrojtjen e natyrës dhe krijon kërkesat bazë për ruajtjen e natyrës dhe për përdorimin e saj të qëndrueshëm, në veçanti:

a. Ruajtjen, përtëritjen dhe shfrytëzimin e qëndrueshëm të natyrës dhe burimeve natyrore të rinovueshme;

b. Restaurimi i zonave të dëmtuara të mbrojtura të natyrës dhe të habitateve të tyre natyrore dhe specieve;

c. Mirëmbajtja dhe restaurimi i ekuilibrit ekologjik të natyrës;

d. Krijimi i sistemit të planifikimit, të menaxhimit, të informacionit dhe të financimit për mbrojtjen e natyrës;

e. Realizimi i qëllimeve të përcaktuara në politikën për mbrojtjen e natyrës;

f. Reduktimi i mbi-përdorimit e dhe dëmtimit të specieve të tëra të florës dhe faunës, veçanëri sht llojeve me rëndësi, si dhe habitateve të tyre;

g. E drejta e publikut për informim dhe e drejta e pjesëmarrjes në ruajtjen e natyrës;

h. Të sigurojë të drejtën e qytetarëve për një mjedis të shëndetshëm, dhe aksesin në bukurinë natyrore për pushim dhe rekreacion;

i. Sigurimin e biodiversitetit përmes ruajtjes së habitateve të rëndësishme natyrore dhe llojeve me rëndësi të florës dhe faunës së egër;

Mbrojtja e peizazhi dhe bukurive natyrore synon të arrijë;

1. Karakteristikat e ekosistemeve dhe llojeve të rralla dhe të rrezikuara;

2. Karakteristikat e peizazhit të promovuar si turistik

3. Vlerat rekreative të peizazhit dhe bukurive natyrore.

NDERITIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE BASHKIA PIRENJAS

Leja mjedimore do të jepet vetëm nëse projekti i propozuar nuk ndikon negativisht mbi karakteristikat natyrore të peizazhit ose të llojeve të rëndësishme të habitateve dhe bukurive natyrore.

Ndikimi negativ, sipas pikës 2 ndodh në qoftë se një projekt i propozuar mund të shkaktojë:
 Ndikimi negativ tek një ose më shumë të specieve të rëndësishme ose të llojeve të rëndësishme habitatit; ose

• Në qoftë se pritet që të shkaktojë një parregullsi të mëdha në funksionimin e ekosistemit. Për interesa publike, duke përfshirë dhe ato të sociale apo ekonomike do të bëhet një vlerësim i detyrues (Analiza SEOT)

Duke iu referuar propozimeve të rrugës ligji për caktimin se:

Autoritetet kompetente do të ndërmarin hapat e duhura për të shmangur, përkëqesimin e habitateve natyrore dhe habitatet e specieve, si dhe prishjen e zonave me ndjeshëri të lartë.

Çdo projekt i propozuar mund të ketë një efekt të rëndësishëm në menaxhimin e peizazhit të zonës qoftë individualisht apo në kombinim me projekte të tjera duhet të subjekti i vlerësimit të duhur të ndikimit të tij dhe autoritetet kompetente dhe palët e interesuara mund të bien dakord me projektin e propozuar vetëm pasi të jetë konstatuar se projekti nuk do të ndikojë negativisht në integritetin e zonës në fjalë;

Në rast të ndikimeve negative por kur megjithatë duhet projekti të kryhet për arsye të mëdha të interesit publik, duke përfshirë ato të një natyre sociale apo ekonomike, autoriteti kompetent do të kërkojë të marrin masat e nevojshme kompensuese për të siguruar kohëzgjatshëm të ekosistemit në fjalë.

Shkalla e rëndësise per kuptimin e efekteve

Shkalla e rëndësise(për kuptimin e efekteve)	Efektet
E rende	Efektet që do të merren në konsideratë sepse receptorit dhe burimi është dëmtuar në mënyrë të pakthyeshme
E madhe	Efektet që mund të kthehen në gëshije që kërkohen vendimmarrje.
E moderuar	Efektet që kanë mundësi të vogla për t'u bërë gëshije dhe që mund të zgjidhi projekti por ku mund të nevojitet një vlerësim në të ardhmen
E vogel	Efektet janë në nivel të rëndësishëm lokal
E parendësishme	Efektet që janë përtej kriterëve aktual të vlerësimit ose parashtikimit ose brenda kapacitetit të peizazhit për të pranuar ndryshimin.

peizazhin e zones

- Rrallimi ose zëvendësimi i peizazhit
- Karakteristikat specifike të pamjen së zonës apo peizazhit
- Përdorimi aktual i tokës ekzistuese
- Shkalla dhe konturet e peizazhit
- Pamja dhe shpërndarja e receptorëve vizuale
- Zbulja e peizazhit me këtë zonë

qe ne

NDERITIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE

BASHKIA PRRENJAS

→ Cilësi dhe vlera të njohura në peisazhin ose pamjen e qytetit.

Vlerësimi i cilësisë së peisazhit

Vlerësimi i peisazhit dhe ndikimet vizuale bazohet në dy fazat e zhvillimit : në përfundimin e rregullimit dhe pastaj në 15 vjet paspërfundimit. Vlerësimi bazë është supozuar të jetë i njëjti viti (2019) dhe përfshin propozime standarde zbutëse.

Në kohën e vlerësimit ndikimet e ndërtimit janë vlerësuar me informacionin e dhënë nga projekte dhe vlerësimi shërben për të ofruar një nivel më të lartë të të kuptuarit të ndonjë të mundshëm dhe ndikimit në peisazh apo vizual përmes një përditë kohore dhe konsideron zhvillimin e propozimeve të lehtësimit. Cilësia e peisazhit është vlerësuar në bazë të renditjes në pesë shkallë të caktuar në MNRRU Vëllimi 11, neni 3, Pjesa 5

Cilësia Peisazhit	Peshkrim i peisazhit
E lartë	Struktura shumë e fortë peisazhi, model karakteristike
	Kombinim i balancuar i kontureve të tokës dhe mbulesës së tokës;
	Menaxhimi i përshatshëm për përdorimin e tokës dhe mbulesës së saj;
	Karakteristika shumë të mira të ruajtura
	Vlera unike në vendin e vet;
	Nuk ka karakteristika të hequra
Shumë tërheqës	Strukturë e fortë e peisazhit, modele karakteristike dhe kombinim i balancuar i kontureve të tokës me mbulesën e saj
	Menaxhim i përshatshëm për përdorimin e tokës dhe mbulesën së saj por me potencial zhvillues
	Peisazh me karakteristika të forta të ruajtura
	Peisazh me ndjeshmëri të fortë;
	Peisazh me ndonjë karakteristike të hequr sipas rasis
	Struktura e këndshme peisazhi, modele karakteristike dhe kombinime të kontureve të tokës dhe të mbulesës së saj janë ende evidente;
E mire	Mund të kryhen disa veprime për të përmirësuar menaxhimin mbi përdorimin e tokës dhe mbulesën e saj .
	Disa karakteristika të forta të ruajtura
	Peisazh me ndjeshmëri
	Disa karakteristika të peisazhit të hequra.
	Strukturë e dallueshme peisazhi, modele karakteristike të kontureve të tokës dhe të mbulesës së saj shpesh janë maskuar me përdorimin e tokës;
	Ka vend për të përmirësuar menaxhimin për përdorimin e tokës dhe mbulesën e saj
E zakonshme	Ndonjë tipar i ruajtur
	Karakteristika shpesh të hequra

NDERTIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE

BASHKIA PRRENJAS

E varter	Strukturë e dobët ose degraduar peizazhi, modellet karakteristike të kontureve të tokës dhe mbulesës së saj janë të mbuluara dhe maskuara me përdorimin e tokës;
	Mungesa e menaxhimit dhe ndërhyrjes në peizazh ka rezultuar në degradim.
	Nuk ka tipare të ruajtura
	Karakteristika të shumta janë hequr.

Vlerësimi i peizazhit dhe zonave të ndjeshme

Vlerësimi i shkallës së ndjeshmërisë së peizazhit apo pamjes së zonës së banuar gjatë procesit të ndryshimit reflektohet në shkallën në të cilën peizazhi është në gjendje për tu përshtatur me ndryshimin (për shkak të llojit të zhvillimit apo të ndryshimit të përdorimit të tokës) pa efektë të kundërta mbi karakterin e saj. Kjo mund të ndikohet nga shkalla e konturave të tokës ekzistuese ose alyre të reja nga vëllimet ekzistues ose i mbjelljes së re. Këto dhe faktorë të tjerë përcaktojnë dukshmërinë e zhvillimit të propozuar dhe për këtë arsye mund të ndikojnë në shtrirjen e efektit dhe në karakterin e perceptuar dhe krijimit të një peizazhi komod për të zonës së banuar. Ndjeshmëria e pamjes dhe peizazhit të zonës së studimit është vlerësuar duke përcaktuar artësinë e peizazhit/pamjes së zonës për të pranuar ndryshimin si rezultat i zhvillimit të propozuar pa dëmtime të shkallës së lartë apo që mund të demtojnë cilësinë e peizazhit.

Faktorët për vlerësimin e ndjeshmërisë

Shume e Larte	Kur është shumë tërheqës dhe i rrallë;	
	I njohur ndërkombëtarisht nga organizatat ndërkombëtare (trashëgimia botërore)	
	Peizazh jo i qëndrueshëm	
	Peizazh me cilësi të ralla	
	Rendësi e lartë dhe peizazh i rrallë	
	I cilësuar nga shkalla kombëtare për nga rëndësia;	
	Qëndrueshmëri shumë e ulët e peizazhit	
	Peizazh shumë tërheqës	
	Mesatar	Peizazh tipik me vlera të larta
	Peizazh i njohur në shkallë rajonale	
E ulët	Peizazh me potencial të lartë për ndërhyrje	
	Peizazh me cilësi të larta	
	Peizazh monoton ose i degraduar	
	I njohur vetëm në shkallë lokale	
	Potencial për ndërhyrje	
	Peizazh i zakonshëm	
	Peizazh i demtuar ose i parëndësishëm	
	Peizazh ku ka pasur ndërhyrje	
	Shkallë lokale	
	Parentesisshëm	Cilësi të varfra

NDERTIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE

BASHKIA PRRENJAS

Shkalla e ndikimeve mbi peizazh ose në pamjen e zonës mund të jetë e kundërt (negative), e pandryshueshme apo i dobishëm (pozitive). Përcaktimi i shkallës së ndikimit është i bazuar kryesisht mbi natyrën e zhvillimit të propozuar dhe rezultion në përfundimin se si ndryshon peizazhi apo pamja e qytetit, si dhe nga kohëzgjatja e efektive të ndryshimit (dmth i përhershëm ose i përkohshëm).

Për të vlerësuar madhësinë e ndikimit që rezultion nga opsionet e projektit, direktivat Europiane përcaktojnë standartet krahasuese e cila në thelb është një shkallë zbrirëse e ndikimeve duke filluar nga "jo-shumë i madh).

I madh	Jo i favorshëm Propozimet rezultojnë në shtimin e tipareve ose elementet të reja të pazakonta dhe sjell një humbje totale ose një shkallë demtimi të rëndë të karakteristikave kryesore, dhe elementeve që kontribuojnë për peizazhi apo pamjen e zonës, dhe efektet janë afatgjatë dhe të pakthyeshmë.
	Idobishëm Propozimet ofrojnë shkallë të madhe apo përmirësim të madh për cilësinë e peizazhit nëpërmjet restaurimit ose zgjerimit të mundësive përmes heqjes së përbërësve të zakonit të peizazhit dhe shtimin e tipareve të reja të përshtatshme për karakterin e peizazhit.
E moderuar	Jo i favorshëm Propozimi formon një tipar të ri të dukshëm, të pazakontë ose që rezultion në humbje të pjeshme apo demtim të karakteristikave kryesore, elementeve dhe karakteristika që kontribuojnë në peizazhin apo pamjen e zonës, dhe ku dhe ku efektet mund të jenë afatgjatë ose të pakthyeshme.
	Përfutues Propozimet ofrojnë përmirësim të pjesshëm ose të dukshëm në shtimin e, karakteristikave kryesore të peizazhit, të cilat të rezultojnë në një përmirësim të cilësive së peizazhit.
E ulët	Jo i favorshëm Disa ndryshime të vogla dhe të matshëm kur propozimi përbën një tipar të vogël në peizazhi apo pamjen e zonës dhe rezultion në humbje të vogël ose demtim të karakteristikave krye, dhe efektet janë afatshkurtër dhe afatmesme.
	I dobishëm Propozimet ofrojnë përmirësim të lehtë nga restaurimi i karakteristikave e ekzistuese apo nga heqja e disa karakteristikave të pazakonta dhe shtimin e karakteristikave dhe elementeve kryesore të peizazhit,
Jo i favorshëm	Propozime për humbje të vogla të cilësive apo elementeve të peizazhit dhe ku efektet mund të jenë afatshkurtër ose të kthyeshmë

NDERTIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE

BASHKIA PRRNJAS

Pa ndryshim	Nuk ka ndikim të dukshëm i te dobishëm ose të kundërt Nuk ka humbje ose shndërrim të karakteristikave ose elemente të pezazhit apo pamjes së zonës
i dobishëm	propozime për nderhyje të lehta që ndikojnë fare pak në karakteristikat e pezazhit

Rendësia e ndikimit mbi peisazh

Rendësia e ndikimit të parashikuar që mund të rezultojë nga zhvillimi i propozuar do të varet nga madhësia e ndikimit dhe ndjeshmërinë e receptorit.
Zona të ndjeshme ku madhësia e ndryshimit është parashikuar që të jetë e vogël mund të rezultojë që të jetë më e madhe psh e moderuar.

Duke përdorur madhësinë e ndikimeve dhe vlerësimin e ndjeshmërisë së pezazhit në receptorët vizuale me postete tregojme se si bëhet një vlerësim fillestar për rendësinë e efektive për secilin komponent. Kjo matricë është një mjet që shërben për të kontrolluar për të siguruar që vendimet në lidhje me ndjeshmërinë, madhësinë e ndikimit dhe rendësinë e efektit janë të balancuara.

Matrica e rendësisë së efektive

Shumë e lartë	Neutral	Lehtë	E moderuar ose e madhe	E moderuar ose e madhe	Shumë e madhe	Lartë	ndjeshmëria				
							mesatare	ulët	parëndësishme	Ska	
Neutral	Neutral	Neutral ose e lehtë	Neutral ose e lehtë	Neutral ose e lehtë	Neutral ose e lehtë	Neutral ose e lehtë	Neutral	Neutral	Neutral	Neutral	Neutral
							Neutral	Neutral	Neutral	Neutral	Neutral
							Neutral ose e lehtë	Neutral ose e lehtë	Neutral ose e lehtë	Neutral ose e lehtë	Neutral ose e lehtë
							Lehtë	Lehtë	Lehtë	Lehtë	Lehtë
Moderate	Stuht	Neutral ose e lehtë	Neutral ose e lehtë	Neutral ose e lehtë	Neutral ose e lehtë	Neutral ose e lehtë	Neutral	Neutral	Neutral	Neutral	Neutral
							Neutral	Neutral	Neutral	Neutral	Neutral
							Neutral ose e lehtë	Neutral ose e lehtë	Neutral ose e lehtë	Neutral ose e lehtë	Neutral ose e lehtë
							Lehtë	Lehtë	Lehtë	Lehtë	Lehtë
E moderuar ose e lehtë	E moderuar ose e lehtë	Neutral ose e lehtë	Neutral ose e lehtë	Neutral ose e lehtë	Neutral ose e lehtë	Neutral ose e lehtë	Neutral	Neutral	Neutral	Neutral	Neutral
							Neutral	Neutral	Neutral	Neutral	Neutral
							Neutral ose e lehtë	Neutral ose e lehtë	Neutral ose e lehtë	Neutral ose e lehtë	Neutral ose e lehtë
							Lehtë	Lehtë	Lehtë	Lehtë	Lehtë
E moderuar ose e lehtë	E moderuar ose e lehtë	Neutral ose e lehtë	Neutral ose e lehtë	Neutral ose e lehtë	Neutral ose e lehtë	Neutral ose e lehtë	Neutral	Neutral	Neutral	Neutral	Neutral
							Neutral	Neutral	Neutral	Neutral	Neutral
							Neutral ose e lehtë	Neutral ose e lehtë	Neutral ose e lehtë	Neutral ose e lehtë	Neutral ose e lehtë
							Lehtë	Lehtë	Lehtë	Lehtë	Lehtë
Madhësia e ndikimit (e demokrit e apo përfutur)											

Përfutim shumë i madh (efekt pozitiv)
Shumë pak propozime, edhe nëse ka ndonjë mund ta meritojë këtë vlerësim
Sigurimi i një mundësie për zgjerim të madh.

Efektet positive	<p>Mundësi të mëdha të zbutjes së dëmtimeve apo riperteritjes së karakterit skave të humbura më anë të ndërtyres në peisazh</p> <p>Karakteristika të humbura ose të dëmtuara nga bujqësia intensive, mungesa e menaxhimit ose zhvillimit jot ë qëndrueshëm.</p> <p>Propozimet ofrojnë mundësi për të rritur peisazhin sepse:</p> <p>-Ata përshaten shumë mirë me shkallën, kontur e tokës dhe modelin e peisazhit;</p> <p>-Mundësi të mëdha të zbutjes së dëmtimeve apo riperteritjes së karakteristikave të humbura nga mungesa e menaxhimit apo zhvillim të qëndrueshëm më anë të ndërtyres në peisazh</p> <p>-Masa që do të mundësojnë restaurimin ose zgjerimin e vendit, shkallës dhe cilësisë së peisazhit nëpërmjet mbjelljes së projektuar mirë dhe masave përdorimit të materialeve dhe specieve lokale të cilat përshaten me peisazhin;</p> <p>-Masa që mundësojnë që disa cilësi të peisazhit mund të restaurohen përmes masave përfutuese dhe të ndjeshme të peisazhit të hartuara gjatë fazës të projektimit, masa të cilat joanë njohur zyrtarisht.</p> <p>-Objektiva të caktuara në planin rajonal të qeverisë për riperteritjen e peisazhit</p> <p>Propozime :</p> <p>-Modelimi mirë në shkallë, në kontureve të tokës dhe të peisazhit;</p>
Përfitim i modernar(efekt pozitiv)	<p>Propozimet janë të projektuar mirë për:</p> <p>-Për të plotësuar shkallën, konturet e tokës dhe modelin e peisazhit;</p> <p>-Për të integruar masa zbutëse që sigurojnë se skemat do të harmonizohen mirë me vegoritë dhe elementët e peisazhit përreth;</p> <p>-Për të shmangur efektet e bezdisshme dhe për të mos pasur efekt negativ në nivelin aktual të qetësisë së peisazhit përmes të cilit rruga kalon;</p> <p>-Për të ruajtur karakterin e peisazhit ekzistues në një zonë që nuk është një peisazh të caktuar, që nuk është as me vlera kombëtare apo lokale me cilësi të lartë, që nuk është e ndjeshme apo ta ndryshojë atë.</p> <p>-Për të shmangur konfliktet me institucionet përregjësive të mbrojtjes zonës</p>
Efekte neutrale	<p>Propozime:</p> <p>-Kur nuk përshaten me një afti konture të tokës apo modelin e peisazhit -Edhe pse jo shumë vizualisht të bezdisshëm, do të ndikojnë në pikëpa mijet e caktuara në të gjithë zonën;</p> <p>-Prek një sipërfaqe ose cilësinë e njohur të peisazhit;</p> <p>-Nuk mund të zbutet plotësisht për shkak të natyrës së propozimit apo karakterit të peisazhit nëpërmjet të cilave rruga kalon;</p> <p>-Konflikti me politikën e autoriteteve lokale për mbrojtjen e karakterit lokal të peisazhit</p>
Humbye e lehte (efekt negativ)	<p>Propozime:</p> <p>-Kur nuk përshaten me një afti konture të tokës apo modelin e peisazhit -Edhe pse jo shumë vizualisht të bezdisshëm, do të ndikojnë në pikëpa mijet e caktuara në të gjithë zonën;</p> <p>-Prek një sipërfaqe ose cilësinë e njohur të peisazhit;</p> <p>-Nuk mund të zbutet plotësisht për shkak të natyrës së propozimit apo karakterit të peisazhit nëpërmjet të cilave rruga kalon;</p> <p>-Konflikti me politikën e autoriteteve lokale për mbrojtjen e karakterit lokal të peisazhit</p>

Humbye e moderuar
(efekt negative)

Propozime:
-Kur jane jashte shkalles se peisazhit ose ne kundershjim me mode
lin lokal dhe konturet e tokës;
-Kur jane vizualisht të bezdisshëm dhe do ndikoni negativisht
mbi peizazhin;
-Kur është e pamundur për të zbutur plotësisht ndikimin; zbutja nuk
do të parandalojë skemën nga demtimi i peisazhit në terma afatgjatë
dhe disa nga karakteristikat e peisazhit do të shkatërrohen ose do të
reduktohen pjesërisht.
- Kur do të ketë një ndikim negativ në cilësi të njohura të peisazhit
ose mbi karakteristika të prekshme dhe të rëndësishme të tij
- Kur do të ketë një konflikt me politikë lokale dhe kombëtare për të
mbrojtur tokën bujqësore.

Humbye e madhe
(efekt negative)

Propozimet janë shumtë të demshme për peizazhin në këto raste:
-Kur janë në kundërshtim të konsiderueshëm me konturet etokës, shkallës
dhe modelit të peizazhit;
-Kur janë vizualisht të bezdisshëm dhe do të ndërpresin fushëpamjet e
bukura dhe me vlerë të zonës;
-Kur ka të ngjarë të degradojnë, të pakësojnë ose të shkatërrojnë integri
tetin e një game të karakteristikave karakteristike apo elementeve të
zonës me vendosjen e tyre;
-Kur janë të demshëm në thelb të një cilësie të lartë apo peisazhi shumë
të rrezikuar, duke shaktuar në të ndryshimin apo pakësuar ndjeshëm
cilësinë e tyre
-Kur nuk mund të zbutet në mënyrë adekuate

Humbye shume e madhe
(efekte negative)

Propozimet do të rezultojë në ndikime jashtëzakonisht të rënda negative
në peizazhin kur ato:
-Ato janë në kundërshtim të plotë me konturet e tokës, shkallës dhe
modelit të peizazhit;
-Ato janë shumtë vizuale dhe jashtëzakonisht të bezdisshëm, duke
shkatërruar fushëpamjet e bukura dhe me vlerë të dy anët e rrugës
dhe të gjithë zonës;
-Ato shqetërohen me demtime apo degradime të pakthyeshme ose që
mund të shkatërrojnë përfundimisht karakteristikat e peisazhit.
-Ato do të shkaktojë një demtim shumë të lartë në cilësinë e
peisazhit ose mund të ndryshojnë ato në mënyrë të pakthyeshme.
-Kur nuk mund të zbutet më dhe kur asnjë masë tjetër nuk mund ta
rikuperojë.
-Kur nuk mund të pajtohet me politikën e qeverisë për mbrojtjen e
zonave

NDERTIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE

BASHKIA PRRNJAS

Vlerësimi i ndikimeve pamore

Ndikimi pamor është rezultat i një ndryshimi që mund të vijë nga aplikimi si kemes (rrugës) se propozuar në një receptor të identifikuar. Receptorët tipike përfshijnë; shtepi banimi, ambientet publikë, ndërtesat geveritare.

Receptorët grupohen sipas vendndodhjes së tyre, parashikimit të pamjes dhe llojit dhe ndje shmëria e receptorëve lidhet kryesisht me tre faktorë:

1. Vendodhja e receptorëve dhe konteksti i këndvështrimit;
2. Vepërtaria apo qëllimi për të cilin është vendosur receptori në një pikë të caktuar.
3. Rëndësia e pamjes (e cila mund të përcaktohet në lidhje me popullaritetin e saj ose numrin e njerëzve të cilët mund të preken direct nga ndikimi i ndryshimit të pamjes).

Duke përdorur këto faktorë receptorët më të ndjeshëm mund të përfshijnë:

- Pronarët e pronave me pamje të prekura nga zhvillimi;
 - Përdoruesit e të gjitha objekteve me natyrë rekreative duke përfshirë dhe përdoruesit e rrugës, vëmendja dhe interesi i të cilëve mund të jenë të fokusuar në peizazh.
- Receptorët pak të ndjeshëm mund të jenë njerëzit në vendin e tyre të punës, apo të angazhuar në aktivitete të ngjashme, vëmendja e të cilëve mund të jenë e fokusuar në punën e tyre dhe, për këtë arsye, janë më pak të ndjeshëm ndaj ndryshimeve në pamje. Përdoruesit e shkollës janë të përfshirë edhe në këtë kategori, si receptorë kalimtarë.

Vlerësimi i madhësisë së ndikimit në pamje ;

Shkalla e ndikimit	Përkritimi
E madhe	I pafavorshëm Propozimi është shumë i dallueshëm dhe sjell ndikime të rënda për karakteristikat kryesore, apo karakteristikat e elementëve e tjerë që ndikojnë në pamje, dhe po ashtu që ndikojnë dukshëm në karakterin e përgjithshëm vizual të zonës
	I dobishëm Propozimi është i dallueshëm dhe sjell përmirësime në shkallë të lartë për karakteristikat kryesore të peizazhit, apokarakteristikat e elementëve që kontribuojnë në pamje. Propozimet përmirësojnë dukshëm karakterin e përgjithshëm vizual të zonës.

Çlirimet e gazrave në ajër që lidhen me ndertimin , per dy tipet e burimeve që u përmene ndën , ndryshojnë sipas llojeve te veprimtarive dhe lidhen me fazat e ndryshme tipike të një projekti ndertimi.

→ Pluhur qe del nga levizja e makinave mbi rrugët e pashtrutura ne sheshin e objektit .

→ Pluhuri qe del nga punimet e gërmimit te punimeve te palnifikuara

Çlirimet ndotesish nga djegiet e makinave private dhe atyre të ndertimit, me motor me pavarura:

Çlirimet e gazrave në ajër që lidhen me ndertimin e vepres mund të ndodhin nga dy burime te

5.2.3 – Cilësia e ajrit

Rëndësia e ndikimit ne pamje është llogaritur duke pasur parasysh ndjeshmërinë e receptorit ndaj madhësisë dhe kohëzgjatjes së efektit. Domethënia është arritur duke ndjekur referencat në tabelën e matricës së mëposhtme . Për shembull, rëndësia e ndikimit vizual është më e lartë për receptorët e ndjeshëm ku ka efekte në shkallë të gjërë në një pamje për një periudhë të gjatë kohore. Tabela e mëposhtme është një udhëzues për mënyrën se si ndikimi vizual i zhvillimit të propozuar është vlerësuar në këtë raport .

E	<p>pandryshueshm</p> <p>Nuk ka humbje ose ndryshim i karakteristikave ose elemente të cilat kontribuojnë në pamje. Asnjë pjesë e propozimit do të jetë e dukshme</p>
E parëndësishme	<p>I dobishëm</p> <p>propozimet rezultojnë në përmirësim shumë të vogla në karakteristikat e peisazhit, apo karakteristikat e elementeve që kontribuojnë në pamje. Propozimi do të jetë vlerësohet pak</p> <p>propozimi rezulton në humbje shumë të vogla në karakteristikat e peisazhit, apo karakteristikat e elementeve që kontribuojnë në pamje. Propozimi do të jetë vlerësohet pak</p>
E vogël	<p>I paravorshtëm</p> <p>Disa ndryshim të matshme ose ku propozimi formon një tipar të vogël në peisazh dhe I dobishëm</p> <p>Një përmirësim i vogël i dukshëm të karakteristikave kryesore që kontribuojnë në pamje. që përbëjnë pamjen ekzistuese.</p> <p>Disa ndryshim të matshme ose ku propozimi formon një tipar të vogël në peisazh dhe karakteristikat ose karakteristikat e elementeve të dobishëm</p> <p>I paravorshtëm</p> <p>Disa ndryshim të matshme ose ku propozimi formon një tipar të vogël në peisazhit dhe nuk do të ndryshojë bilancin e përgjithshëm të karakteristikave të peisazhit apo karakteristikave të elementeve që kontribuojnë në pamje. Një përkëqësime i dukshëm që nuk do të ndryshojë bilancin e përgjithshëm të tipareve apo elemente në pamjen ekzistuese.</p>
E modernuar	<p>I paravorshtëm</p> <p>Propozimi formon një tipar të ri të dukshëm dhe që rezulton në përmirësim të pjeshëm të dobishëm</p> <p>Propozimi formon një tipar të ri të dukshëm dhe që rezulton në demtim të pjeshëm të karakteristikave kryesore, apo karakteristikave të elementeve që kontribuojnë në pamje. Një Dallohet një përkëqësime i pamjes ekzistuese</p> <p>Propozimi formon një tipar të ri të dukshëm dhe që rezulton në demtim të pjeshëm të karakteristikave kryesore, apo karakteristikave të elementeve që kontribuojnë në pamje.</p>

NDERTIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE BASHKIA PRRENJAS

NDERITIM I SHKOLLËS SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE

BASHKIA PRRËNJAS

- Kështu mund të dallohen fazat e mëposhtme të këtyre klimave në projekt e vepres:
- > Përgatitja e zonës për ndërtim që përfshin punimet e germimit dhe levizjen me makinë të renda për zhvendosjen e dheut apo masave të shtrëgualla, ngarkimin e materialëve, trafikun e automjeteve në rrugë të pashtruar të mjedisit;
 - > Largimi i mbeturinave të pengesave natyrore dhe atyre të krijuara nga dora e njeriut, të cilat mund të përfshijnë hedhjet në erë, shpërhimët, heqjet mekanike, ngarkim/shkarkimët e materialëve .
 - > Ndërtimi i përgjithshëm i punimeve të brendshme dhe të jashtme

Çlirimet e gazrave dhe pluhurave në ajër nga keto veprimtari të zakonshme ndërtimi përfshijnë:

Normat e lejuara të EU

Ndërtimi	aplikimi	Limiti	Matja	Data e arritjes së objektivit
Dioksidi i azotit (NO ₂)	Europe	Nuk duhet të kalojë më shumë se 18 here/vit	Mesatarja	në 1 orë
			Mesatarja vjetore	
Oksidi I nitrogenit (NO _x)	Europe	40 µg/m ³	Mesatarja vjetore	Mesatarja vjetore
			Mesatarja vjetore	
			Mesatarja vjetore	
Grimcat pezull (PM ₁₀)	Europe	Nuk duhet të kalojë më shumë se 18 here/vit	Mesatarja vjetore	24 orë
			Mesatarja vjetore	
		30 µg/m ³		
		50 µg/m ³		

- ⇒ Çlirimet e gazta nga djegjet (COV, CO, SO_x, PM₁₀) nga makinë të renda levizëse me dizel apo benzine, paisjet ndihmëse portative si dhe automjetet e transportit të punonjëseve ,
- ⇒ Pluhurat që dalin (PM₁₀) nga punimet e prishjes dhe germimit i dheut apo nga shembjet e ndryshme që ndodhin në kantier.

Tabela 5.2 Te dhëna mbi klimin e gazeve nga makinë të ndërtimit

Pajisja	CO [g·h ⁻¹]	COV [g·h ⁻¹]	NO _x [g·h ⁻¹]	Sox [g·h ⁻¹]	Dust [g·h ⁻¹]
Makinë shtrim, Eskavatorë dhe Buldozerë me rrota gome, Eskavatorë të vegjël me rrota aktive	259.58	113.17	858.19	82.5	77.9
Autobetonierë, Rull Autovinj, Kamjon, Traktor me rrota gome	816.81	86.84	1889.1	206	116

“ERAT”

**NDERTIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE
BASHKIA PRENJAS**

Ndonese dihet qe pajisjet e ndertimit ciltojne ndotesa te mjedisit, ndikimet pritet te jene mini male per disa arsye.
Gjate pergatitjes se zones nuk do kete shembje objektesh sepse sheshi i propozuar i projektit mbi te gjitha eshte i kufizuar dhe nuk ka nevojë për një nivelim të tij për shkak të vetë gjëndjes momentale të vendndodhjes së sheshit.

Mjeteet qe do te perdoren ne ndertim do te mirembahen rregullisht gjë qe do te sjelle si pasoje një djeqie të mirë të karburantit si dhe qirime minimale te ndotesve te rasti si :

- monoksidi i karbonit dhe materiallet pluhurore si PM10 dhe PM2.5.
- numri i mjeteve të transportit të mallrave apo edhe i punëtorëve do te jete i ulët dhe per rjedhje ato nuk do te krijojne ndikim te ndjeshem negativ. Persa i perket perhapjes se pluhurave , duhet bere kujdes i madh pasi zonat e banuara jane shume afer nga sheshi i propozuar i projektit.

Sidogofte, perhapja e pluhurit nga rrugët dhe sheshi ndertimit mund dhe duhet te eliminohen apo minimizohen duke aplikuar masat e duhura zbutese, si :

- Realizimi sa me shpejt dhe me lagje me uje te rjedhshem i punimeve te prishjes ne varesi te kushteve atmosferike
- Perdorimi i lagjes me uje te materialit te dale nga germimi ne menyre te tille ne perputhje me lageshiren e momentit qe mos krijohet balte por mos dale pluhur gjate manovrimeve per ngarkim dhe transport jashte sheshit te ndertimit .
- Kufizimi i shpejtesise se mjeteve transportuese
- Perdorimi i hinkave per betonet dhe materiallet e tjera qe mund te gjenerojne pluhur

Keto clirime dhe ndikimet e tyre mund te konsiderohen te neglizhueshme, duke pasur parasysht kohezgjatjen e kufizuar te fazes se ndertimit te pontillit te struktures per kontroll automjesh .

Vleresimi i rrezikut nga pluhuri

Gjurma	Kriteret	Vleresimi
	Footprint i projektit (65 km)	Rrezik mesatar
	Afersia me receptorët e ndjeshëm (20 to 100 m)	Rrezik
	Shtrija e punimeve të shkatërrimit	Rrezik i ulët
	Shtrija e punimeve të gërmimeve (gërmime 75 km)	Rrezik i lartë risk

[a]-Dytësore të bazuara në ndikimet mjedisore
 [b]-Paresore të bazuara në ndikimet shëndetësore tek njerëzit
 [c]-Maksimumi prej tre orësh një here në vit

IFC ka nxjerrë udhëzime të cilat lidhen drejtpërdrejt me ndërtimin dhe funksionimin e rrugëve. Udhëzimi përfshin një numër të metodave të mundshme për kontrollin e pluhurave dhe efikasitetin e tyre në kontrollin e pluhurave gjatë fazës së ndërtimit të rrugëve. Udhëzimet e IFC formojnë një orientim e rrejt për masat zbutëse të propozuara nga praktika për kontrollin e pluhurit gjatë ndërtimit dhe punimeve të mirëmbajtjes.

Vlerat mesatare të elementëve ndotës		SO ₂		NO _x	
Autorteti	Ndotesit	Banka Botërore	SHBA	WHO	UE
Vjetore	MAX	0.10	0.02ppm [a] 0.14ppm [b] 0.5ppm [c]	-	80 µg/m ³
24 h	MAX	0.5 (jashtë)	0.05	90µg/m ³	-
Ditore	Ditore	1.0 (brenda)	-	-	-
Vjetore	Vjetore	0.05	0.05 ppm	-	200 µg/m ³
24 orë	Max	-	-	-	-
Ditore	Ditore	0.05	-	-	-
Orare	Orare	-	-	190-320 µg/m ³	-

Tabela 5.3 Standartet e cilësisë së ajrit dhe shkarikimet ndotëse në mjedis

Në qdo rast, pamvarësisht nga proceset që do të kryhen, cilësia e ajrit nuk do të dëmtohet jashtë standarteve të parashikuara. Kështu, ditet me të keqja do të ndodhin gjatë proceseve të zhvendosjes së dherave sidomos kur këto procese do të kryheshin në stinën e thatë të verës. Në literaturën teknike jepet vlera referençe 0.15-0.30 kg/ m³ muaj për cilrimet e pluhurave që përhapen në mjedis. Keto gjirime mund të konsiderohen të pranueshme. Rikthimi i pluhurit në toke, në fakt, supozohet se do të jetë shumë i vogël dhe do të ndodhë vetëm në zonen pranë sheshit të ndërtimit, kështu që nuk do të shkaktojë shqetësime mbetëse për zonën rrethëqark .

19 km	Kërkesa për nguljen e pilotave (po)	Rrezik mesatar
	Kërkesa për betonim (po)	Rrezik i lartë
	Zgjatja e punimeve	Rrezik i lartë
	Tipi i kamioneve që do përdoren	Rrezik mesatar
	Numri i veturave që do të përdoren (>100)	Rrezik mesatar
	Vlerësimi i rrezikut	Mesatar/i lartë

NDERTIM I SHKOLLËS SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE BASHKIA PRRËNJAS

- Metodat standarte me te mira per minimizimin e ngritjes se pluhurave jane :
- Lagje e shpeshite e sipërfaqeve me pluhur;
 - Zbatimi i kuifive të shpejtësisë në zonat nën ndërtim për të ulur sasinë e pluhurit që mund të ngrihet gjatë garkullimit të tyre
 - Mbulimi i materialëve stok
 - Mbulimi i automjetëve që transportojnë materialët e ndërtimit
 - Ngjeshja sipërfaqeve të rrugëve të ndërtimit aty ku është e mundur.
 - Pluhurat e përfuara nga shpimet duhet të sperkaten me ujë të ftohshëm
 - Punimet të përqendrohen me rradhë në secilin korsi, për të eliminuar gjenerimin e lartë të pluhurave
 - Nuk duhet të ketë djegie të hapura të materialëve të panevojshme në zonë
 - Te gjitha materialët duhen transportuar të mbuluar që të minimizohet përhapja e pluhurave.
 - Personeli i ekspozuar gjatë punimeve duhet të mbajë maska kundër pluhurave
 - Te perdoren karburante qe plotesojne normat shqiptare lidhur me emetimet e gazrave.
 - Te mos mbahen automjete dhe mjete e ndertimit ndezur gjate kohes kur nuk jane në punë.
 - Te mirembahen dhe ndryshohen në kohën e duhur filtrat e motoreve të mjeteve të transportit e të ndërtimit.
 - Te mirembahen dhe ndryshohen në kohën e duhur filtrat e motoreve të mjeteve të transportit e të ndërtimit.
 - Te minimizohet sa më shumë të jetë e mundur përdorimi i gjeneratorëve.
 - Te mirembahen dhe ndryshohen në kohën e duhur filtrat e motoreve të mjeteve të punetoret të mbajne maska kunder gazrave.

klimes etj.

Mjedisit të Shqipërisë si edhe nga programi EIMS për monitorimin e mjedisit, biodiversitetit, ajrit për do të shfrytëzohen nivelet e sfondit të matura në 2011 të referuara në Raportin e vetem për qendrat e mëdha urbane ku jetojnë mbi 30% e popullsisë. Për vlerësimi i cilësisë së dhënave të monitorimit për ti përdorur gjatë projektimit; kjo sepse në Shqipëri këto matje kryhen në vlerësimet e cilësisë së ajrit, të dhënat janë siguruar duke marrë faktorë standard të të

Masat per kontroll	Eficienca e kontrollit (%)
Lagja periodike e rrugës	12 deri 98
Ujja e shpejtësisë së garkullimit	0 deri 80
Ndërtimi i rrugës me sipërfaqe të fortë	85 deri 95
Mbulimi i materialëve stok	0 deri 58

Të rekomandueshme për tu zbatuar janë ato të detajuara në Tabelën e mëposhtme në të cilat IFC jep masat e përgjithshme për kontrollin e pluhurit

NDERTIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHË BASHKIA PRRËNJAS

eruzionin e grumbujve te inerteve
 Po ashtu mund dhe duhet te merren dhe masa te tilla si mbulime apo gardhe per te minimizuar
 rryeta mbajtese.
 Gjate perudhe se ndertimit, kontraktori i ndertimit do te realizoje nje plan nivelimi dhe drejta
 zhimi per zone e sheshi, me qellim qe te manaxhoje rryedhjen e ujit jashte zones ne nje menyre
 te pergjeggjshme. Per kete mund dhe duhet te perdoren masa per kontrollimin e sedimenteve dhe
 per per te minimizuar transportin e sedimenteve jashte zones sic jane

5.2.4 – Uji sipërfaqësor dhe nëntokësor
 Per te krijuar kushte pune normale, do te jete e nevojshme largimi i ujit nga gropat e themelave.
 Kjo teorikisht mund te goje ne uje te perkoheshme te nivelit te ujrave nentoke sore ne arresi te
 zones. Megjithate sig theksohet ne studimin hidrogeologjik te zones , burimet e ujit nentokësor
 ne kete zone jane te kufizuara dhe uji nento kësor i ketyre thellesive (thellessise se germimeve) nuk
 rezulton i ndotur nga komunitetimi me ujra te tjera . Per kete arsye, uja e nivelit te ketyre ujrave
 per shkak te aktivitetit te germimit nuk pritet te kete ndonje ndikim te rëndësishem.

Ndotesi	Vendi i Aplikimit	Vlera Lim	Njesia matese
Pluhur i depozituar	UK	>200 mg/m ² /dite=problem	Ditore

Kjo norme jepet sipas tabelës së mëposhme :
 te jete problematik (mund te shkaktojë aksidente).
 Legjislacioni shqiptar aktualisht nuk ka standarde te pranuar apo kufinj te vendosur per nor mat
 e depozitimit pluhurit. Megjithate, normat ditore mesatare e depozitimit te pluhurit mund te perdo
 ret per te treguar ndonje ndikim te mundshem problematik. Kodi rugor i Britanise lejon nje norme
 maksimale prej 200 miligram (mg) ne dite per meter karvor pas te cilit depozitimi i pluhurit mund
 te jete problematik (mund te shkaktojë aksidente).
 Duke marre parasysht se kontrollat per masat zbutese te pluhurit jane propozuar per fazen e
 ndertimit pritet qe nivelet e pluhurit pritet te jene te kontrolluara ne menyre te vazhduar per te
 minimizuar ndikimet e pluhurit.

→ Asfaltimi te kryhet ne nje kohe sa me te shkurter dhe mundesisht ne temperatura sa me te
 ulta.

NDERITIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE BASHKIA PRRNJAS

ulët .
 perdoren ne oraret e levizjeve pik , jane shume larg zones se banuar dhe ndikimi ne mjedis eshte i
 Pajisjet qe do punojne te listuara me sipër duhet te jene ne gjendje teknike te mire , te mos
 përhapjes dhe në mjediset që ndikohen prej saj.

(c) masat parandaluese e zbutëse të zhurmës në pikën e lëshimit , përgjatë rrugëve të
 zhurmë të garantojnë nivelin kufti në të gjitha mjediset, të cilat ndikohen prej saj ,

b) përzgjedhjen e vendit, që instalimi dhe funksionimi i mjeteve e pajisjeve që lëshojnë
 a) përzgjedhjes dhe përdorimit të pajisjeve që lëshojnë zhurmë të niveleve të ulëta,

zhvilloje nepermjet :

mfedis "investitori ka marre te gjitha masat per zhurma sa me vogla ne kete aktivitet qe kerkon te
 Duke i referuar ligjit Nr.7994 , dt.12.07.2007 , "Per vleresimin dhe administrimin e zhurmes ne

te shkaktuar ne mjedis.

e zhurmes ne zone. Pajisjet qe lëshojnë zhurmë duhet te plotësojnë standardet e BE rreth zhurmës
 Te gjitha pajisjet qe lëshojnë zhurmë do te mirembahen ashtu siç duhet per te minimizuar ndikimin
 ndryshojnë shume, ne varesi te fazes se ndertimit dhe detyres specifike qe po kryhet.

Niveli e zhurmes te shkaktuara nga aktivitetet e ndertimit mund te

Zhurma nga aktivitetet e ndertimit mund te jete e rëndësishme per nje periudhe te kuftizuar kohe.

5.2.5 –Zhurmat dhe dridhjet

rasit, ujrati e zezë te patrajtuara nuk do te derdhen ne ujrati rrydhese lokale ose ne det.
 perkohesisht nje kontaktor i jashtem ose nje sistem i vogel per trajtimin e ujrave te zezë. Ne asnje
 Per trajtimin e mbeturinave sanitarë, ndonese ne sasi te pakta, mund te perdoret
 dytesore dhe largimi i karburantëve nga sipërfaqja e materialit te grumbulluar .

→ Ndertimi dhe mirembajtja e fasiliteve per te larguar ujin e shiut nga strukturat mbajtëse

apo mos vendosja e tyre ne territorin ku do te punohet per terminalin

→ Ndertimi i pengesave mbajtëse rrotull te gjitha gistemave te depozitimit te karburantëve

ndertimit dhe grumbullimi i tyre ne vendet e duhura.

→ Vegimi i gjithe karburantëve dhe lubrifikantëve që dalin gjatë mirembajtjes së pajisjeve të

sipërfaqesore apo nentokësore, duhet te merren masat e meposhtme zbutëse:

Per te shmanгур përhapjen e materialëve te lengshme, te cilat mund te demtojne rezervat ujore

apo vaji ne këto raste.

Punetoret duhen te pajisen me mjete e pershtatshme per te mblëdhur dhe trajtuar derdhitet e natës
 dhe punetoret duhet te trajnohen per te ndjekur procedurat specifike ne raste e derdhjeve.
 duhet te pergatitet nje plan kundërveprimit urgjence me shkrim dhe te ruhet ne kanjelerin e ndertimit
 derdhe dhe te gjithë punetoret duhen te trajnohen per perballimin e këtyre rasteve. Nga ana tjeter,
 bregdetare apo ato te brendshem. Per kete arsye, do merren masa paraprake per te ndaluar keto
 Derdhjet aksidentale te karburantit apo materialëve te tjera jane nje rrezik i mundshem per ujrati

NDERITIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE BASHKIA PRRËNJAS

**NDERITIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE
BASHKIA PRRNJAS**

Kufjite e lejuar te zhumava te ndertimit :

Kategoria e vleresimit dhe periudha e referuar	Kategoria A vlera e lejuar	Kategoria B vlera e lejuar	Kategoria C, vlera e lejuar	(Laeq)	45	50	55
				Gjate nates ora 23.00-07.00			
Kategoria e vleresimit dhe periudha e referuar	Kategoria A vlera e lejuar	Kategoria B vlera e lejuar	Kategoria C, vlera e lejuar	Mbrenjte dhe fundjave	55	60	65
				1900-2300 ditejave			
				1300-2300 Shtune			
				0700-2300 djete			
				Gjate dites			
				0700-1900 dite te javes 0700-1300 shtune	65	70	75

Kodin European thuhet se vlerat e kategorise A do te perdoren kur nivelet e zhurmave ambientit (trumbullakosur ne me te afert 5 dB) jane me pak se keto vlera.

Vlerat e kategorise B jane do te perdoren kur nivelet e zhurmës në ambient (me një tolerance 5 dB) jane te njejta me vlerat e kategorise A.

Kategoria vlerat e pragut C jane qe do te perdoret kur nivelet e ambientit zhurmës (me një tolerance 5 dB) jane me te larta sesa vlerat e kategorise A.

Ku nivelet e zhurmës në ambientit tejkallonjne vlerat prag te listuara ne tabelen e mesiperme atehere mund te themi qe kemi një ndikim të zhurmës nëse nivelet e zhurmës LAeq rritet me shume se 3 dB per shkak te aktivitetit te ndertimit.

Lloji objektit	Diten dB Laeq (06:00-22:00)	Naten dB Laeq (22:00-06:00)
Spitale, shkola, manastire	57	47
Zona rezidenciale	59	49
Zonat kryesore, zonat rurale, zonat miks	64	54
Zonat tregtare	69	59

**NDERTIM I SHKOLLËS SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE
BASHKIA PRRENJAS**

Shkalla e krahasimit të zhurmës aktuale me atë të pritshme gjatë punimeve në këtë objekt :

Ndeshimi i nivelit të zhurmës dB(A)	Përgjigja subjektive	Shkalla e ndikimit
0 - 0.9	E papërfillshme	Asnjë ndikim (parëndësishme)
1.0 - 2.9	Pak e përfillshme	E lehtë
3.0 - 4.9	E dallueshme	E mesme
5.0 - 9.9	Nga dyfishim ose më të lartë	E konsiderueshme
10.0 ose më shumë	Më shumë se dyfishim deri në shumë të lartë	Ndikime të ndryshme

Për të kategorizuar nivelet e zhurmës në ambient këto zhurma duhet të maten në tre pika të ndryshme dhe të dhënat duhet të rrumbullakosen me një vlerë të afërt me 5 dB. Të dhënat bazë të paraqitura në Tabelat e dhëna janë rrumbullakosur në përputhje me rrethananat dhe janë paraqitur më poshtë në tabelat e tabelat perkatese , së bashku me kategorinë rezultante të vlerësimit të zhurmës të ndërtimit.

Për sa i përket orarit të punës gjatë fazave të ndërtimit është e kuptueshme se ndërhyrjet do të ndodhin zakonisht në orarin 07: 00-18: 00. Në këtë këndvështrim periudha e natës nuk do të merret në konsideratë.

Nivelet e zhurmës të perafuara pranë gendrave të banuara :

Periudha	Niveli i zhurmës në ambient i rrumbullakosur me 5 dB	Vlerësimi i kategorisë-prag të zhurmës nga ndërtimi
Ditën(07:00-19:00)	50 dB(A)	Kategoria A – 65 dB(A) ditën
Mbrëmje(19:00-23:00)	50 dB(A)	Kategoria A – 55 dB(A) mbrëmje
Natën (23:00-07:00)	50 dB(A)	Kategoria C – 55 dB(A) natën

Nivelet e zhurmës të perafuara larg gendrave të banuara :

Periudha	Niveli i zhurmës në ambient i rrumbullakosur me 5 dB	Vlerësimi i kategorisë-prag të zhurmës nga ndërtimi
Ditën(07:00-19:00)	55 dB(A)	Kategoria A – 65 dB(A) ditën

NDERITIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE BASHKIA PRRNJAS

Mbrëmje(19:00-23:00)	50 dB(A)	Kategoria A – 55 dB(A) mbrëmje
Natën (23:00-07:00)	45 dB(A)	Kategoria C – 55 dB(A) natën

Është projektuar dhe menduar me pare qe operationet e nderitimit do të ndahet për arësimisht në keto faza si më poshtë:

- ☛ Faza parë e nderitimit(germim, betonim)
- ☛ Faza e dytë e nderitimit(mbushje, shtim me pllaka , nderim KUB)
- ☛ Faza e parë e nderitimit (vendosje e ndricimit , perfundim i punimeve).

Te dhënat e prishme te Fazes se I-re :

Pajisja	Fugja ne kF	Pesha	Octave Band (Hz)								DBLAeq
			63	125	250	500	1000	2000	4000	8000	
Buldozer	250	35 t	77	86	75	75	82	80	73	67	86
Kannon veshkarkues	194	25 t	88	90	80	79	76	71	65	61	81
Eskaator	172	35t	76	79	75	75	76	73	70	65	80
Fadrome	364	56 t	91	94	90	86	86	83	77	69	91
Matapik	100	22 t	85	88	85	89	92	88	86	81	95

Te dhënat e prishme te Fazes se II-te :

Pajisja	Fugja ne kF	Pesha	Octave Band (Hz)								DBLAeq
			63	125	250	500	1000	2000	4000	8000	
Buldozer	250	35 t	77	86	75	75	82	80	73	67	86
Kannon veshkarkues	194	25 t	88	90	80	79	76	71	65	61	81
Eskaator	172	35t	76	79	75	75	76	73	70	65	80
Fadrome	364	56 t	91	94	90	86	86	83	77	69	91

Te dhënat e prishme te Fazes se III-te :

Pajisja	Pesha	Octave Band (Hz)	DBLAeq
---------	-------	------------------	--------

NDERTIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE BASHKIA PRRNJAS

	Fugia ne KF													
		63	125	250	500	1000	2000	4000	8000					
Rrui ngjeshje	250	351	77	86	75	75	82	80	73	67	86			
Kamion veshkarkues	194	251	88	90	80	79	76	71	65	61	81			

Ka shumë masa që mund të ndërmerren në zonën e punimeve apo në parkun e automjeteve të cilat mund të minimizojnë zhurmat.
Këto janë janë masa të përdorura që përdoren në vendet e BE dhe reflektojnë praktikat më të mira në fushën e ndërtimit nder te cilat duhet te kene vemendje :

→ Fikja e mjeteve të panevojshme

→ Duke përdorur izolues prej gome(mund te perdoren dhe goma te perdorunara)

→ Minimizimin e rënive nga lartësitë të materialeve;

→ Duke i ndezur makinerite graudaullisht (njera pas tjetres) jo te gjitha njëkohë

→ Mirëmbajtja e pajisjeve. Për shembull, zhurnat mund të redukohen nga shtërngimi i pjesëve të lirshme si edhe duke i puthitur ose fiksuar me material elastik (të tilla si gome) midis sipërfaqeve në kontakt.

→ Zhurma nga pajisjet e ndërtimit mund të redukohen me modifikimin ose me aplikimin e metodave që reduktojnë nivelin e zhurnave. Megjithatë, modifikimet duhet të kryhet në konsultim me prodhuesit e pajisjeve për të siguruar se siguria për këtë modifikim nuk dëmton pajisjen. Masa të tilla përfshijnë:

→ Për zhurma të vazhdueshme, të tilla si ajo e shkaktuar nga puna e motorëve me nafte, një zgjidhje për reduktim mund të jetë vendosja e një sistemi silenciator ose duke i përshtatur një mburojë akustike dhe duke e vendosur mbi kapakun e motorit .

→ Zhurma të shkaktuara midis pjesëve të ndëyshme të makinerive të cilat krijojnë një rezonancë mund të minimizohen duke modeluar fillimisht pajisjen duke i situar një shtresë izoluese ose duke ulur efektin nxitues të motorit.

Në vendet ku nuk është e mundur reduktimi i zhurmës mund të merret në m konsideratë dhe distance midis burimit të zhurmës dhe pritësit të saj. Për të patur një ulje maksimale të zhurmës këto fage mbrojtës duhet të vendosen , sa më afër burimit të jetë të jetë e mundur. Psh:

- Grupimi i ndërësave në kantier dhe atyre ndihmëse mund të jetë një pengesë e mirë për zhurmën
- Zonat të cilat janë gërnuar nën nivelin e tokës mund të përdoren për të vendosur paji sje statike si gjeneratorë, kompresorë dhe pompat.
- Vendet e ngritura mbi nivelin e zonës së punimeve të pezazhit apo të ndërtuara mund të shërbejnë për pozicionimin në to të pasjisjeve të zhurmshme

5.2.5.1 –Ndjeshmeria e receptorëve

Bazuar mbi vlerësimin e madhësisë së ndikimit dhe ndjeshmërinë së receptorëve individualë, matricë e dhënë në Tabelën 8-5 është zhvilluar në mënyrë që të sigurojë një tregues të shkallës së rëndësisë të mundshme të çdo ndikimi paraprak të zhuurës gjatë fazës së ndërtimit dhe funksionimit.

Matricë treguese ndikimi ndaj receptorëve me ndjeshmëri të lartë

Shkalla e ndikimit

Receptore me ndjeshmëri të lartë

E lartë

Madhore

E konsiderueshme

E madhe-e moderuar

Mesatare

E moderuar

E lehtë

E ulët

Pa ndikim

Neutral

5.2.6 –Mbeturinat që krijohen

Gjate periudhës së ndërtimit të kesaj rruge do të ketë dy burime mbeturinash:

→ Materiali i gërmuar për të realizuar infrastrukturën e parashikuar në tokë

→ Materiali i tepërt që do të rezultojë nga punimet e prishjes apo nivelimit e ndryshme në zonën e shërbimeve dhe pranë aksit rrugor.

Një pjesë e mbeturinave të ngurta të prodhuara gjatë punimeve tokësore mund të vijë edhe nga ambalazhet e materialeve të ndryshme të ndërtimit (gimeto, dru, plastike, kartona, xham, materiale izoluese, etj.). Këto lloj mbeturinash mund të klasifikohen si me rreth. Vetëm vajrat e kulluara mund të klasifikohen si të "rezikshme". Punetoreve të ndërtimit do t'u kërkojë të mbledhin më vete llojet e mbeturinave. Të gjitha materialët e larguar nga sheshi i ndërtimit do të menaxhohen sipas ligjeve dhe rregulloresve shqiptare në fuqi.

NDERTIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHË BASHKIA PRRENJAS

Materialet e rrezikshme që do të përdoren detyrimisht gjatë nderimit, do të ruhen në zonat e parashikuar me fund të dyfishite. Me këto masa, nuk ka pse të ndodhin ndikime negative të rendesi shme gjatë fazes së nderimit të këtij objekti.

Sasia totale e mbeturinave të gjeneruara nga punetoret në sheshin e nderimit vlerësohet se do të jetë rreth 24 t. Kjo vlerë është përlogaritur duke marrë parasysh numrin maksimal të punetoreve të nderimit në kohën më intensive, që do të jetë afërsisht 20-25 punetore/dite për tre muaj pune të programuar, duke supozuar një prodhim mbeturinash komunalë (komerciale, institucionale dhe mbeturinat e hedhura vegj) sa 1/3 e prodhimit mesatar të mbeturinave për frymë (500 kg për frymë në vit). Për menaxhimin e duhur të këtyre mbeturinave, që nga ana tjetër mund të klasifikohen si mbeturina familjare, do të duhet të ngrihet një njësi portative e trajtimit të tyre.

Në bazë të këtyre rezultateve, në mënyrë që të parandalohet ndikimi i ndotesave gjatë punimeve të germimit, do të jetë e nevojshme të largohet material i germuar që supozohet të dalë nga germimet dhe të depozitohet i sigurtë si dhe materiale të tjera që do të rezultojnë gjatë punimeve të nderimit. Këto materiale hedhurinë do të vendosen në zona të autorizuar nga pushteti vendor. Firma kontraktuese do të konsiderohet përgjegjëse për ndoçjen që do të rezultojë në zonat e përmendura.

Zgjedhja e vendit të grumbullimit të mbeturinave i përket jo vetëm firmës proje ktuese por për këtë duhet diskutuar me firmën sipërmarrëse dhe pushtetin vendor.

Vendosja sa më optimale e vendit të depozitimit të mbeturinave, ka për qëllim të minimizojë rrezikun e ndoçjes së dheut përfaqë dhe të ujit nentokësor për shkak të derdhjeve aksidentale të prodhimi meve të natës, dhe duhet të konsiderohet gjithashtu një zgjidhje shume e mire për të izoluar dheun e ndotur dhe ujrave nentokësore nga mjedisi mbi to.

Kështu që nderimi i këtij objekti dhe sistemi i mjedisëve të shërbimit, jo vetëm që nuk do të ndikojë negativisht në procedurat e përdorimit të tokës, por do të ketë ndikim pozitiv për sa i përket zones së ndotur aktualisht nga materialet që do të vendosen në afërsi të përmendura.

Nisur nga masat që do merren, të planifikuar me parë dhe që do të zbatohen në vijim nga kontraktori i punimeve jo vetëm që nuk do të ndikojë negativisht në procedurat e përdorimit të tokës, por do të ketë ndikim pozitiv për sa i përket zones së ndotur aktualisht nga materialet hedhurinë .

5.3 –Vlerësimi i ndikimeve dhe masat zbutëse

Kohezgjatja dhe lloji i procesit që do të kryhet, janë faktorët bazë që merren para sysh në vlerësimin e rëndësise së ndikimeve potenciale negative të nderimit të veprave detare . Për të pasur një ide më përmbljedhëse të këtyre ndikimeve, në tabelën 5.4 janë përmbljedhur parametrat

NDERTIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHË
BASHKIA PRRËNJAS

mjedisorë dhe burimet e mundshme të ndikimeve të përcaktuara më sipër. Për secilin rast, duke marrë parasysh madhësinë dhe kohëzgjatjen e procesit, është bërë një vlerësim i rëndësishëm se përgjithshme duke përdorur tre nivele: i Ulët (U), i Mesëm (M) dhe i lartë (L).

Tabela 5.4 Përmbledhje e vlerësimeve të ndikimit në mjedis

Parametri mjedisor	Burimi	E ulët	Mesatarë	E lartë
		(U)	(M)	(L)
Perdorimi i resurseve të materialëve të ndërtimit	Strukturat e betonit		M	
	Gjurmimi për themel	U		
Ndikimi të drejtpërdrejta në jetën detare dhe habitata të tyre	Gjurmimi të tjera	U		
	Pajisjet e ndërtimit	U		
Ndotja e ajrit	Levizjet e makinave	M		
	Levizjet e punëtorëve	U		
	Puhuri nga aktivitetet	M		
	Kullimi	U		
Ndotja e ujit	Mbetje të tjera	U		
	Levizjet e makinave	M		
Ndikimi në trafik	Levizjet e punonjësve	U		
	I gjithë aktiviteti	U		
Mbeturina të ngurta				

Perdorimi i burimeve të materialëve të ndërtimit

Ndikimet e drejtpërdrejta në ambjentin përreth lidhen me prishjet dhe germimet që do të behen në sheshin e ndërtimit si dhe me mos kontrollimin e reshjeve të rasisë që mund të ndodhin gjatë kohës së këtyre germimeve.

5.4 –Ndikimi në ambjentin përreth objektit

Shpejtesia e levizjes së mjeteve të transportit do të kontrollohet rigorozisht në mënyrë që të ulët rrezikun i aksidenteve, duke vendosur sinjale rrugore në pikat më "të nxehura" të trafikut (nysje apo kryqëzime problematike) sidomos në daljet e rrugëve të kantierit me ato të qytetit.

Zbulja e nevojshme e ndikimit të këtij procesi transport dhe depozitim, sheshim, nivelimi, hyn në kategorinë e "Praktikave me të mira të Manaxhimit të Zonave të

ndërtimit".

ndërtimit".

Zbulja e nevojshme e ndikimit të këtij procesi transport dhe depozitim, sheshim, nivelimi, hyn në kategorinë e "Praktikave me të mira të Manaxhimit të Zonave të ndërtimit".

Zbulja e nevojshme e ndikimit të këtij procesi transport dhe depozitim, sheshim, nivelimi, hyn në kategorinë e "Praktikave me të mira të Manaxhimit të Zonave të ndërtimit".

Zbulja e nevojshme e ndikimit të këtij procesi transport dhe depozitim, sheshim, nivelimi, hyn në kategorinë e "Praktikave me të mira të Manaxhimit të Zonave të ndërtimit".

Zbulja e nevojshme e ndikimit të këtij procesi transport dhe depozitim, sheshim, nivelimi, hyn në kategorinë e "Praktikave me të mira të Manaxhimit të Zonave të ndërtimit".

Zbulja e nevojshme e ndikimit të këtij procesi transport dhe depozitim, sheshim, nivelimi, hyn në kategorinë e "Praktikave me të mira të Manaxhimit të Zonave të ndërtimit".

Zbulja e nevojshme e ndikimit të këtij procesi transport dhe depozitim, sheshim, nivelimi, hyn në kategorinë e "Praktikave me të mira të Manaxhimit të Zonave të ndërtimit".

Zbulja e nevojshme e ndikimit të këtij procesi transport dhe depozitim, sheshim, nivelimi, hyn në kategorinë e "Praktikave me të mira të Manaxhimit të Zonave të ndërtimit".

NDERTIM I SHKOLLËS SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE

BASHKIA PRRËNJAS

Ndërtimi i këtij objekti, do të kerkojë një sasi të parashikuar dhe pershikuar me sipër materialesh ndërtimi që duhen transportuar nga vendi i prodhimit. Nga ana tjetër, për të realizuar ndërtimet përkatëse do të nevojitet një sasi e caktuar gënjeshtrës dhe betoni të gatshëm të pershikuar me sipër te cilët do të merren nga furnizues të licencuar dhe të certifikuar. Pjesa të caktuar të këtij segmenti rrugor, do të ndërtohen me beton të armuar. Në vijë të përgjithshme ndikimi i përgjithshëm i kesaj geshje vlerësohet si "i modernar".

Masat zbutese përfshijne Praktikant me te Mira te Menaxhimit te Nderimit, te cilat duhet te jene nje nga kerkesat baze te specifikimeve te kontrates.

Me poshte po japim nje permblendhje te ligjeve Europiane per ujin :

Diskutimet me banoret ne te gjithë zoneën e studimit tregojnë se rjedhat lokale ujqore përdoren edhe si ujë për larje. Megjithatë, shqetësimet në lidhje me cilësinë e ujit ka sjellë nevojën e investimeve në sistemin e ujit të pijshëm dhe aksesin e cdo familje për ta pasur atë.

Deri atëherë (pra kur uji të vijë në rrjet) banorët do të vazhdojnë të shfrytëzojnë rjedhatve malore dhe burimet e ujërave nëntokësore si furnizim i ujit për konsum dhe përdorime të brendshme. Në kuadër të këtyre, vlera (ose ndjeshmëri) e ujit për furnizim të brendshëm është i lartë në zonat rurale.

te ujit janë përdorur për furnizimin me ujë të pijshëm.

perfshira dhe standartet me te cilat punojne keto tip pajisjesh. Ka disa prova qe ujerat sipërfqësore Ndikimi i ketyre faktorëve eshte "i vogel", duke marre ne konsiderate nivelin e pajisjeve te te cilëve të jetë uji nëntokësor.

Ndojta e ujit - derdhja e ujrave te larjes se makinerive te gërmimit apo transportit apo i mbeturinave te natës dhe të lubrifikantëve te motorrave, mund të krijojnë kushte për ndikime te tjera, objekt i

te mirembahen rregullisht per te minimizuar gëlltimet nga skapamentot.

vete-shkarkues qe transportojne material e nderimit. Te gjitha pajisjet qe punojne me dizel duhet Ceshja qe ka nevoje per masa zbutese eshte ndojta (pluhurat dhe gëlltimet) qe hidhen me kamjonat ndojen e ajrit pra mund te konsidero het "i ulët".

nje ambient të hapur me nje dispersion te madh per shkak te rrymave dhe ererave . Ndikimi ne si dhe koha zgjatja e parashikuar e veprimit të tyre. Pjesa me e madhe e pajisjeve do te operoje ne imta në të. Me siper pershkrnuam një liste paisjesh kryesore qe përdoren në përgjithësisht në nderim janë burimet e mundshme te ndojtes se ajrit, te cilat mund te rrisin perqendrimin e materialëve te *Ndojta e ajrit*- Pluhurat qe dalin nga proceset e nderimit si dhe shkarkimet e gazrave të makina ve

dhame me siper .

banuara eshte e tille (dise qindra metra) sage ndikimi konsiderohet i "i ulët". Kete pasqyrim e zhurme . Keto paisje do te operojne per nje perudhe koha të kufizuar dhe largësia nga zonat e *Zhurma*-Gjate nderimit të objektit do të jetë e domosdoshme përdorimi makinerive qe leshojne reduktimin e derdhjeve te ujrave te shiut ne det.

Specifikimet kontraktuale duhet te kerkojne teknologjine me te mire ekzistuese dhe procedura per njerezore intensive te mepareshme. Per kete arsye ndikimi i vete gërmimit konsiderohet si "i ulët".

Bazuar ne analizen e tipareve biologjike te zones se struktures eshte arritur ne përfundimin qe makro-fauna bentike (benthic) dhe fauna ihtike (ichthyic) jane te vartera, si pasoje e ndikimeve

NDERTIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE BASHKIA PRRNJAS

NDERITIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHË

BASHKIA PREENJAS

Direktiva Evropiane 2000/60 / EC (Direktiva Kuadër e Ujit) u miratua në tetor 2000 me synimin për të siguruar mbrojtjen e burimeve të vlershme ujit natyral të Evropës. Në terma të thjeshtë, Direktiva vendos një kërkesë mbi shtetet anëtare që të punojnë bashkërisht për të zbatuar masat që në mënyrë proaktive do të levizin trupat ujorë brenda juridiksionit të tyre drejt arritjes së statusit "ekologjikisht i mirë";

Neni I (Qëllimi) i Direktivës:

Qëllimi i kësaj Direktive është të krijohet një kuadër ligjor për mbrojtjen e ujërave të brendshëm sipërfatësore, ujërave kalimtare, ujërave bregdetare dhe të ujërave nëntokësore dhe: a) Të ndalojë përkeqësimin e mëtejshëm, të mbrojtë dhe të rrisi statusin e ekosistemeve ujore dhe, në lidhje me nevojat e tyre ujore, ekosistemet tokësore dhe ligatnat direkt në varësi të ekzistencës meve ujore;

b) Të promovojë përdorimin e qëndrueshëm të ujit të bazuar në një mbrojtje afatgjatë të burimeve ujore në dispozicion;

c) të bëjë mbrojtjen e zgjeruar dhe përmirësimin e mjedisit ujor, përmes masave specifike për reduktimin progresiv të shkaktimeve, emetimeve dhe humbjeve të substancave prioritare.

d) Siguron reduktimin progresiv të ndodjes së ujërave nëntokësore dhe parandalon ndodjen e mëtejshme të tyre.

e) Kontribuon në zbutjen e efektive të përmblytjeve dhe thatësirave.

Punimet në tokë mund të gojë në një rritje e përqendrimin të inerteve të depozituar në sipërfaqe si edhe të ndodjes së ujërave nëntokësore.

Kjo do të, prandaj, që të minimizohet kjo duhet kufizuar sasia e përgjithshme e ekspozuar në tokë përmes masave si:

- Kryerjen me faza të ndërtimit, duke minimizuar kudo që të jetë e mundur dheun e ekspozu ar në terren.
- Mbulimi i dheut ose materialeve stok
- Përdorimin e pengesave për gjatë kufirit të zonës ekspozuar;
- Vendosjen e baltrave larg nga përrenjtë dhe burimet ujore;
- Karburanti dhe solucionet kimike do të magazinohen, ne zona të siguruar një minimum prej 10% të kapacitetit total të rezervuarit për të siguruar se çdo derdhje nuk do të përfundojë në mjedisin e jashtëm.
- Çdo automjetet apo pajisje tjeter të përdorura gjatë ndërtimit do të mirëmbahen dhe të inspe ktohën rregullisht për rjedhjet.
- Rjedhjet nga pajisjet apo nga larja e rrotave do të mblihdhen dhe të riciklohen, duke shmangur depozitimin e tyre në ujërat natyrore apo ato të rrejtë lokal.

Me masat që do të merren dhe kujdesin e duhur ky ndikim negative mendojme të mos merret në konsideratë.

Sig mund të shihet burimet kryesore të ndikimeve të mundshme mjedisore që mund të rezultojnë nga shfrytëzimi i kesaj godine përfshijnë ndikimet në zhurma në cilesinë e ajrit dhe trajtimi i ujërave të bardha .

Burime të tjera të mundshme të ndikimeve në mjedis përfshijnë rrjedhjet e karburantit të mjeteve si dhe gjenerimi i një volumi të vogël mbeturinash të ngurta .

Ndikimet e mundshme për t'u vlerësuar në këtë rast janë:

- zhurmat, tymrat dhe glirimet nga levizja e mjeteve
- ujrat e shkarckimeve dhe ato sipërfaqesore .

5.5 –Ndikimi në mjedis gjatë shfrytëzimit të objektit

Ndërtimi i argjinaturave mbajtëse për të gjitha sistemat e depozitimit.

→ Ndërtimi dhe mirëmbajtja e fasiliteve për të larguar ujin e shiut nga strukturat mbajtëse dytë sorë dhe largimi i karburantëve nga sipërfaqja e materia lit të grumbulluar.

Për të shmangur përhapjen e materialëve të lëngshme, të cilat mund të dëmtojnë rezervat ujore sipërfaqesore apo nëntokësore, duhet të merren masat e më poshtë me zbutëse:

- Vegimi i të gjithë karburantëve dhe lubrikantëve që dalin gjatë mirëmbajtjes së paisjeve të ndërtimit dhe grumbullimi i tyre në vendet e duhura.

Derdhjet aksidentale të karburantit apo materialëve të tjera janë një rrezik i mundshëm për ujërat e brendshëm. Duhet të merren masa paraprake për të ndaluar derdhjet dhe të gjithë punëtorët duhet të trajnohen për trajtimin, ruajtjen dhe vendosjen e materialëve të rrezikshme apo toksike. Duhet të përgatitet një plan përgjigje urgjence me shkrim dhe të ruhet në kanjërën e ndërtimit dhe punëtorët duhet të trajnohen për të ndjekur procedura specifike në rastet e derdhjeve. Punëtorët duhet të pajisen me mjete të përshtatshme për të mbledhur dhe trajtuar derdhjet në rastet urgjente.

sipërfaqja me anë të absorbentëve.

Uji që vjen nga aktivitetet e kullimit ka mundësi të përmbajë substancë të ngurta ose që rrjine pezull, vaj apo graso. Masat që duhet të merren për të larguar substancat e ngurta para se të shkar kohet uji nga sheshi përfshijnë përdorimin e gropave të dekantimit apo struktura të tjera të kontrollit të mbeturinave të ngurta. Çdo njëllë e dukshme vaji apo grasoje mund të largohet nga grumbujve të inerteve.

Mund të merren dhe masa të tilla si mbulime apo gardhe për të minimizuar erozionin e minimizuar transpo rin e sedimenteve jashtë zones.

përdo ren masa për kontrollimin e sedimenteve si rrjeta mbajtëse, sipas nevojës, për të

NDERITIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE BASHKIA PREENJAS

Mbi këtë bazë, është përcaktuar se rreziku potencial i një ndoaje të madh është më pak se 0.5%, dhe për këtë arsye nuk ka nevojë për masa shtesë zbutëse. Madhësia e ndikimit të derdhjet e mundshme mbi mjedisin e ujit për këtë arsye është i papërfillshëm (negativ).

Ndërtimi i godines do të rezultojë në ekspozimin e tokës të zhveshur në dy segmente në të cilat do behet ndërhyrje e cila pas reshjeve të shiut, do të sjellë një rritje në përqendrimin e lëndëve pezull të cilat do të derdhen në rruamat ujore (lumenj, përrrenj). Praktikisht më të mira të ndërtimit do të miratohet gjatë fazës së ndërtimit dhe do të aplikohen në praktikë për të minimizuar humbjen e dherave të ekspozuar gjatë reshjeve, dhe për të ndaluar largimin e tyre para se të kalojnë në drejtim

- trafikun rrugor.
- Mbi këtë bazë, është përcaktuar se rreziku potencial i një ndoaje të madh është më pak se 0.5%, dhe për këtë arsye nuk ka nevojë për masa shtesë zbutëse. Madhësia e ndikimit të derdhjet e mundshme mbi mjedisin e ujit për këtë arsye është i papërfillshëm (negativ).
- Gjatesia e rrugës
- Natyra dhe vendodhja e kryqëzimeve
- Njësia e kohës që do të duhet për shërbimeve emergjente për të arritur në një derdhje ndote
- Parashikimi i volumeve të trafikut
- Përqindja e automjeteve të transportit të mallrave të rënda (ATR) që do përbëjnë

(Tekni kat e Vlerësimit Mjedisor). Kjo metodologji merr në konsideratë faktorët si më poshtë:
alin e Projektit për Rrugët dhe Urat (DMRB) Vëllimi 11 (Vlerësimit Mjedisor) Seksioni 3, Rreziku potencial nga rrjedhjet e mëdha përgjatë rrugës është vlerësuar në përputhje me Manu papërfillshme (negativ). Çdo ndikim në rrjedhat lokale do të jetë i përkohshëm dhe i kthyesëm.

Sistemi i kullimit të brendshëm do të miratojë praktikë të qëndrueshme të kullimit për të kapur, trajtuar dhe ruajtur përkohësisht rrjedhën, për të pakësuar shkallën e vëllimit që kalon në drejtim të rrymës. Ndikimi i mbetur mbi mjedi sin e ujit për këtë arsye është konsideruar të jetë i papërfillshëm (negativ). Çdo ndikim në rrjedhat lokale le do të jetë i përkohshëm dhe i kthyesëm.

Ndikimi i mbetur mbi mjedisin e ujit për këtë arsye është konsideruar të jetë i papërfillshëm për të bërë një trajtim paraprak të këtyre ndotësve para se të shkarohen në mjedisin pritës. Kanalizimesh etj). Sistemi i brendshëm kullimit do të përshtatë praktikë të qëndrueshme të kullimit mund të rrjedhin në drejtim të rrymës deri në ujërat pritëse (dmth përrrenj lokale, sisteme përfshirë pluhura, vajra, graso apo karburant si edhe metallet e rënda . Pas reshjeve , këto ndotës Levizja e trafikut në rrugë do të rezultojë në depozitim e ndotësve në sipërfaqe rrugore duke përhershëm dhe i pakthyesëm.

mjedisin e ujit për këtë arsye është konsideruar të jetë i vogël (negativ). Ky ndikim do të jetë i për shkak të përshtypimit e rrjedhjes brenda sistemit të drenazhimit. Ndikimi i mbetur mbi projektuar me pare . Disa modifikime të regjimit ekzistues të rrjedhjes mund të priten megjithatë e sipërme të terrenit ose anash rruges dhe ti devijojnë në rrjetin e shkarri meve të planifikuar dhe Sistemet e kullimit të jashtme do të jetë kusht për të kapur dhe vecuar fluksin që rrjedhin nga pjesët mundshme .

Ndotjet konsiderohen në nivele minimale në të gjitha aspektet duke vecuar ndonjë avari të

NDERTIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHË BASHKIA PRRNJAS

të rrymës së ujit. Ndikimi i mbetur mbi mjedisin e ujit për këtë arsye është konsideruar të jetë i vogël (negativ). Ky ndikim do të jetë i përkohshëm dhe i kthyeshtëm.

Lëvizja dhe mirëmbajtjen e pajisjeve në kantier gjatë fazës së ndërtimit do të parqesë një rrezik potencial të rjedhjeve apo derdhjeve (p.sh. vajrave, grasos dhe karburanteve). Metododat në të mira do të ndiqen në praktikë duke përfshirë edhe mirëmbajtjen proaktive të automjeteve si dhe ndarjen e zonave të larjes së automjeteve për të parandaluar rjedhjen e ndorësve të kalojë në drejtim të rrymës. Ndikimi i mbetur mbi mjedisin e ujit për këtë arsye është konsideruar të jetë i papërfillshëm (negativ). Ky ndikim do të jetë i përkohshëm dhe i kthyeshtëm.

Rruajtja e karburantit dhe kimikateve në kantier gjatë fazës së ndërtimit do të parqesë një rrezik potencial të rjedhjeve apo derdhjeve. Metododat në të mira do të aplikohen në praktikë duke përfshirë rrethimin dhe izolimin e zonave të magazinimit dhe duke i mbajtur larg nga receptorët e ndjeshëm (ujit në këtë rast) si dhe gjyçjen dhe asgjësimin e sigurt të mbeturve (p.sh. të zezës). Ndikimi i mbetur mbi mjedisin e ujit për këtë arsye është konsideruar të jetë i papërfillshëm (negativ). Ky ndikim do të jetë i përkohshëm dhe i kthyeshtëm.

Tabela 5.5 Permbledhje e vlerësimeve të ndikimit ne mjedis gjate shfrytezimit

Parametri mjedisor	Burimi	E ullet (U)	Mesatare (M)	E Larte (L)	Vlera e ndikimit
Ndolja e ajrit	Motorrat e makinave	U			
		U			
		U			
Ndolja e ujit	Mbetje te tjera	U			
		U			

NDERTIM I SHKOLLËS SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHË

BASHKIA PRRËNJAS

Ndikimi ne trafik	Levizjet e makinerive	U		
	Levizjet e punonjësve	U		
Mbeturina te ngurta	I gjithë aktiviteti	U		

Mbeturinat :

Problemi i prodhimit te mbeturinave nuk do te jete aq i rëndësishem sa në periudhën e ndërtimit, sepse ndërtimi i këtij objekti mund te prodhoje mbeturina kryesisht të karakterit urban ne sasi te vogla . Këto mbeturina nuk jane te rrezikshme dhe llojet, sasite, data dhe menyra e largimit te te gjithë mbeturinave do te jene objekt i koordinimit me sektore te tjere afer struktures .

Menaxhimi efektiv i kullimit përgjatë rrugës gjatë fazës së shfrytëzimit është thelbësor për të siguruar mbrojtjen e mjedisit dhe cilësisë së ujit. Projektimi i kanaleve të kullimit është bërë dhe normalisht do te zbatohet gjate ndërtimit duke e konsideruar këtë kanal si korridor natyror. Kullimet e jashtme (dmth ato zonat natyrore ujëmbledhëse përreth) do te mbli dhen në sistemet e vecanta të kullimit dhe të shmangen nga rruga; Kullimi i brendshëm (dmth largimi nga sipërfaqja e rrugës) do te trajtohen në këtë mënyrë: Teknika të qëndrueshme të kullimit do të përdoren kudo në praktike;

Sistemet e kullimit të hapur do të përdoren duke zëvendësuar tubat aty ku është e mundur. Në zonat me vlerë të lartë ekologjike një shtresë e dytë e trajtimit do të përdoret në formën e një "end of the line" për sedimentin e pellgut (në zonat me vlerë të modëruar ekologjike) ose ligatinave të ndërtuara (në zona me vlerë relativisht të lartë ekologjike).

5.5.1 – Tokat me bimësi

Ndikimet Forca dhe shtrirja në kohë e ndikimit

Zhurmet gjatë ditës dhe ndikimet vizuale (p.sh. lëvizja e automjeteve dhe të njerëzve) si edhe ndikimet e ndricimit nga dritat e automjeteve gjatë natës mund të ulin mundësinë e përshtatshmërisë për gjitarët apo shpendët që mund të ndodhen në afërsi të rrugës. Këto ndikime do të jenë të larta për zonën ngjitur me rrugën dhe më të ulita larg saj. Të gjitha këto ndikime do të ulin

numrin e gjiarëve apo shpendëve në zonat pranë rrugës.

Ndikimi tjetër është sepse mbyllja e korridoreve natyrore do të sjellë aksidente dhe demtime të gjiarëve që do të përpiqen të kalojnë rrugën.

Kohëzgjatje e ndikimeve

Ndikimet vizuale (lëvizja e automjeteve dhe të njerëzve) do të jenë të theksuara gjatë ditës. Ndikimet në specie të tilla si shpendë dhe gjiarëve do të jenë më të madh gjatë sezonit të shtimit.

Kithyeshmëria

Këto ndikime nuk janë të kithyeshme pasi ato do të zgjasin për aq kohë sa rruga është në përdorim.

Koha dhe Frequenca

Ndikimet e ndryshimit do të ndodhin vetëm natën. Ndikimet vizuale (lëvizja e automjeteve dhe njerëzve) do të jenë më e lartë gjatë ditës. Ndikimet të shpendët do të jenë më e madhe gjatë sezonit të shtimit të shpendëve. Duke marrë parasysh ndikimet e mundshme mbi shpendët dhe gjiarëve të vegjël është konsideruar se ndikimi në tokat bimore nuk do të jetë shumë negativ.

5.5.2 – Habitatat

Koha dhe frekuenca e ndikimit

Një sere ndikimesh të rëndësishme të vazhdueshme janë parashikuar nga ndoia aksidentale të tilla si çlirim i hidrokARBUREVE, kripë rrugore, rrydhje të tjera në habitatat ujore. Ndoie akside natale mund të jenë shumë e dëmshme për mjedisin ujor. Ndoia aksidentale zakonisht është e kithyeshme me masa të përshtatshme kohë, dhe në varësi nga shkalla e ndoies.

Kohëzgjatja

Ndikimet mund të ndodhin gjatë gjithë jetës së rrugës.

Kithyeshmëria

Efektet e ndoies dhe rregullimeve fizike në faunë janë të kithyeshëm brenda një periudhe nor male (p.sh. brenda 1 deri në 2 vjet) edhe pse kjo do të varret nga lëvizshmërinë e faunës në zonat ujore të prekura. Ajo ka tendencë të jetë afatgjatë, vetëm kur ndodh një ndoie e cila çon në reduktime afatgjatë të biodiversitetit në lumenj. Një ngjarje diskrete ndoies, gjithsesi mund të ketë pasojë të rënda në drejtim të rrymës nga vendin e ndoies.

KOHËZGJATJA E MUNDSHME E NDIKIMEVE

Ndikimet do të jetë më e lartë gjatë sezonit të shtimit kur zvarranikët janë shumë aktive, por mund të ndodhë edhe në fund të dimrit kur individët lëvizin nga vendet e tyre të shtimit drejt vendeve të gjumit letargjik.

Koha dhe Frequenca

Individët e specieve mund të zëvendësohen nëpërmjet proceseve natyrore të shtimit dhe të shpërndarjes; megjithatë nëse ndikimi është shumë i lartë, popullsia nuk mund të jetë kur të në gjendje të mbulojë të madhësisë origjinale të popullsisë fillestare dhe kjo do të ishte e pakthyeshme.

Kihyeshmeria

Pa marrë masat zbutëse ndikimi mund të jetë shumë afatgjatë mbi statusin e ruajtjes së specieve.

Kohëzgjatja

Rruqa e propozuar mund të rezultojë të shkaktojë shtypje të mëdha prej automjeteve të zvarra drejtper drejt përfshijë breshkën, hardhucën e gjelbër Evropian, gjarpërinjtë dhe nëpërkat që jetojnë në këtë habitat . Studimet kanë treguar per shtypjen nga automjetet dhe vdekshmërisë 100% të breshkave që përpigjen të kalojnë një rrugë me me shumë së dy korsi). Hapja e disa korridoreve natyrore do të sillte një ulje të këtij raporti.

Forca dhe shtrirja në kohë e ndikimit

5.5.3 –Reptilet

Ndikimet e ndojes mund të ndodhë në çdo kohë. Rreziku i ndojes nga trafiku për faunën do të jetë më e lartë gjatë sezonit të shtimit. Gjatë funksionimit të rrugës mund të ketë ndikime të rëndë sishme në faunën ujore si rrjedhojë e ndojes aksidentale dhe nga rritja e rrezikut të përplasjes. Prandaj është konsideruar se ndikimi në rrjedhat e ujit dhe të habitateve bregore të korridorieve do të jetë i moderuar.

Koha dhe Frequenca

NDERTIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE BASHKIA PREENJAS

6-Plani i menaxhimit te mjedisit

Çdo veprimtari e rëndësishme që kryhet në marrëdhënie me mjedisin , duhet të parashikojë në projektin e saj edhe Planin e Menaxhimit të Mjedisit (PMM) , qëllimi i të cilit është parandalimi, minimizimi dhe menjanimi i ndikimeve negative ndaj mjedisit të veprimtarisë që propozohet të kryhet në rastin tone te nderimit te ketij objekti rrugor .

Tabela 6.1 Praktikë e menaxhimit te mbetjeve ne teresi

N	Lloji i mbetjes	Riciklim/Riperdori	Djegje	Groposj e	Depoziti m
1	Mbeturina ndertimi	☀		☀	☀
2	Mbetje drusore	☀	☀		
3	Mbetje plastike	☀			
4	Ene boshe	☀		☀	
5	Copa te ngurta betoni			☀	☀
6	Mbeturina leckash		☀		
7	Mbeturina letre , kartoni	☀	☀		
8	Mbetje tubash plastike	☀			

Objektivi i përgjithshëm është që të minimizohet ndikimi i mbetjeve që prodhohen gjatë fazës së nderimit nëpërmjet masave të mëposhtme:

- të minimizohet sasia e mbetjeve që prodhohen
- të rritet në maksimum sasia e mbetjeve që përdoren për riciklim – përfshirë vegjimin e mbetjeve të ricikluar në burim
- të minimizohet sasia e mbetjeve që depozitohen në vendin për grupsjen e mbetjeve
- të garantohet që çdo mbetje e rrezikshme (p.sh. vajra të etj) janë magazinuar në mënyrë të sigurtë dhe janë transferuar në ambientet e përshtatshme
- të shmanget ndikimet e pluhurit nga trafimi i mbetjeve të nderimit
- të garantohet që të gjitha mbetjet mbahen , etiketohen dhe asgjësohen si duhet , në përputhje me rregulloret lokale , dhe
- të garantohet që mbetjet asgjësohen në përputhje me hierarkinë e menaxhimit të mbetjeve.

Çështjet e mëposhtme janë pjesë përbërëse e PMM dhe bazohen në praktikë të mira nderkombëtare për menaxhimin e mbetjeve dhe në përputhje me direktivën e BE dhe legjislacionin shqiptar.

Qëllimi i gjere i PMMS është:

NDERTIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE

BASHKIA PREENJAS

- Të ofrojë një mekanizëm për të siguruar se masat e propozuara për zbutjen ndikime ve negative mjedisore janë marrë në konsideratë ose zbatuar.
 - Të sigurojë që standardet e praktikave të mira të ndërtimit janë aplikuar gjatë ndërtimit të rruges
 - Të ofrojë një kornizë për zbutjen e ndikimeve që mund të jenë të papara shikuara ose i paidentifikuar që mund të ndodhin apo rasisin gjatë procesit të ndërtimit.
 - Për të ngritur sig është e nevojshme, një ndërveprim që do të ndihmojë palët e treta të kuptojnë kontekstin dhe qëllimin e këtij projekti në përmblotjen e kërkesave mjedisore
 - Të ofrojë një kornizë për monitorimin e pajtueshmërisë për të treguar se si performanca nca mjedisore në këtë projekt është duke u përmblotur.
- PMMS do të zhvillohet gjatë gjithë kohëzgjatës së projektit. Kontraktori duhet të reflektojë në të gjitha proceset e punës rekomandimet e planit. Është përgjegjësi e kontraktorit për të siguruar që PMMS është zbatuar.

Planet e Menaxhimit mjedisor, identifikojnë legjislacionin që duhet respektuar gjatë zbatimit të projektit, analizojnë karakteristikat mjedisore të zonës, duke përfshiruar mjediset sociale dhe ato natyrore. Planit i menaxhimit mjedisor për segmentin rrugor është i përqëndruar në të dy fazat, fazën e punimeve dhe të shfrytëzimit. Ky plan përbëhet nga plani i masave zbutëse të ndikimit në mjedis dhe program i monitorimit Agjensitë zbatuese të Planit të Menaxhimit do të jenë kontraktori i projektit, Autoriteti Kontraktor, Drejtoria Rajonale Mjedisit e Qarkut Diber , Bashkia Klos .

Kontraktori do të sigurojë në masën e mundshme që të gjitha komponentët mjedisore të mena xhohen në përputhje me legjislacionin e Shqipërisë dhe angazhimet e tjera mjedisore sipas rasisit. Kontraktori do të paragesë në vijim:

- Menaxhimin e mjedisit, sigurinë në punë dhe shëndetin gjatë operationeve të ndërtimit
- Komunikim të hapur dhe bashkëpunim me subjektet e përfshira në punimet e ndërtimit, duke përfshirë punonjësit, grupet e interesit në lidhje me menaxhimin e mjedisit, sigurisë dhe shëndetit
- Zbatimi efektiv të politikave dhe planeve të mbrojtjes së mjedisit, sigurisë dhe shëndetit;
- Rishikim i rregullt i këtyre politikave dhe planeve nëse do të nevojitet
- Direktiva të qarta për stafin që do të menaxhojë planin e mjedisit, sigurisë dhe shëndetit.
- Alokimi i burimeve për implementimin dhe mbarembajtjen e planit mjedisor, të sigurisë dhe të shëndetit si edhe të aktiviteteve që mund të zhvillohen për këto qëshije;
- Çaktimi i përgjegjësisë dhe përgjegjshmëria për zbatimin e planit mjedisor, të sigurisë dhe shëndetësor;

NDERITIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE

BASHKIA PREENJAS

⇒ Komunikime të vazhdueshme të lidhura më gëshjet mjedisore me autoritetin kontraktual (ARRSH)

⇒ Mëbshtetja dhe pjesëmarrja për të ruajtur një mjedis të sigurt;

Projektii do të përputhet me legjislacionin përkatës udhëzimet dhe miratimet e Qeverisë së Shqipërisë për ndërtimin dhe fazat operative të projektit.

6.1 -Rekomandime per minimizimin e ndikimeve negative

Rekomadimet e VNM per kete projekt :

Ndikimi ne mjedis	Faza ndikimit	Vendndodhja	Masat zbutese	Pergjegjesia
-------------------	---------------	-------------	---------------	--------------

Toka dhe Gjeologjia

Zbulim i tokës së ndotur gjatëfazës së ndërtimit	Gjatë ndërtimit	Në kantier(zonën e ndërtimit)	-Vezhgimi I tokës për ndonjë ndoçje të mundshme gjatë fazës së ndërtimit conform ligjeve -Nëse evidentohet ndoçje, duhen marre mostrat e ne terren dhe të bëhen analizat e nevojshme -Të bëhet një vlerësim i duhur i rrezikut për të parë nëse ka rrezik për punonjësit -Punonjësit të vishen me troba të përshtatshme për të parandaluar ndoçjet e rrezikshme	Kontraktori
Hegja e dherave	Gjatë ndërtimit	Në kantier	-Përdorimi I guroreve pranë kantierit përpara hapjes te guroreve të reja apo marrjes me gëra të tyre -Hegje me kujdes e shtrësës së tokës për të mundësuar pasternë maksimale të saj me qëllim përdorimin e mëvonshëm për	Projekuesi Kontraktori
Ndoçja e rrallit	Gjatë ndërtimit	Në kantier	-Asnjë nga materialët të parashikuar për restaurim nuk duhet të përdoren pa gene të certifikuara na ana e cilësisë. -Përzgjedhja e standarteve më të mira të projektimit të sistemit të drenazhimit	Projekuesi Kontraktori

Hidrologjia

Ndikimi në ujërat nëntokësorë	Gjatë ndërtimit	Në kantier	-Përdorimi i guroreve aktuale në mënyrë sa më eficiente të jetë e mundur me qëllim moshapjen e të reja ve të cilat mund të ndikojnë në ujërat nëntokësorë. -Të kufizohet koha e punimeve në rastin kur ujërat nëntokësorë apo burimet që mund të hasen gjatë ndërtimit të rrugës shërbejnë si furnizues të burimeve të ujit të pijshëm	Projekuesi Kontraktori
-------------------------------	-----------------	------------	---	------------------------

NDERTIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE

BASHKIA PRRNJAS

<p>Projektim shumë i mirë i sistemit të drenaxhimit me qëllim mostejmin e ndotësve në ujërat nëntokësore ndërkohë aksidentesh.</p> <p>Mirëmbajtja dhe kontrolli periodik i automjeteve që do të punojnë në kantonier</p> <p>Ruajtja dhe magazinimi shume i mirë i lëndëve djegëse dhe atyre kimike duke ruajtur dhe rezerven prej 110 % kapacitetit magazinues.</p> <p>Rydhjet që mund të ndodhin në kantonier duhet të pastrohen përpara se të depërtojnë në tokë</p> <p>Tëpricat e ujëve nga larja e makinerive do të depozitohen brenda një zone nga e cila duhet të hiqen mbetjet apo balta para shkakimit të ujëve.</p> <p>Limitimi i ndikimit në mbulesën e tokës gjatë punimeve</p> <p>Ujërat e zeza që rrjedhin nga çdo EC portativë të hidhen në kontejnerë të vullosura, të cilat duhet të zbrazen periodikisht në impiantet e trajtimit të ujëve të zeza.</p> <p>Zbatimi i standartëve në të mira për të zburuar ndikimin e mundshëm të cilësive ujëra nëntokësore nga cilirimi i substancave të rrezikshme</p> <p>Parashikimi i mirëmbajtjes së rrugëve për të eliminuar ndotjet nga vaçrat apo rënia e baltës gjatë shfrytëzimit të rrugës</p> <p>Përdorimi sipas normave të herbeçideve</p>	<p>Gjatë ndërtimit dhe shfrytëzimit</p> <p>Në kantonier</p>	<p>Ndikimi në ujërat nëntokësore</p>	<p>Cilësia e ajrit bazuar në praktikën me të mira :</p>
---	---	--------------------------------------	---

<p>Kontraktori</p>	<p>Kujdes në mbulimin e automjeteve gjatë transportit të dherave</p> <p>Kontrolli teknik dhe mirëmbajtja e automjeteve dhe pajisjeve</p> <p>Përdorimi dhe makinerive dhe i pajisjeve sa më të mira të mundshme nga ana e parametereve mjedisore</p> <p>Martja në konsideratë e karburanteve bio</p> <p>Monitorim periodik i proceseve të punës së këtyre pajisjeve</p>	<p>Në zonën e kantonierit të ndërtimit, zonat përreth tij, si edhe në rrugët ku automjeteve e ndërtimit do të garkullojnë</p>	<p>Gjatë ndërtimit dhe shfrytëzimit</p>	<p>Emetimet nga makineritë dhe pajisjet</p>
<p>Kontraktori</p>	<p>Minimizimi i shkakimit nga larësitë e materialeve të ndërtimit dhe dherave</p>	<p>Ndikim në kantonier, si edhe në zonën përreth tij</p>	<p>Gjatë ndërtimit dhe shfrytëzimit</p>	<p>Pluhuri nga ngarkimet dhe shkakimet e ndryshme</p>

NDERITIM I SHKOLLËS SE MËSMË "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE BASHKIA PRRËNJAS

<p>Pluhuri nga transporti i materialëve</p>	<p>Gjatë ndërtimit dhe shfrytëzimit</p>	<p>Në zonën e kantierit të ndërtimit, zonat përreth tij, si dhe në rrugët ku automjete dhe garkullojnë ndërtimit do të</p>	<p>Kontrolli i shpejtësi; mokalimi i shpejtësi limit Mosngarkimi sipër normave i automjeteve të transportit të materialëve të ndërtimit dhe dherave dhe mbullimi i tyre kur është i detyruar</p> <p>Kontrolli i lagës së rrugës si masë për eliminimin e pluhurit</p> <p>Kur uji është pa efekt në largimin e pluhurit, mund të përdoren co-polimere që e bëjnë pluhurin jo aktiv.</p> <p>Instalimi i një pasjise për larjen e gomave kur dilet nga kantieri.</p> <p>Projektimi i mire i aksëve ndihmëse të transportit për të shkakuar sa më pak ndryshime gjatë ndërtimit të rrugës.</p>
<p>Pluhuri i shkakuar nga era mbi sipërfaqet e prekura nga erozioni</p>	<p>Gjatë ndërtimit dhe shfrytëzimit</p>	<p>Ndikim në kantier, si dhe në zonën përreth tij</p>	<p>Kontrolli i lagështirës dhe presionit të saj</p> <p>Mbullimi i materialëve siç;</p> <p>Rivëgjëtimi i zonave të zhveshura aty ky është e mundur</p>

Zhurma

<p>Zhurma që do të ndihet gjatë punimeve të ndërtimit si pasojë e makinerive të proceseve të punës etj.</p>	<p>Gjatë ndërtimit</p>	<p>Në kantier dhe përreth tij</p>	<p>Shmangni punën e panevojshme të makinerive dhe fikim kur nuk kerkoni që ata të kryejnë një punë të caktuar</p> <p>Ndizni pajisjet gradualisht dhe jo njëherësh</p> <p>Mirëmbajtje dhe inspektim i mjeteve dhe makinerive në kantier</p> <p>Puna vetëm në orare të caktuara të pajisjeve që gjene rojne zhurma që mund të ndikojnë në receptorët</p> <p>Në rast të zhurmave të mëdha të përdoriti sistemi parafajmës</p> <p>Përdorimi i pajisjeve silencuese aty ku do të kërkohe sipas nivelit të gjëbnuar të zhurmës</p> <p>Pajisjet e zhurmshme si pompa, gjeneratorë të vendosën sa më larg të jetë e mundur nga receptorët;</p> <p>Izolimi i zhurmave kur këto do të gjenerohen pranë zonave të banuara, shkollave, kopshteve spitaleve; vendosja e pajisjeve izoluese për të qëllim.</p>
---	------------------------	-----------------------------------	--

NDERTIM I SHKOLLËS SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE BASHKIA PRRËNJAS

<p>Projektuesi Klienti</p>	<p>-Minimizimi i rënies nga lartësitë e materialeve -Sa të jete e mundur afrohimi me njëra tjetren pajisjet -Zurme gjeneruese; -Përdorimi i shtrësive mbrojtëse -Projektimi i rrugës -Parashikimi i masave shtrëse izoluese për zhurmën nëse -Kjo do të shihet e aryeshme -Pretjet dhe përforcimet e ndryshme -Mbujm i plotë ose i pjesshëm i ambienteve të -Instalimi i dritareve me izolues ndaj zhurmave nëse do të kërkohet; -Përmirësimi dhe izolimi ndaj zhurmave i cativë nëse do të kërkohet</p>	<p>Ndikim në kantier, si edhe në zonën përreth tij</p>	<p>Projektim dhe shfrytëzim</p>	<p>Zhurma gjatë funksionimit të rrugës</p>
Ekologjia				
<p>Projektuesi Klienti</p>	<p>• Zbatimi i të gjitha ligjeve lidhur me biodiversitetin dhe specie e mbrojtura • Marrja parasyshe e efekteve direkte dhe indirekte që mund të ketë ndricimi, singulariteti në ekologjinë e zonës • Shmangia apo minimizimi sa më shumë të jete e mundur i prejes së përmëve • Kujdes gjatë punimeve në sezonin e shiimit të shpendëve • Sipas rregullave kurfizimi i ndricimit në zonat e ndjeshme • Vendosje dhe pozicionim i mirë i makinerive në kantier • Shmangie e dëmtimeve në rrjedhat ujore • Aplikimi i medodave më të mira në ndërtim për të minimizuar sasinë e pluhurit të depozituar • Pëlligje të vecante për balancimin e ujërave nëntokësore dhe sipërfaqësore • Parashikimi i hapësirave të reja të mbjella me pemë dhe shukurre të zonës apo sipërfaqeve të gjelbra aty ku është e mundur;</p>	<p>Në kantier</p>	<p>Gjatë ndërtimit dhe shfrytëzimit</p>	<p>Shqetësimet në ekologji</p>
<p>Projektuesi Klienti</p>	<p>• Te behet evidentimi i breshkave dhe të behet rrethimi i tyre nëmenyre që të eliminohet aksidenti për ngordhjen e tyre . • Sic kërkohet hapja e tuneleve nëntokësore ose tombinove të cilat do të shërbejnë si koridore natyrore për kalimin e sigurt të breshkave apo gjitarëve të tjerë. • Punimet do të monitorohen sipas ligjeve shqiptare</p>	<p>Ndikim në kantier, si edhe në zonën përreth</p>	<p>Gjatë ndërtimit</p>	<p>Shqetësimi i breshkave nga humbja e habitatit</p>

NDERITIM I SHKOLLËS SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE BASHKIA PRRËNJAS

Peisazhi		Hidrologjia	
<p>Projekuesi Klienti</p> <p>Projekuesi Klienti</p>	<p>habitateve</p> <p>habitateve</p>	<p>habitateve</p> <p>habitateve</p>	<p>Humbya e vlerave të peisazhit</p> <p>Gjatë ndërtimit</p> <p>Ndikim në kanter, si edhe në zonën përreth tij</p>
<p>Projekuesi Klienti</p> <p>Projekuesi Klienti</p>	<p>habitateve</p> <p>habitateve</p>	<p>habitateve</p> <p>habitateve</p>	<p>Humbya e vlerave të peisazhit</p> <p>Gjatë ndërtimit</p> <p>Ndikim në kanter, si edhe në zonën përreth tij</p>

NDERTIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHË
BASHKIA PRRËNJAS

<p>Kontraktori</p> <ul style="list-style-type: none"> •Minimizimi dherave të ekspozuar •Minimizimi sa me shume të jete e mundur i kohezgjatjes së dherave të zbuluar •Mbujimi si prioritet gjate provesece te punimeve •Përdorimi i rrethimeve mbrojtës ne vendet e ekso zuara (dhera, material ndërtimi reji); •Vendosja e dherave te larguar gjate ndërtimit në vend sa më larg burimeve apo rrymave ujore 	<p>Kontraktori</p> <ul style="list-style-type: none"> •Mirëmbajtja dhe kontrolli periodik i automjeteve që do të punojnë në kantar •Ruajtja dhe magazinimi shume i mirë i lendeve djegëse dhe alyre kimike duke ruajtur dhe rezerven prej 10 % kapacitetit •Të mbahen pajisjet e nevojshme për elementimin e menjëhershëm të rjedhjeve të vogla •Rjedhat nga kantieri apo larja e gomave duhet të grumbullohen në mënyrë që të mos përfundojnë në ujërat sipërtargësore; and •Rjedhjet nga ujërat e zezë duhet të grumbullohen në depozita të vecanta dhe të zbrazen periodikisht në vendet e përcaktuara 	<p>Kontraktori</p> <ul style="list-style-type: none"> •Aty ku është e mundur drenazhet e jashtme të grumbullohen në sisteme të vecanta të kullimit për ti shmangur nga rryga •Kallimet e rredhve duhet të projektohen në mënyrë të tillë që rjedhta mesatare ditore të mos pengojnë kalimin mbi to •Largimi i ujit nga rryga të bëhet me sistem të hapur drenazhimi ndërsa në zonat e ndjeshme ky largim të bëhet me sistem in e trajtimit fundor të sedimenteve. 	<p>Klienti</p>	<p>Kendeshitmi social-ekonomik</p>
<p>Kontraktori</p> <ul style="list-style-type: none"> •Minimizimi dherave të ekspozuar •Minimizimi sa me shume të jete e mundur i kohezgjatjes së dherave të zbuluar •Mbujimi si prioritet gjate provesece te punimeve •Përdorimi i rrethimeve mbrojtës ne vendet e ekso zuara (dhera, material ndërtimi reji); •Vendosja e dherave te larguar gjate ndërtimit në vend sa më larg burimeve apo rrymave ujore 	<p>Kontraktori</p> <ul style="list-style-type: none"> •Mirëmbajtja dhe kontrolli periodik i automjeteve që do të punojnë në kantar •Ruajtja dhe magazinimi shume i mirë i lendeve djegëse dhe alyre kimike duke ruajtur dhe rezerven prej 10 % kapacitetit •Të mbahen pajisjet e nevojshme për elementimin e menjëhershëm të rjedhjeve të vogla •Rjedhat nga kantieri apo larja e gomave duhet të grumbullohen në mënyrë që të mos përfundojnë në ujërat sipërtargësore; and •Rjedhjet nga ujërat e zezë duhet të grumbullohen në depozita të vecanta dhe të zbrazen periodikisht në vendet e përcaktuara 	<p>Kontraktori</p> <ul style="list-style-type: none"> •Aty ku është e mundur drenazhet e jashtme të grumbullohen në sisteme të vecanta të kullimit për ti shmangur nga rryga •Kallimet e rredhve duhet të projektohen në mënyrë të tillë që rjedhta mesatare ditore të mos pengojnë kalimin mbi to •Largimi i ujit nga rryga të bëhet me sistem të hapur drenazhimi ndërsa në zonat e ndjeshme ky largim të bëhet me sistem in e trajtimit fundor të sedimenteve. 	<p>Klienti</p>	<p>Kendeshitmi social-ekonomik</p>
<p>Qeveria e Shqipërisë.</p>	<p>Shpronësimet</p> <ul style="list-style-type: none"> •Përcaktimi i saktë i sipërfaqeve të shpronësimit sipas ligjeve në fuqi •Zbatimi i ligjeve shqiptare per shpronësimin meinters publik •Nje plan social ekonomik për banorët e shpronësuar; Zhvillimi i një plani monitorimi sipas praktikave në të mira ndërkombëtare 	<p>Shpronësimet</p> <ul style="list-style-type: none"> •Përcaktimi i saktë i sipërfaqeve të shpronësimit sipas ligjeve në fuqi •Zbatimi i ligjeve shqiptare per shpronësimin meinters publik •Nje plan social ekonomik për banorët e shpronësuar; Zhvillimi i një plani monitorimi sipas praktikave në të mira ndërkombëtare 	<p>Shpronësimet</p>	<p>Kendeshitmi social-ekonomik</p>

6.2 – Vlerësimi i efekteve ne menyre permbledhese

Efektet përmbledhëse do të jenë një kombinim e të gjithë efekteve të komponentëve mjedisorë. Ndikimi nga një ndërhyrje mund të mos jetë shumë i rëndësishëm por në kompleks ato mund të jenë shumë të rëndësishëm.

Efektet përmbledhëse do të jenë një kombinim e të gjithë efekteve të komponentëve mjedisorë.

"Ndikimet që rezultojnë nga ndryshimet në rritje të shkaktuara nga e kaluara, veprimet aktuale dhe ato të parashikuara në të ardhmen që do të shqetësojnë një projekt të caktuar"

Matrica përmbledhëse e ndikimeve është një procedurë sistematike që shërben për identifikimin, vlerësimin dhe rëndësinë e efekteve nga ndërhyrjet e parashikuara. Qëllimi i saj në nivel projekti është marrja në konsideratë e efekteve në rritje të cilat mund të shkaktojnë projektin i cili është fokusi i këtij Raporti Mjedisor së bashku me ndikime nga aktivitetet të tjera.

Vlerësimi i efekteve përmbledhëse është i nevojshëm në nivel projektesh në VNM-së për të përcaktuar nëse efektet e projektit janë të shprehura në disa projekteve të përcaktuara nga Direktiva Evropiane të Komunitetit "Vlerësimin e efekteve të disa projekteve publike dhe private mbi mjedisin" (85/337 / EBC) si amenduar nga Direktiva e Këshillit 97 / 11 / EC.

6.2.1 – Metodologjia e vlerësimit

Ka metodologji të shumta për vlerësimin e efekteve përmbledhëse përfshirë aplikimin e mode leve, matricat dhe analiza e pragut. Metodologjia e adoptuar në këtë vlerësim është përqëndruar në identifikimin dhe vlerësimin e receptorëve kyçe të ndjeshëm të identifikuar përmes procesit të VNM.

Vlerësimi i efekteve indirekte dhe përmbledhëse duhet të jetë një proces i hapur dhe rezultatet e procesit të vlerësimit duhet të integrohen në hartimin e projektit dhe aplikimin e masave lehtësuese.

Metodologjia e miratuar përfshin tre fazat:

- Faza 1:* Përcaktimi i parametereve të vlerësimit, identifikimin e receptorëve kyçe të ndjeshme dhe përmbledhjen e ndikimeve të mundshme mbi receptorët e ndjeshmërisë
 - Faza 2:* Identifikimi i natyrës dhe madhësisë së ndikimit;
 - Faza 3:* Rekomandimet për masat zbutëse.
- Faza e parë e vlerësimit është identifikimi i parametereve të vlerësimit dhe përcaktimi i të dhënave bazë të mjedisit ku një projekt do të aplikohet.

Te dhënat bazë

Te dhënat mjedisore bazë të zonës së studimit sigurojnë kontekstin për vlerësimin e ndikimeve të mundshme të një projekti. Ky vlerësim ka shfrytëzuar të dhënat bazë të siguruar nga literatura, konsultim me ekspertë të tjerë si dhe humultimi në terren i ndërmarrë gjatë përgatitjes së këtij RP.

Kufijtë hapësinore të zonës së projektit

Përcaktimi i kufijve gjeografike të projektit është një pikë kyçe për tu siguruar se projekti është vlerësuar sa duhet. Ky kufi është përcaktuar duke pasur parasysh karakteristikat e projektit dhe gjurmët e tij si edhe duke marrë në konsideratë faktorët e mëposhtëm:

Vlerësimi i ndikimeve

Natyra ose lloji i ndikimit të identifikuar nga konsultimi me ekspertë të tjerë si edhe humul timi në terren për këtë projekt. Kjo fazë përqendrohet në mënyrë të veçantë në identifikimin e tipit të ndikimit "të cilat mund të rrisin rëndësinë e përgjithshme të një ndikimi në një receptor të ndjeshëm kur konsiderohen së bashku .

Natyra e Ndikimeve

fazën 1.

Faza 2 e vlerësimit vlerëson natyrën dhe shkallën e ndikimeve të mundshme të identifikuar në

Faza 2

Nuk parashikohet ndonjë zhvillim tjetër i ndonjë projekti të ngjashëm rrugor në këtë zonë. Si rrjedhojë të gjitha vlerësimet do të bëhen sipas kushteve aktuale dhe ndikimet do të llogariten edhe për fazën e shfrytëzimit.

Zhvillime të ngjashme

Fokusi i këtij vlerësimi është identifikimi i receptorëve kyç të ndjeshëm në kuadër të mjedisit pritës të cilët mund të ndikohen nga projekti. Receptorët janë identifikuar fillimisht nga ekspertët e mjedisit dhe përmes konsultimeve janë përgjeshur receptorët kyç si më poshtë:

- Ndikimi në cështjet social-ekonomike
- Cështjet e peisazhit
- Karakterit lokal i peisazhit
- Habitatet e mbrojtura
- Specie e mbrojtura
- Kryqëzimet rrugore
- Parashikimi i transportit publik
- Kapaciteti i nevojshëm i rrugës dhe parashikimi
- Rreziku i përmbytjeve
- Cilësia e ujërave sipërfaqësore të lartuar
- Gjendja e ujërave nënokësore dhe rreziku nga ndotja
- Ndikimi i zhurmës
- Trashëgimia kulturore dhe burimet arkeologjike
- Toka dhe agrikultura

Faza 1:

vlerësimin e peisazhit).

- Gjetja e shkallës më të përshtatshme gjeografike për vlerësimin I ndikimit (psh për disponueshmëria e të dhënave bazë;

**NDERTIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE
BASHKIA PRRNJAS**

Ky vlerësim përmblidhës i efektive ka shqyrtuar kontributin në rritje të projektit të propozuar së

tashmë si pjesë e projektit.

Nuk parashikohen ndikime negative nga rezultati i vlerësimit përmblidhës të projektit . Asnjë masë zbutëse shtesë nuk do të kërkohet mbi ato të identifikuar në këtë raport dhe të integruara

↗-ndikim pozitiv ↘ -ndikim negativ Ø-neutral	
↗	Total
↘	Toka dhe agrikultura
Ø	kulturore
Ø	Arkeologjia dhe trashëgimia
↘	Ndikimi i zhurmave
Ø	Ndofja e ulerave nentokësore
Ø	Ndofja e ulerave sipërfaqësore
↗	Rreziku nga permbytjet
↗	Parashikimi i transportit publik
Ø	Rruga dhe kapaciteti mbajtës
Ø	Fuana e mbrojtur
Ø	Bimesia e mbrojtur
↘	Karakteret i peisazhit lokal
↘	Peizashi
↗	Efektet social-ekonomike
	Receptoret e ndjeshëm
	Efektet e mbetura

Efektet e identifikuar nga receptoret e ndjeshëm

ndjeshëm të përshkruar në lart.

Masat zbutëse të përshkruara në këtë fazë dhe të përfshirë në hartimin e projektit tregojnë se për shumicën e efektive potencialisht të rëndësishme të parashikuara, efektet e mbetura janë të papërfillueshme dhe gjithashtu identifikon efektet e Zhvillimit të Propozuar mbi receptoret e

Faza 3

Efektet e mundshme të ndikimit të projektit, janë vlerësuar në secilin prej seksioneve teknike brenda këtij PM.

NDERTIM I SHKOLLËS SE MESME "SALI HALILI", KRAJCE FUSHE BASHKIA PRRËNJAS

Në kantierin e ndërtimit do të krijohet një hapësirë për ruajtjen e mbetjeve ditore, e përbërë nga konteinerë/kosha metalike. Në fund të ditës së punës mbeturinat në koshat metalike do të transportohen në zonën e kampit dhe do të futen në depo.

Depoja do të jetë në kamp dhe e mbuluar pjesërisht me gati. Koshat metalike për mbetjet me vaj ose mbetje të tjera të rrezikshme do të jenë të papërshtueshëm nga uji.

Depot e mbetjeve të ngurta

Mbeturinat do të ndahen nga punonjësit e kampit dhe punonjësit që do të trajtojnë mbetjet do të trajtohen. Njëpunjet "procedurave" do të instruktohen punonjësit për trajtimin e mbetjeve në kantieret e ndërtimit dhe në kampe. Kompanitë që ofrojnë shërbime do të kalojnë përmes një procesi kualifikimi dhe do të kontrollohen gjatë periudhës që ofrojnë shërbim.

- mundësohet ndarja/vegimi.
- plastik, copa metalesh, me vaj, të rrezikshme nëse ka, etj.), me qëllim që të
- Konteinerë/koshat metalike do të kombinohen me llojet e mbetjeve (karton,
- me vaj & të rrezikshme dhe të lëngshme.
- konsumatore,
- inerte (dhe, mbetje ndërtimi, materiale ndërtimi të papërdorura, etj.),

për tu asgjësuar:
Mbetjet që prodhohen gjatë fazës së ndërtimit kanë mundësi që të klasifikohen në katër kategori

Ndarja e mbetjeve të ngurta sipas klasifikimit të përcaktuar

bazë të inventarit të rishikimit periodik.
Do të ruhet një inventar për të gjitha mbetjet që janë prodhuar dhe asgjësuar (lloji dhe volumi), në identifikuar humbjet e mundshme dhe konsumin e tepërt.

Sistemet e menaxhimit të inventarit do të azhurnohen për të përcaktuar konsumin e produkteve, për të siguruar të dhëna të dokumentuara për çdo fazë të procesit zinxhir të mbetjeve dhe për të

Parimet e minimizimit të mbetjeve

bashku me ndikimet e mundshme nga zhvillime të tjera të afërta.
Vlerësimi është fokusuar në mënyrë të veçantë mbi receptorët e ndjeshëm të identifikuar përmes Vlerësimit të Ndikimit në Mjedis të projektit si edhe duke shqyrtuar natyrën dhe rëndësinë e çdo ndikimi të mundshëm që mund të lindin në këto receptorë. Përmbledhja e vlerësimit të efektive është konsideruar gjatë gjithë procesit të VNM dhe si i tillë, shumë prej ndikimeve të përmendura janë përfshirë në masat zbutëse të propozuara.

NDERTIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHË BASHKIA PRRËNJAS

Me qëllim që të sigurohet mbrojtje për mjedisin dhe shëndetin e njerëzve, grumbullimi, transportimi dhe magazinimi i mbetjeve të rrezikshme do të përfshijë masa për të siguruar të dhëna

Specifikat e menaxhimit të mbetjeve të rrezikshme

zeza në zonat e portit dhe do të drejtohen për sistemin publik të ujërave të zeza. Mbjetet e lëngshme do të grumbullohen nëpërmjet një sistemi të vegantë shkakimi të ujërave të hapësira që janë pajisur dhe aprovuar për mbetje të tilla. Mbjetet me vaj dhe ato të rrezikshme do të asgjësohen nga firma kontraktore të specializuara në asgjësimin e mbetjeve. për asgjësimin. Mbjetet të tjera do të transportohen në një zonë të caktuar nga bashkia për Mbjetet inerte, të cilat nuk paraqesin rrezik për ndotje, do të asgjësohen në një zonë të kontro lluar Shqipërisë. Ky proces do të koordinohet plotësisht me autoritetet përgjegjëse.

asgjësohen të gjitha mbjetet e mundshme të ndërtimit dhe funksionimit në ambientet brenda Administrimit të Ujërave, e cila konfirmohet se do të jetë e mundur që të menaxhohen dhe kompanive të certifikuara për menaxhimin e mbetjeve nga Ministria e Mjedisit, Pyjeve dhe Administrimit të Ujërave) do të përdoren për asgjësimin e mbetjeve; është siguruar një listë e Vetëm kompanitë e certifikuara nga autoritetet përkatëse (Ministria e Mjedisit, Pyjeve dhe

Asgjësimi përfundimtar i mbetjeve

eksporti i mbetjeve. pajisjet, duke marrë parasysh llojin e mbetjeve që do të transportohen. Nuk është parashikuar Trasferimi i mbetjeve do të kryhet nga kompani të certifikuara; automjetet do të kenë të gjitha

Transferimi i mbetjeve

Argjila bentonite e përdorur në metodën e kalimit pa gërmuar kanal (GDH) do të riciklohet. Ekziston mundësia që dheu i tepët të shpërndahet dhe konturohet përgjatë gjurmës së rruges. Pjesa më e madhe e dheut të gërmuar do të përdoret për të rimbushur kanalët. Ujërave).

lokale, të certifikuara nga autoritetet përkatëse (Ministria e Mjedisit, Pyjeve dhe Administrimit të përpunohen në Shqipëri. Materialet ricikluese do të grumbullohen rregullisht nga kompanitë Mbjetet do të ndahen sipas rregulloreve lokale dhe materialeve ricikluese që

Ripërdorimi i mbetjeve/mundësitë e riciklimit

rezikshme do të përcaktohen përpara fillimit të ndërtimit. Procedurat për mbushjen e serbatorëve të makinave dhe trajtimin e mbetjeve/materialeve të

**NDERITIM I SHKOLLËS SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHË
BASHKIA PËRRENJAS**

të dokumentuar për çdo fazë të procesit zinxhir të mbetjeve që nga zona ku prodhohen (kryesisht në kantierin e ndërtimit) deri në zonën përfundimtare ku do të asgjësohen.

Transporti i mbetjeve të rrezikshme duhet të kryhet vetëm me automjete që :

1) kanë pajisjet e përshtatshme për llojin dhe sasinë e mbetjeve të rrezikshme që duhet të tran sportohen

2) janë të sigura për tu përdorur në rrugë dhe

3) janë regjistruar më parë për këtë qëllim tek autoritetet përkatëse.

Procesi i regjistrimit të mbetjeve

Të gjitha mbetjet do të regjistrohen pas çdo faze të këtij plani të menaxhimit: ndarjes/veçimit, magazinimit, transferimit dhe pranimit në zonën e asgjësimit.

Kontraktori do të kryjë mundësi që sigurojë të dhëna të dokumentuara për çdo fazë të procesit zinxhir, sidomos për mbetjet e rrezikshme.

Do të rritet në maksimum menaxhimi i mbetjeve në një proces të vazhdueshëm dhe ky plan do të rishikohet në mënyrë periodike gjatë të gjithë fazës së ndërtimit.

Përfundimisht, plani do të përfshijë dispozita për trajtimin e të gjithë punonjësve se si ta përdorin PPM dhe do të përfshijë procedura në lidhje me komunikimin me palët e interesuar dhe mu ndësi për përmirësimin e kushteve të komunitetit.

7-Plan i masave të mbrojtjes së mjedisit

7.1-Plan i reagimit ndaj emergjencave (PRE)

Plan i Reagimit ndaj Emergjencave (PRE) përshkruan në një dokument veprimet dhe procedurat sipas zonës specifike, të cilat duhet të ndërmerren në situata emergjence që ndodhin gjatë ndërtimit dhe funksionimit.

Objekti i PRE është për të qenë të përgatitur për të reaguar ndaj çrregullimeve, situatave aksidentale dhe të emergjencës në një mënyrë të përshtatshme për rreziqet operationale dhe për të parandaluar pasojat e tyre të mundshme negative. Shqëria ndertuese do të zbatojë kërkesat e strate gjise së BERZH-it (paragrafi 18-22 të KP4) për të identifikuar rreziqet e aksidentale dhe mëdha, për të parandaluar aksidente të mëdha dhe për të kufizuar pasojat e tyre mbi mjedisin dhe mjedisin, me synimin për të garantuar nivele të larta të mbrojtjes në një mënyrë konstante dhe efektive.

PRE do të parqesë në mënyrë të qartë dallimin ndërmjet të gjitha fazave të projektit, duke qenë se masat që duhet të ndërmerren do të jenë të ndryshme gjatë ndërtimit, funksionimit dhe mirëmbajtjes (nxjertja nga përdorimi do të kryhet humbë vite më pas dhe për këtë arsye do të hartohet një PRE i veçantë, në përputhje me kërkesat përkatëse në atë periudhë).

NDERTIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE

BASHKIA PRRNJAS

PRR do tE trajtojE incidentet nE tokE dhe nE det dhe skenarEt pErkarEs tE reagimit ndaj tyre. Prrmbajtja e PRR mund tE prrmblihdhet si vijon:

- Dispozitat e legjislaconit shqiptar pEr emergjencat civile
 - Zbulimi i rreziqeve pErkarEs (d.m.th. fatkeqEsive natyrore, trazirave civile, shkarjeve tE tokEs, zjarrit ose shpErthimeve, keqfunksionimit tE pajisjeve gjatE proceseve, problemet e presionit, etj.) nE lidhje me ndertimin e struktures se mblyllyr dhe infrastrukturen e instalimit dhe funksionimit si dhe ndikimin e mundshEm mbi mjedisin dhe shendetin
 - Identifikimin e autoriteteve qeveritare, medias dhe paleve tE tjera pErkarEs tE intere suara qE duhen njoftuar dhe procedurat e komunikimit me ta
 - Masat e nevojshme pEr tE kufizuar pasojat mbi njerEzit dhe mjedisin qE kanë lidhje me aksidentet e ndertim/rikonstruksionit tE ketij aksi ; bashkEpunimi ndermjet autoriteteve vendore dhe qEndrorE, si dhe strukturave rajonale dhe komunitetive lokale, sig pErshkru het nE Ligjin pEr emergjencat civile si dhe mbEshtetur nE praktikat mE tE mira ndErkom bEtare;
 - Të pErshkruhen masat e sigurisE teknike si dhe masat e pErshatshme pEr tE mbrojtur publikun ose pasurinE nga rreziqet e mundshme; metodat e mEsimeve tE nxjerra nga aksidentet e gazsjellEsit
 - PErshkrimi paraprak i strukturEs organizative dhe tE shpjegohet ndErveprimi me projektin dhe procedurat operationale
 - Identifikimi paraprak i sistemit dhe procedurave pEr tE ortuar strehim nE nje vend tE sigurte, evakuimin, shpEtimin, trajtimin mjekEsor dhe riatdhesimin e personelit, dhe
 - PErshkrimi paraprak i aktiviteteve tE trajnimit dhe i masave pEr trajnimin e ekipeve tE reagimit dhe pEr tE testuar sistemet dhe procedurat e emergjencave.
- Prrfundimisht, plani duhet tE pErshijE dispozita pEr trajnimin e punEtoreve mbi procedurat e reagimit ndaj emergjencave dhe do tE sigurojE informacion nE lidhje me ndErlihdhjen e brendshme dhe tE jashtme gjatE reagimit ndaj nje emergjence.

7.2-Plani i masave social ekonomike

Zvogelimi i ndikimeve social ekonomike nga projektet i ndertimit tE ketij segmenti rrugor pErshin pErpjekjet pEr shmangien e keqkuptimeve pEr punEsim atagjatE tE punEtoreve lokale, edukimin e popullatEs mbi natyrEn jo spekulative tE ndertimit tE projektit nE fjalE, shmangien e konflikteve me pronarEt e tokEs duke patur parasysh kompensimin si dhe trajtimin me respekt tE banorEve tE zones.

Autoriteti kompetent pEr dhenien e kesaj leje ndertimi do tE beje dhe po vazhdon tE bEjE nje pune tE planifikuar dhe tE kujdesshme, duke identifikuar sipErfaqet do tE shtrihet sheshi i veprimtarisE se projektit si dhe vlerat reale tE tyre nga regjistri hipotekor i zones.

Për çdo të papritur që mund të ndodhë gjatë zbatimit të projektit, operatori do të marrë masa të menjëhershme autoritetit e pushtetit vendor dhe të veprojë në përputhje me ligjin Shqiptar në fuqi. Në të kaluarën, Vlerësimi i Ndikimit në Mjedis ka qenë i fokusuar në ndikimet e drejtpërdrejta dhe të tërthorta biofizike të zhvillimeve të propozuara (p.sh. ndikimet e aktiviteteve të zhvillimit me ndaj ujërave, ajrit, tokës, të florës dhe faunës. Në vitet e fundit, rëndësi ka marrë edhe ndikimet e zhvillimit social, kulturor dhe ekonomik duke pasur të njëjtën rëndësi me ndikimet e tjera.

Çështjet sociale dhe ekonomike janë një komponent i rëndësishëm i analizës sistematike të përdorura gjatë VNMS për të identifikuar dhe vlerësuar ndikimet e mundshme social-ekonomike të një zhvillimi të propozuar mbi jetën dhe aktualitetin e njerezëve, familjet e tyre dhe komuniteteteve në përgjithësi pra nëse këto ndikime të mundshme janë të rëndësishme ose jo. Vlerësimi i Ndikimit Social (VNS) mund të ndihmojë zhvilluesit apo palët e tjera të përshtira në projekt të gjejnë mënyra për të parandaluar, minimizuar apo larguar ndikimet negative nëse do të ndodhin. VNS mund të identifikojë dhe të dallojë ndikimet e shumta të matshme të një zhvillimi të propozuar por jo çdo ndikim mund të jetë i rëndësishëm. Njerezit mund të ndikohen drejtpërdrejt ose tërthorazi, kanë një rol ose nëse projekte ndikon në komponentet me social-ekonomike. Pra VNS ka tendencën të përqëndrohet në shmanjen e ndikimeve negative dhe gjithashtu ofron një mundësi për planifikimin dhe maksimizimin e ndikimeve të dobishme të një zhvillimi të propozuar.

Ndikimet e dobishme mund të përfshijnë:

-Një standard më të mirë jetese për shkak të rritjes së aksesit në punësim, mundësi të biznesit, trajnimit dhe edukimit; -Shkurtim të distancave

-Rritja e financimit për përmirësimin e infrastrukturës sociale dhe programeve të kulturore.

Hapat e rëndësishëm të VNS janë dhe përcaktimi specifik i ndikimeve që projekti sjell në rajon. VNS shqyrton komponentet social-ekonomike me vlerë para projektit dhe se si këto komponente mund të ndërveprojnë me komponentet e një zhvillimi të propozuar. Për shembull një ndikim social-ekonomik është kur komunitetet e prekura drejtpërdrejt nga një projekt i cili kërkon shpronësim të tokës ti mundësohet largimi në banesë dhe prona të përshtatshme. Këto procese mund të përshpejtohen ose të ulin ndikimin duke marrë në konsideratë masat e mëposhtme:

- Duke pasur kampet të mëdha të punës pranë komuniteteve të prekura nga shpronësimet
- Duke punësuar banorët të zonave pranë të cilave shtrihet projekti
- Shtimin e të ardhurave për komunitetin
- Ndërtimin e kulturave të ndryshme.

7.2.1 – Plan i manaxhimit social ekonomike

NDERITIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALIT", RRAJCE FUSHË

BASHKIA PRRËNJAS

Qëllimi i një plani të menaxhimit social-ekonomik (SMP) është për të zhvilluar masat e mundshme dhe me kosto efektive sa më të ulët në mënyrë që të zvogëlohen ndikimet negative sociale-ekonomike të identifikuar në nivele të pranueshme. Një vlerësim i studimit është një mjet i rëndësishëm për të kapur dhe përfshirë konsideratat që mund të kenë efekt të rëndësishme në zhvillimet e projektit. Ai siguron kornizën për studime të thelluara të një VNM dhe masat për zbutjen ndikimeve.

Ketoplanet të menaxhimit do të trajtojë ndikimet specifike të identifikuar. Ato do të përfshijë buxhetet, rolet dhe përgjegjësitë për zbatimin e tij të plotë dhe do të përfshijnë temat kryesore si:

- Asistencë ndaj grupeve të prekura nga ndikimi
- Mekanizmat e ankimit
- Fluksi i planit të menaxhimit
- Monitorimi dhe plani e vlerësimit
- Planet e ndërgjegjësimit të komunitetit
- Komunikimi i përditshëm për aktivitetet e planit
- Plani i veprimit për zhvendosje (nëse do të ketë të tillë)

Çdo zhvillim infrastrukturor mund të kërkojë dhe shpronësimin e tokës dhe në gjurmën e projektit shumë njëzë. Deri më sot procesi i shpronësimit ka kon sistuar vetëm duke i paguar për humbjen e tokës në bazë të madhësisë së saj.

Gjatë fazës së ndërtimit por edhe të shfrytëzimit mund të ketë disa ndikime jo të drejtpërdrejta por që gjithsesi duhen marrë në konsideratë. Në këtë kontekst, një plan i menaxhimit shëndetsor duhet hartuar. Të përbledhura në një ky plan do të përfshijë komponentët e mëposhtëm.

Ceshjet e shëndetit	Rregulloret dhe standardet per tu zbatuar	Veprimet për planin shëndetsor
Cilesia e ajrit nga ndotja dhe zhurma e njëzëve të garkullimit	Normat ndërkombetare të pranuar për llojet e ndetjes	Te specifikuar në kapitujt përkatës
Ndërtimi i infrastrukturës së menaxhimit të trafikut	Standardet e BB/FCC	Analizimi i trafikut, marrja e masave normalizuese kur është e mundur.
Korsite e emergjencës	Të gjitha rrugët duhet të kenë infrastrukturën e nevojshme për ndihmën e shpejtë	Specifikimet e nevojshme të projektit

NDERTIM I SHKOLLËS SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE BASHKIA PRENJAS

Krahuri i punës	Udhëzimet dhe këshillat e Bankës Botërore	Kontraktoret dhe nenkontraktoret për të zbatuar rregullat kombëtare të shëndetësive
Siguria e trafikut	Banka Botërore, Kodi i rogor Shqiptar	Plan i detajuar për ambulancat, sjelljen e shoferëve në trafik, shërbimet e emergjencës, shpejtësitë e lejuara etj
Parashikimi i emergjencave	Banka Botërore	Plane të detajuara me policinë dhe institucione të tjera për raste kur parashikohet transporti i mbetjeve të rrezikshme apo slëndëve shpërthyesë apo levizjen e
Koha e mbërritjes së ambulancës	Praktika të ndryshme	Koha e përcaktuar në kodin rrugor të Shqipërisë.
Paralajërimi	Praktika botërore	Eorke shop për edukimin e mbi respektimin e rregullave të qarkullimit rrugor

7.2.2 – Qëllimi i vlerësimit social ekonomike

Qëllimi kryesor i VSE është identifikimi i ndikimeve si edhe gjeja e rrugëve për zbutjen e tyre. Tre faktorët kryesorë në që opercaktojnë ndikimet në situatën social-ekonomike të një zhvillimi të propozuar gjatë VNMS janë:

- Niveli deri në çfarë stadi do të kryhet studimi i VNMS
- Natyra dhe shkalla e zhvillimit të propozuar;
- Konteksti social-ekonomik i zhvillimit të propozuar.

Praktika ndërkomëtare cilëson 6 etapa për një proces të saktë të analizës social-ekonomike:

1. Studimi

Një analizë paraprake që identifikon prioritet, merit informacionin e kërkuar dhe i integron në hartimin e VNMS. Studimi paraprak dhe efektive ngushton fokusin e VNMS në gëshjet me rëndësi më të madhe.

2. Profilizimi i kushteve baze

Fokusohet në mbledhjen e informacionit në lidhje me mjedisin social-ekonomik në kontekstin e zhvillimit të propozuar. Kjo mund të përfshijë përcaktimin e treguesve të matshëm

e kompone nëve me vlerë social-ekonomike.

3. Ndikim i parashikuar

Bazohet në analizën e informacionit të mbledhur nga skanimi i profileve bazë dhe përvojat e ndërkombe të parashikuar ndikimet e mundshme social-ekonomike. Identifikimi i raportit midis ndikimeve negative dhe pozitive të një zhvillimi të propozuar është pjesë e kësaj analize.

4. Identifikimi i rregjeve të zbutjes së ndikimit.

Ndikimet negative të parashikuarra kërkohen zbutjen. Zbutjen përshijnë strategjitë, planet dhe programet për të reduktuar, për të shmangur ose për të menaxhuar sa më mirë ndikimet e mundshme.

5. Vlerësim i rëndësise së ndikimit

Përshin përcakimin nëse një zhvillim i propozuar ka premisa të shkaktojë ndikime të rëndësishme negative mbi komponentët socioekonomike me vlerë. Nëse masat e përshatashme zbutëse nuk mund të identifikohen, zhvillim i propozuar nuk mund të miratohet.

6. Aplikimi i zbutjes dhe monitorimi i masave zbutëse

Rruga më e mirë për zbutjen e ndikimeve social-ekonomike kërkon programe të mira të moni torimit për të siguruar zbutja e ndikimeve është duke funksionuar në mënyrë efektive dhe kur është e nevojshme, masat zbutëse mund të përshatashen ashtu siç kërkohet.

7.2.3 –Masat e rekomanduara social ekonomike dhe te shendetit

•Prioritet për punësimin banorët e zonës me qëllim uljen e papunësisë dhe shtimit të të

ardhurave

•Kontraktim me kompanitë e zonës të fushës së ndërtimit për mundësi bashkpunimi

•Bashkëpunim me zyren rajonale të punës për lehtësim në gjetjen e karhut të përshatashëm

të punës

•Punësim të banorëve vendas me qëllim uljen e kostos së transportit apo akomodimit

•Prioriteti për dorëtimin i produkteve të zonës për ushqim, gjë e cila mund të shërbejë edhe

si një marketim i mirë i zonës dhe të shtojë të ardhurat për banorët e saj.

Masat e rekomanduara në aspektin e shëndetit:

•Zbatimi i rregullave të sigurimit teknik dhe trainim i punetoreve dhe stafit të

ndermarjes mbi sigurinë në punë.

●Mbajtja në gatishmëri e nje këndi të ndihmes se shpejtte dhe mjeteve përkatëse për këtë qëllim.

●Mbajtja e detyruar e kaskes dhe mjeteve të tjera të duhura, sipas vendit dhe proceseve të punës

●Numrat e kontaktit të urgjencës duhen publikuar në vende të dukshme në territorin e punës.

●Sinalizues të pershtatshëm për lajmerimin e rreziqeve duhen vendosur në vendet ku ekzistojnë rreziqet për aksidente. Keto territore duhen rrethuar edhe me pengesa lehtësisht të dallueshme.

●Punonjësit do të punësohen në respekt të ligjeve shqiptare, dhe kontraktori duhet të respektojë kërkesat për kushte optimale higjieno-sanitare të specifikuara nga legjislacioni. Punëdhënësi duhet të garantojë sigurinë shëndetësore

Çdo zhvillim infrastrukturor mund të kërkojë dhe shpronësimin e tokës, dhe në gjumën e projektit mund të ketë të tilla dhe do të përfshijë sasi të vogla të tokës në pronësi / apo në përdorim nga shumë njerëz.

Deri më sot, procesi i shpronësimit ka konsistuar vetëm duke i paguar për humbjen e tokës në bazë të madhësisë së saj.

Investitori detyrohet të ngrëjë sistemin e parandalimit dhe të kontrollojë aksidentet, për të shmanjur pasojat për jetën, shëndetin e njeriut dhe për mjedisin . Për realizimin e këtij detyrimi investitori do të marrë masa efektive si :

⇒ Sigurimin e vendit të punës sipas rregullave teknike në fuqi .

⇒ Zbatimin e kohës normale orare të punës dhe pushimit në mënyrë që punonjësi të mos humbasë vëmendjen .

⇒ Punimin në ambiente të zhuurmes me kohë të kufizuar me qëllim mosdëmtimin e punonjësve që punojnë në keto efekte.

⇒ Pajisjet nën tension do të jenë të izoluar, punonjësit që do të punojnë në keto pajisje si dhe në pajisjet nën presion duhet të jete të instruktuar me pare dhe të veshur me roba të caktuara të posacme .

⇒ Për garantinimin e mbrojtjes se jetes dhe aktivitetit nga zjarri gjate procesit të zhvillimit të aktivitetit është projektuar të vendosen fikset e zjarrit në cdo ambient dhe do ndërtohet sistemi i pavarur i mbrojtjes nga zjarri në rast nevojë në përpunime me kushtet e mbrojtjes nga Zjarri të miratuar me pare si dhe është bere instruktimi i duhur i punonjësve që do të punojnë në aparatuar elektrike dhe pasjiset e tjera nga personi përgjegjës .

Megjithatë, egziston mundësia për rast aksidenti , sepse :

▲ nga humbja e vëmendjes se punonjësit mund të ndodhë zjarri .

▲ nga pakujdesia në përdorimin e makinerive të punës gjate nderimit mund të aksidentohen punonjësit nga gjymtyret .

▲ gjate punimit me makinerine ngritese të automjeteve neuren metalike elektrike duhet vëmendje e larte dhe kujdes i madh pasi punonjësit mund të aksidentohen si pasojë e humbjes se vëmendjes gjate kohës se punës .

NDERTIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHË BASHKIA PRRËNJAS

▲ gjate transportit te mbeturinave si atyre te ngurta edhe te atyre te lengeta

duhet siguruar ngarkesa me kujdes ne menyre qe te mos ketë rryedhje ose renie te ngarkeses nga makina e transportit per shkak te gabariteve te vogla te detaleve .

Duhet te eliminohen rreziqet e mundshme te shkaktuara nga agjentet kimik vajra , karburante etj. ose te zvoglohen ne minimum nepermjet masave te meposhme:

- a) projektimi dhe organizimi i sistemeve te punimeve ne vendin e punes;
- b) furnizimi me mjetet e pershtatshme per punet specifike dhe procedurat perkatese te mirembajtje

- c) zvoglimi ne minimum i numrit te punetoreve qe jane ose mund te ekspozuar;
- d) zvoglimi ne minimum i kohezgjatjes dhe i intensitetit te ekspozimit;
- e) masat higjenike te duhura;

Masat e marra dhe qe do zbatohen nga investitori jane te mjaftueshme per te zvogluar rrezikun e mundshem .

Qellimi kryesor i vleresimit social-ekonomik (VSE) eshte identifikimi i ndikimeve si edhe gjetja e rrugeve per zbuljen e tyre. Te tre faktorët kryesorë në që përcaktojnë ndikimet në situatën social-ekonomike të një zhvillimi të propozuar gjatë VNMS janë:

→ Niveli deri në çfarë stadi do të kryhet studimi i VNMS

→ Natyra dhe shkalla e zhvillimit të propozuar;

→ Konteksti socio-ekonomik i zhvillimit të propozuar.

Praktika ndërkomëtare cileson 6 etapa për një proces të saktë të analizës social-ekonomike:

1) Studimi

Një analizë paraprake që identifikon prioritetet , merr informacionin e kërkuar dhe i integron në hartimin e VNMS. Studimi paraprak dhe efektive ngushton fokusin e VNMS në gëshjet me rëndësi më të madhe.

2) Profilizimi i kushteve bazë

Fokusohet në mbledhjen e informacionit në lidhje me mjedisin social-ekonomik në kon tekstin e zhvillimit të propozuar. Kjo mund të përfshijë përcaktimin e treguesve të matshtëm të komponentëve me vlerë social-ekonomike.

3) Ndikim i parashikuar

Bazohet në analizën e informacionit të mbledhur nga skanimi i profileve bazë dhe përvojat e ndërkomëtare për të parashikuar ndikimet e mundshme social-ekonomike. Identifikimi i raportit midis ndikimeve negative dhe pozitive të një zhvillimi të propozuar është pjesë e kësaj analize.

4) Identifikimi i rrugeve të zbuljes së ndikimit.

Ndikimet negative të parashikuara kërkojnë zbuljen. Zbuljen përfshijnë strategjitë, planet dhe programet për të reduktuar, për të shmangur ose për të menaxhuar sa më mirë ndikimet e mundshme.

5) Vlerësim i rëndësise së ndikimit

NDERTIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHË

BASHKIA PRRËNJAS

Përfshin përcaktimin nëse një zhvillim i propozuar ka premisa të shkaktojnë ndikime të rëndësishme negative mbi komponentët socio-ekonomike me vlerë. Nëse masat e përshtatshme zbutëse nuk mund të identifikohen, zhvillim i propozuar nuk mund të miratohet.

6) Aplikimi i zbutjes dhe monitorimi i masave zbutëse

Rruga më e mirë për zbutjen e ndikimeve social-ekonomike kërkon program të mira të monitorimit (e njohur edhe si follow-up) për të siguruar zbutja e ndikimeve është duke funksionuar në mënyrë efektive, dhe kur është e nevojshme, masat zbutëse mund të përshtaten ashtu siç kërkohet.

Masat e rekomanduara në aspektin social ekonomik gjatë ndertimit :

• Prioritet për punësimin banorët e zonës me qëllim uljen e papunësisë dhe shtimit të të ardhurave

• Kontraktim me kompanitë e zonës të fushës së ndertimit për mundësi bashkpunimi

• Bashkëpunim me zyren rajonale të punës për lehtësim në gjetjen e karhut të përshtatshëm të punës

• Punësim të banorëve vendas me qëllim uljen e kostos së transportit apo akomodimit

• Prioritet përdorimi i produkteve të zonës për ushqim, gjë e cila mund të shërbejë edhe si një marketim i mirë i zonës dhe të shtojë të ardhurat për banorët e saj.

• Zbatimi i rregullave të sigurimit teknik dhe trainim i punctorëve dhe stafit të ndermartjes mbi sigurinë në punë.

• Mbatja në gatishmëri e një këndi të ndihmes së shpejtë dhe mjeteve përkatëse për këtë qëllim.

• Mbatja e detyruar e kaskës dhe mjeteve të tjera të duhura, sipas vendit dhe proceseve të punës

• Numrat e kontaktit të urgjencës duhen publikuar në vende të dukshme në territorin e punës.

• Sinjalizues të përshtatshëm për lajmerimin e rreziqeve duhen vendosur në vendet ku ekzistojnë rreziqet për aksidente. Këto territore duhen rrethuar edhe me pengesa lehtësisht të dallueshme.

• Punonjësit do të punësohen në respekt të ligjeve shqiptare dhe kontraktori duhet të respektojë kërkesat për kushte optimale higjieno-sanitare të specifikuara nga legjislacioni.

• Punëdhënësi duhet të garantojë sigurimet shëndetësore

Për mbarevajtjen e funksionimit normal të ketij aktiviteti në mënyrë që puna të ecë në përputhje me legjislacionin në fuqi dhe në shtet bashkëkohor, si e vetmja mënyrë egzistente, del e domosdoshme sigurimi teknik i punonjësve dhe specialistëve sipas rregulloreve në fuqi si dhe sigurimi shëndetësor dhe shqetësor i tyre. Për realizimin e ketyre detyrave funksionimi i objektit nuk mund të kuptohet. Për këtë arsye rekomandojmë që instruktimi teknik të bëhet sipas rregulloreve në fuqi.

Duke u kujdesur per minimizimin e efekteve negative dhe rritjen e efekteve pozitive, investitori do te zhvilloje aktivitetin e ndertimit te ketij objekti duke permiresuar kushtet e punes dhe konkretisht :

- Per mbrojtjen e vendeve te punes dhe mjedisit nga pluhurat qe krijoohen gjate punes jane marre te gjitha masat per minimizimin e tyre .
- Per ujrata e ndotura dhe me mbetje ne sheshet dhe rruget lidhese te sherbimit do te realizohet kullimi i ujrave sipertafqesore ne kanalet e hapura per kete qellim dhe shkakarkohen ne kanalim e caktuar te objektit ose ne ate anesor sipas lejes qe do te merret per kete qellim .
- Per eliminimin e treziqueve gjate furnizimit me energji elektrike te gjithave pajisjeve qe punojne nen tension i'u eshte bere tokeziimi .

7.3-Permbledhje e masave zbutese , kompensimi dhe rritja e masave

Ne identifikimin e masave zbutese, theksi eshte vene ne teknikat e parandalimit te ndofjes te cilat përfshijne teknologji me te pastira dhe minimizim te mbeturinave.

Teknologjite e identifikuarra jane pjese e nje game te gjere teknologjish te perdorura qe konsiderohen te jene praktikate me te mira aktuale per qellimet e vendosjes te vleres kufi te klimave te gazeve apo pluhurave ndotes. Gjithashtu do te ndermerren masa te tjera dhe praktika te permiresuara te perpunimit dhe depozitimit te materialeve ne menyre qe te reduktohen cihimet e gazrave. Menaxhimi dhe kontrolli i mjedisit do te fokusohet ne permiresime te vazhdueshme te procedurave me qellim parandalimin, eliminimin dhe /ose reduktimin progresiv te ndikimeve negative ne mjedis.

Objektivat kryesore te zbutjes ekologjike jane per te marre masa per te shmanгур ose minimizuar ndikimet negative te skemes mbi vleren ekzistuese per mbrojtjen e natyres se zones si gjate fazes se ndertimit ashtu dhe funksionimit. Aty ku ndikimet negative nuk mund te shmangen ose zvogelohen, do te jete e nevojshme per te permiresuar vleren e natyres permes krijimit te habitateve kompensuese te përshtatshme per lokalitetin.

Prodhimi i shkalles se vleresimit eshte te percajtoje rendesine e efekteve te mbetura ne karakteristika te ndryshme.

E pasigurt mbetet vendndodhja e tokes ne dispozicion per masat e kompensimit vetem me parimet e krijimit te habitatit te cilat jane te pershkruarat per te kompensuar humbjen e habitatit. Vendet ku duhet te behet nuk mund te premtohen pa marre garancite e nevojshme financiare.

7.3.1-Gjitarret

Llojeve te gjitarëve te pranishem dhe vlera ekologjike e tyre percatohen ne Direktivat Europiane te Habitave dhe Shpendëve

**NDERTIM I SHKOLLËS SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE
BASHKIA PRENJAS**

Në vitin 1992, Komuniteti Evropian miratoi Direktivën e Këshillit 92/43 / EEC mbi Ruajtjen e habitateve natyrore dhe të faunës dhe florisë së egër (Direktiva Habitatat EC). Ky është njëti me të cilin Komuniteti i plotëson detyrimet e veta si nënshkruesë e Konventës për Ruajtjen e jetës së Egër dhe Habitatave Natyrore Evropiane (Konventa e Bernës). Dispozitat e Direktivës kërkojnë shtetë anëtarë të integrojnë një sërë masash duke përfshirë mbrojtjen e specieve për të ndërmarrë mbikqyrjen e habitateve dhe specieve dhe për të prodhuar një raport çdo gjatë vjet për zbatimin e Direktivës.

Direktiva e Shpendëve EC

Në 1979, Komuniteti Evropian miratoi Direktivën e Këshillit 79/409 / EEC mbi ruajtjen e zogjve të egër, në përgjigje të Konventës së Bernës 1979 mbi ruajtjen e habitateve dhe specieve evropiane. Direktiva siguron një kornizë për ruajtjen dhe menaxhimin e shpendëve të egër në Europë. Ai vendos objektiva të gjera për një gamë të gjerë të aktiviteteve megjithëse mekanizmat e sakta ligjore për artijen e tyre janë në përgjegjësinë e secilit shtet anëtar.

Shkalla e Ndikimit

Për të vlerësuar madhësinë e ndikimit të skemës, nga Agjencia Ndërkombëtare e rrugeve janë përcaktuar kushtet analitike që shërbejnë si standardë mbi shkallën e ndikimeve, nga "pa ndikim" deri në "ndryshim të madh". Këto kritere marrin parasysh humbjet e drejtpërdrejta të habitateve dhe karakteristikave ekologjike që ndodhin nga marrja e tokës për rrugë dhe ndikimet e perceptuara të tërthorta si ndoija dhe fragmentimi i habitateve.

Karakteristikat dhe arsyeja e vlerësimit

Karakteristika	Karakteristikat rëndësishme të përfshira në Speciet e rëndësishme e pranishëm e në këtë habitat	Vlera
----------------	---	-------

**NDERTIM I SHKOLLËS SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE
BASHKRIA PRRËNJAS**

Pylt gjethgjere	Aneksi I Direktives EU për habitatet	Aneksi I dhe IV Direktives EU për habitatet, lakuriqi i natës, Qukapiku etj	Shumë e lartë
Shkurret	Habitatet e renditura në nivel lokal	Aneksi I i Direktives Europiane për shpendët-zogjtë e fushave Aneksi II and IV të Direktives EU për habitatet dhe speciet e listës së kuqe - Gjarpërinjtë jo helmues	Mesatare
Fushat e gjelbëra	Important Habitat eithin the LSA	Aneksi II and IV të Direktives EU për Habitatet Breshka Aneksi I i Direktives Europiane për shpendët-Skifteri, zogjtë shtegtarë	E ulët
Rjedhat ujore që shërbejnë dhe si koridore	Korridor i rendësishëm për gjatë gjurmës së rrugës	Aneksi II and IV të Direktives EU për Habitatet Turullit, zhabat apo speciet të tjera që përdorin korridorin natyral Aneksi II and IV të Direktives EU për habitatet-breshka, turullit	Shumë e lartë
Zvarranikët	Pylt shkurret, pellgjet ujore	Annex IV of E.U. Habitats Directive: Balkan green lizard zhapikët speciet e listës së kuqe gjarpërinjtë jo-helmues	Mesatare
Gjitarët	Pylt	Aneksi II të Direktives EU për habitatet- kaprollit, lepuri (gjithashtu në aneksin V)	Mesatare

Kriteret për përcaktimin e shkallës së ndikimit

Shkalla e ndikimit	Pershkrimi
E Lartë negative	Propozimi mund të ndikojë negativisht në integritetin dhe funksionin, në aspektin e kohërancës së strukturës ekologjike dhe funksionimit në gjithë zonën, ose të përbërësve mbështetës të habitatit, ose që bie ndesh me interesat e komunitetit
Mesatare	Integriteti i zonës nuk do të ndikohet negativisht por efekti në funksionet e saj mund të jetë i rëndësishëm në aspektin e objektivave të saj ekologjike. Nëse nuk përcaktohet gartë ky ndikim edhe pse mund të kemi të dhëna të plota atehere ky ndikim do të cilësohet si negativ i madh .
E ulët negative	Kur asnjë nga shkallët e mësipërme nuk aplikohet dhe kur ka ndikime të vogla në ekologji
E parendësishme	Ndikime shumë të vogla
Pa ndryshim	Ska ndryshim të vlerave ekologjike

Masa zbutëse në projektin :

NDERTIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHË
BASHKIA PRRËNJAS

Karakteristike	Masa zbutese per projektin
Breshka,zvarranike, gitarë të vegjël për kalimin breshkave, zvarraniket dhe gitarëve të vegjël për të ulur numrin e vdekjeve të tyre	

Vete zbatimi praktik i masave zbutese i permbledhur ne tabelën me poshte kerkon veprimet meposhteme:

Tabela 6.2 Masat zbutese gjate ndertimit te objektit

Veprimtaria	Ndikimet e mundshme	Masat zbutese
Punimet ne toke . Hedhja e mbeturinave te lengshme .	Ndoje e mundshme e ujit	Trajtimi i mbeturinave te lengshme ne vend . Nuk do lejohet derdhja e ketyre mbeturinave
Punime ndryshme ndertimore ne toke Kullim uji	te Depertim i sedimenteve , vajt dhe grasos ne rjedhjet ujore te aferta	Uji i ndotur me vaj duhet te drejtohet ne ujendares(OES) brend ajmpiantit.Vecimi i gjithe mbeuri nave vajore dhe lubrifikateve qe dalin nga mirembajtja e pajisjeve te ndertimit dhe largimi i tyre ne menyren e duhur .Ndertimi dhe mirembajtja e pajisjeve per te la rguar ujin e shut nga strukturat mbajtese dytesore dhe largimin e nafes nga sipërfaqja e materialit te akumuluar .
Pergatitja e shesheve dhe strukturave te tij	Clirimi i tymrave te djegies nga pajisjet	Mirembajtja e rregullit e mjeteve te ndertimit dhe perdorimi me nr te kufizuar te tyre .
Punimet ne toke , shperndarja e pajisjeve dhe materialave	Trafik i ngarkuar dhe pluhur i shtuar	Mbulim i ngarkeses se mjeteve , lagje e sheve dhe rugeve te kalimit , perdorim i nr kufizuar mjesh .
Pergatitja e shesheve dhe aktivite te ndryshme ndertim	Zhurnat dhe pajisjet	Mirembajtje e rregullit e mjeteve , te synohet te punohet ditën dhe te perdoren pajisje sipas normativave .

NDERITIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", KRAJCE FUSHË BASHKIA PRRËNJAS

- Ceshjet e mjedisit do të perbejne objektin e nje seksioni me karakter zbatimi per kompanine ndertuese dhe administratorit te objektit gjate shfrytëzimit te kesaj godine
- Specifikimet Teknike te Zbatimit do te pershijne te gjitha referencat enevojshme per Praktikikat me te Mira te Manaxhimit te Zones se Nderimit te permendura ne tabelën 6.2. Specifikimet do te mbulojne parametrat respektivenga kendveshtrimi ambjental si p.sh. kufiri i derhjes per punimet e germimit , karakteristikat e materia lit çakull, metodat e nderimit, kerkesat per pajisje etj
- Dokumentat e mesiperme duhet te jene pjese e dokumentave kontraktuale dhe do te ndiqen me korrektesi nga kontraktuesi i zgjedhur
- Mbiqytja e punimeve do te kryhet nga nje personel me eksperience nemnënyre qe te monito rohet perputhja me specifikimet e kerkuara

7.3.2-Vlerësimi rendesise se efektëve dhe partimet zbutese

Një vlerësim i rëndësishëm të efektëve zbutëse të skemës është kryer për çdo funksion të rëndësishëm ekologjik (mbi të cilat ekziston një potencial i mundshëm për të gjeneruar një ndikim), për të mundësuar një vlerësim që do të ndërmerret, për rëndësinë e efektëve në burime ekolo gjike në tërësi. Vlerësimi fillëstar duke llogaritur dhe masat zbutëse është përmbledhur në Tabelën më poshtë.

Karakteristika ekologjike	Vlera/ndjeshmëria e burimit	Shkalla e ndikimit të skemës në burim	Domethënia e efektit
Pyjel gjethëgjerrë	Shume e lartë	E moderuar	E madhe negative
Shkurret	Mesatare	E vogël	E lehte negative
Fushat e gjelbëra	E ulët	E vogël	E lehte negative
Rjedhat ujoredhe korridorët natyrale	Shume e lartë	E moderuar	E madhe negative
Zvarranikët	Mesatare	E madhe	E madhe negative
Gjitarët	Mesatare	E madhe	Negative e moderuar

Speciet-specifike

Masat zbutëse që kërkohen për të përmbushur kërkesat e ligjeve janë të detyrueshme. *Breshka*. Duhet të konsiderohet që para fillimit të nderimit, breshkat që jetojnë në vendndodhjen e rruges se propozuar duhet të mbliidhen dhe mbahen në një mur gjysmë natyror në afërsi të kantierit përpara se të fillojë puna për hapjen e tij në mënyrë që të parandalohet vdekshmërinë gjate nderimit. Pas nderimit të kantierit këto mund të lëshohen përsëri.

Krijimi i habitave shpërndarë. Kjo nënkupton kompensimin total të sipërfaqes së shpyllëzuar në një habitat të ri por kjo duhet të ndodhë kur të kryhen verifikimet e nevojshme të sipërfaqes dhe bimesisë së demtuar dhe gjelja e truallit të përshatshëm për të të proces. Ky habitat duhet të jetë i përbërës : tokëbimorë, sipërfaqe e pyllëzuar, tokë e papunuar. Po kështu mund të ndodhë dhe me peisazhin.

Kalimet në rrugë ose kombinot duhet të jenë sa më të përshatshme si edhe të lejojnë kalimet e ujërave në mënyrë që të sigurojnë levizjen e gjitarëve duke u përshatur si korridore natyrore. Të gjitha mbjelljet e reja duhet të jenë bime autoktone në mënyrë që të përshaten sa më mirë mundësitë burimet ujore të përshatshme për gjitarët e zonës.

Kanali anësor të rrjedhës së ujërave duhet të projektohen në mënyrë që të jenë sa më miqësore me mjedisin për të krijuar mundësi të shtimit të vegjetacionit dhe faunës ujore si edhe për të mundësuar burimet ujore të përshatshme për gjitarët e zonës.

Vendosja e shtyllave prej druri. Për të siguruar ngjitjen e zvarranikëve dhe brejtësve të vegjël në faqet e pjerrta duhet të vendosen disa shtylla prej druri të cilat mund të prodhohen nga materiallet që mbeten si pasojë e shpyllëzimeve të mundshme nga hapaja e gjurmës së rrugës.

Rekomandime shpesh masat e mëposhtme ekologjike do të mund të zbatohet:
-Mbujlla e vegjetacionit duhet të lejojnë krijimin e hapësirave të duhura për të inkurjuar zhvillimin e një floris tokësore dhe të ofrojë habitate të përshatshme për një numër të llojeve të faunës; prandaj mbujlla nuk duhet të jetë shumë e dendur dhe disa zona brenda një zone pyjore apo shkurreve duhet të lihet të pamujlla .Ku është e mundur, zonat e mbujlljes duhet të lidhen për të formuar korridoret natyrore që do të drejtojnë kafshët e egra larg nga rruga kryesore .

Mbujlla e bimesisë vendase dhe sigurtimi i habitateve për specie e rëndësishme duhet të konsiderohet mbujlla e bimesisë përgjatë aksit të rrugës sig e specifikuar në kapitullin e peisazhit.

Gjitarët	Mesatare	E ulët	I lehtë(negative)
Zvarraniket	Mesatare	Moderate	I
Rrjedha ujore apo korridore	Shumë e lartë	E ulët	I moderuar(negativ)
Livadhe	E ulët	E ulët	I lehtë(negative)
Shkurre	Mesatare	E ulët	I lehtë(negative)
Pyll gjethëgjërë (negativ)	Shumë e lartë	E ulët	I moderuar
Komponenti ekologjik	Vlera/ndjeshmëria e ndikimit të burimit	Skemës në burim	Përshkrimi

NDERTIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHË BASHKIA PRRËNJAS

Një Plan i Menaxhimit të Trafikut (PMT) do të hartohet për të menaxhuar trafikun që gjenero het gjatë fazës së ndërtimit të projektit, për të minimizuar grregullimet në trafik dhe vonesat e përdoru esve të rrugës dhe për të ofruar një siguri të vazhdueshme për përdoruesit e rrugës, përfshirë këmbëso rët dhe giklistët. Të gjitha ndikimet në lidhje me trafikun që janë përshtkruar më parë mund të zbuten në mënyrë shume efektive duke zbatuar praktikë më të mira standarte në lidhje

7.4-Plani i menaxhimit të trafikut

- Ballancimi i sistemeve të kullimit për ndarjen sa me të mirë të sipërfaqes ujore me atë pluhrut.
 - Aplikimi i udhëzimeve më të mira të ndërtimit gjatë ndërtimit të rrugës, të tilla si: përdorimi i rruave për të shtypur pluhrin gjatë muajve të thata të verës, zbatimin e kufijve të shpejtësisë në vendet e ndërtimit, për të zvogëluar ndikimet që vijnë nga depozitimi e
 - Sigurimi i zonave të reja për mbjelljen e pemëve dhe shkurreve aty ku rruga e lejon në bashkëpunim me propozime të menaxhimit të peizazhit
 - Marja në konsideratë e identifikimit të mundësive më të gjera të kompensimit të tilla si ofrimi i zonave të reja të habitatat për specie e rëndësishme.
 - Monitorimi i zonave ku janë aplikuar masat zbutëse për të vlerësuar suksesin e tyre dhe mena xhimin e drejtë në të ardhmen
- Nder parimet kryesore zbutëse per sistemet ekologjike mund te permendim :
- Respektimi i të gjitha ligjeve shqiptare dhe të ruajtës së specieve të zonës
 - Shqyrtim i kujdesshem i vendndodhjen së strukturave të reja, për të shmangur efektet direkte dhe indirekte mbi karakteristikat të vlerave ekologjike të zonës.
 - Shmangia dhe minimizimin i prerjes së përtëj shtrirjes aktuale e rrugës gjatëproccesit të pastri mit të vegjëtaacionit gjatë punimeve të ndërtimit.
 - Shmangia e punimeve për prerjen e bimësisë gjatë sezonit të shtimit, si edhe mizimin e zhurma ve gjatë kësaj periudhe .
 - Shmangia e përdorimit të ndricimit të fortë gjatë natës për mosdëmtimin e specieve apo gjitarëve të natës.
 - Instalimin i strukturave të posacme per levizjen normale të zvarranikëve
 - Ndërtimi i kanaleve të thatë nëntokësore për kalimin e gjitarëve nën rrugë
 - Vendosje e kujdeshme dhe sa me pak zhurmë e gjeneruar nga pajisjet në kantier
 - Shmangien e ndojes së ujërave sipërfaqësore nga ndotës të rrezikshem (hidro karbure,
 - Aplikimi i udhëzimeve më të mira të ndërtimit gjatë ndërtimit të rrugës, të tilla si: përdorimi i rruave për të shtypur pluhrin gjatë muajve të thata të verës, zbatimin e kufijve të shpejtësisë në vendet e ndërtimit, për të zvogëluar ndikimet që vijnë nga depozitimi e pluhrut.
 - Ballancimi i sistemeve të kullimit për ndarjen sa me të mirë të sipërfaqes ujore me atë tokësore.
 - Sigurimi i zonave të reja për mbjelljen e pemëve dhe shkurreve aty ku rruga e lejon në bashkëpunim me propozime të menaxhimit të peizazhit
 - Marja në konsideratë e identifikimit të mundësive më të gjera të kompensimit të tilla si ofrimi i zonave të reja të habitatat për specie e rëndësishme.
 - Monitorimi i zonave ku janë aplikuar masat zbutëse për të vlerësuar suksesin e tyre dhe mena xhimin e drejtë në të ardhmen

7.3.3-Parimet zbutëse ne sistemet ekologjike

krijimi i ligatnave nga mbjellja e shkurreve dhe krijimi i habitateve natyrore.

**NDERTIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE
BASHKIA PARENJAS**

NDERITIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE

BASHKIA PREENJAS

me kontrollimet mjedisore dhe praktikat e menaxhimit gjatë ndërtimit. Këto masa do të paraqiten të detajuara në PMT, i cili do të përshkruajë në detaje masat që do të zbatohet kontraktori gjatë fazës së ndërtimit të projektit.

Kontraktori duhet të azhurnojë rregullisht Panin e tij për Menaxhimin e Trafikut, ndërkohë që harton metodën e ndërtimit dhe identifikon në detaje kërkesat për lëvizjen e automjeteve. Një PMT është i rëndësishëm për të garantuar sigurinë e personelit të ndërtimit dhe të punonjëve të kantijerit. Synimi është që PMT të jetë një dokument 'i gjallë' dhe parimet e tij të menaxhimit të trafikut do të përbëjnë bazën për masat e detajuara që do të merren në vijim ndërmjet kontraktorit dhe autoriteteve që menaxhojnë autostradën për menaxhimin e trafikut të mjeteve të ndërtimit, sipas dhe kur të caktohet kontrata për kantierin e ndërtimit.

PMT do të përfshijë kërkesat minimale të mëposhtme:

- Niveli dhe zhvillimi në lidhje me mjete dhe ndërtimit që do të përdorin rjetin rrugor.
- Masat në zonë për të hyrë në korridorin e punimeve dhe brenda korridorit të punimeve.
- Identifikimin e elementeve kryesore të ndjeshëm për gjatë rrugëve të propozuara që të çojnë në zonë.
- Identifikimin, caktimin e kufijve dhe ndërtimin e të gjitha rrugëve që të çojnë në kantierin e ndërtimit.

- Masat për të minimizuar rëmbajtjen gjatë ndërtimit të infrastrukturës së re ose të ndryshuar rrugore (p.sh. koha kur do të kryhen, punimet në një kors, tërësia e tabelave në rrugë, devijimet e rrugës dhe publikimi i njoftimeve paraprake për devijimin e rrugës).
- Masat për të ofruar siguri të vazhdueshme për përdoruesit e rrugës, përfshirë këmbësorët dhe giklistët.

- Kërkesat e trajnimit për shoferët e automjeteve të projektit në lidhje me sigurinë në rrugë dhe mjedisin.

- Kalendari i aktiviteteve të Projektit.
 - Rolit dhe përgjegjësitë për zbatimin e PMT.
 - Masat për të ndaluar drejtimin e mjeteve "në rrugë të pashtrunara".
 - Kufizimet e shpejtësisë dhe metodat e zbatimit të tyre.
 - Mjete për të informuar komunitetin mbi rezizet e trafikut.
 - Pajisjet e automjeteve.
 - Mirëmbajtja e automjeteve dhe vendet për furnizimin me karburant.
 - Inspektimi, kontrolli dhe raportimi.
 - Afërsitë e drejtuesve të automjeteve.
- Për të përmbyshur kërkesat minimale të PMT kontraktori do:
- Të caktojë mjete dhe rënda të ndërtimit që të lëvizin në rrugë të pershtatshme për në dhe nga zona ku kryhen punime.

NDERITIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE

BASHKIA PRRNJAS

- ⇒ Të kontrollojë dhe mbikqyrë mbërtitjen dhe nisjen e mjeteve të ndërtimit nga hyrja e kantierit.
- ⇒ Të identifikojë personat e ngarkuar për kryerjen dhe menaxhimin e procedurave.

8-Plani i Monitorimit të ndikimit në mjedis

Aktivitet monitoruese do të kene të bejne veters me fazen e ndërtimit, meqe ne veprim nje nga ndikimet e mundshme ne mjedis nuk do e perkeqesoje situaten e tanishme.

Aktivitet do te fillojne gjate fazes se mobilizimit, para fillimit te punimeve apo ndonje aktiviteti real punimesh , ne menyre qe te kemi vlera baze per ti krahasuar me vlerat e marra gjate fazes se ndërtimit.

Aktivitetet do te vazhdojne gjithashtu edhe pas përfundimit te punimeve, per te vertifikuar qe ndonje ndikim gjate fazes se ndërtimit nuk eshte me.

Percaktimi me detaje i aktiviteteve do te behet si prioritar para pergatitjes se zones se projektit, dhe do te paraqitet e diskutohet me autoritetet kompetente per miratim.

Te njejtat autoritete pritet te japin direktiva mbi vlerat fillestare per parametrat e monitoruar, ne menyre qe te percaktoje nevojshmerine e masave lehtësuese te parashtikuara ne kapitullin e meparshem.

Në bashkërendim të plotë me Kontraktorin e ndërtimit do të hartohet nje plan i kualifikimit të të gjithë personelit që do të impenjohet në sheshin e projektit gjatë kohës së ndërtimit të Strukturas .

Trainimi do të permbojë njohjen me kushtet ekzistuese të mjedisit, ndikimet potenciale në mjedis nga projekti i ndërtimit, implementimin e masave lehtësuese specifike ne minimizimin ose ele minimin e ndikimeve negative dhe masat e përgjithshme mbrojtese për mjedisin.

Ky plan parashtikon masat e përgjithshme mbrojtese për mjedisin, pra për gjithshka që mund të ndodhë rastësisht apo qëllimisht brënda sheshit qe do të perbeje kantierin e ndërtimit te terminalit.

Nje plan monitorimi eshte planifikuar te behet per te monitoruar operacionel e gërmimit dhe depo zitim te materialeve te ketij gërmimi nese do te jete e nevojshme ndonje mbushje ashtu edhe jasht zitim te materialeve te ketij gërmimi nese do te jete e nevojshme ndonje mbushje ashtu edhe jasht ketij territori qe duhet bere vertet ne kushte te rrepta monitorimi.

Te specifikuara ketkesat dhe mënyrat e monitorimit janë dhënë me siper në të cilin për cdo komponent janë dhënë masat lehtësuese si edhe fazat e monitorimit në mënyrë që të jete sa më garta në këtë raport. Përkatesisht mënyrat e monitorimit gjenden në kapitullin e lartpërmendur të listuara si më poshte vijon:

NDERTIM I SHKOLLËS SE MËSME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHË

BASHKIA PËRRENAS

Komponenti	Metoda	Vendodhja e pikave të matjes/vëzhgimit	Frekuenca e marrjes së mostrave	Përgjegësia
Ujërart nëntoksor	Marrje mostrash në rjedhat ujore dhe analizat fiziko-kimike të	Rrjeti piezometrik në venddodhje të përcaktuara	Gjatë ndërtimit dhe shfrytëzimit	Kontraktuesi Klienti DRM
Cilësia e ajrit (pluhur)	Matja e emetimeve	Rrjeti i monitorimit të pluhurit	Sipas ligjeve shqiptare	Kontraktuesi Klienti
Cilësia e ajrit	Sensorët e gazrave	Rrjeti i monitorimit të emetimeve dhe monitorimi i zonave të ndjeshme rreth kantierit	Rregullisht gjatë ndërtimit dhe shfrytëzimit	Kontraktuesi Klienti DRM
Zhurma	Monitorimi i zhurmës dhe vibrimeve	Pika të përzgjedhura midis burimit të zhurmës/vibrimit dhe receptorëve	Rregullisht për të parë nëse ka tejkalim të normave Monitorim pas hapjes së rrugës(pas 3,6 dhe 9 muajsh).	Kontraktuesi Klienti DRM
Ekologjia	Survejim	Habitatet e reja të sapokrijtura	2 herë në vit në pranverë dhe në dimër për të parë fazën e shtimit të specieve në habitatet e reja dhe bimësinë.	Klienti DRM
Peisazhi	Survejim	Zonat e reja të mbjella	Monitorim sipas rasis për të vëzhguar nëse gjithçka ka shkuar sipas parashikimeve	Kontraktuesi Klienti

Qelimi i këtij plani monitorimi është të dokumentojë kushtet mjedisore aktuale si dhe të operacionet e gërmimit dhe depozitimit të materialeve nga një këndvështrim teknik dhe mjedisor. Si mini mum ky plan monitorimi, duhet të adresojë vlersimin e kushteve mjedisore aktuale, shpërberjen e sedimenteve, analizave mjedisore të mostrave të mate rialeve të gërmuara, te kualifikimeve statin e programit të monitorimit dhe përgjegjësitë e këtij stafi. Në identifikimin e masave zbutese, theksi është vënë në teknikat e parandalimit të ndotjes, të cilat përfshijnë teknologji me të pastra dhe minimizim të mbeturinave që gjenerohen. Teknologjitë e identifikuar janë pjesë e një game të gjere teknologjish të perdorura që konsiderohen të jene praktikë me te

NDERITIM I SHKOLLËS SE MESME "SALI HALILI", KRAJÇE FUSHË

BASHKIA PRRËNJAS

mira aktuale për qëllimet e vendosjes të vlerës kufi të cërrimeve të gazrave apo pluhurave ndotës.

Programi i monitorimit mjedisor është fokusuar në elementet e mëposhtme:

- ☛ Respektimin e orientimeve të planit të menaxhimit;
- ☛ Respektimin e specifikimeve teknike;
- ☛ Respektimin e legjislativës dhe Udhëzuesve të Bankës Botërore për ruajtjen e mirëqenies dhe shëndetit të punëtorëve dhe banorëve, sigurimin e tyre etj;
- ☛ Ruajtjen e jetës së punëtorëve dhe banorëve;
- ☛ Respektimin e normave të shkakimit në mjedis.

Masat zbutëse gjatë ndërtimit të objektit

Vepërmataria	Ndëikimet e mundshme	Masat zbutëse
Punime të ndryshme ndërtimore në tokë. Hedhja e mbetjeve të lengshme	Ndojë e mundshme e ujit	Trafikimi i mbeturinave të lengshme në vend . Nuk do lejohet derdhja e këtyre mbeturinave
Punime të ndryshme ndërtimore në tokë . Kullim uji	Depertim i sedimenteve, vajit dhe grasos në rrjedhjet ujore të afërta	Uji i ndotur me vaj duhet të drejtohet në ujëndarës(OES) brend ampianit. Vecimi i gjirëve mbeturinave vajore dhe lubrifikimeve që dalin nga mirëmbajtja e pajisjeve të ndërtimit dhe largimi i tyre në menyrën e duhur .Nërtimi dhe mirëmbajtja e pajisjeve për të larguar ujin e shiut nga strukturat mbajtëse dytesore dhe largimin e natës nga sipërfaqja e materialit të akumuluar
Pergatitja e sheshëve dhe strukturave të tij	Clirimi i tymrave të djegies nga pajisjet	Mirëmbajtja e rregullit e mjeteve të ndërtimit dhe perdorimi me mirë kufizuar të tyre .
Levizja e mjeteve për transportimin e materialeve të ndërtimit	Trafik i ngarkuar dhe pluhur i situar	Mbulim i ngarkesës së mjeteve , lagje e shëve dhe rrugëve të kalimit , perdorim i mirë kufizuar mjeteve sipas nje grafiku të perpluar me pare
Punimet në tokë , shpërndarja e pajisjeve dhe materialeve të ndërtimit	Pluhuri , zhurmat dhe trafik i situar	Mirëmbajtje e rregullit e mjeteve , te synohet te punohet ditën dhe te perdoren pajisje sipas normativave .
Perfundimi i punimeve	Pamje estetike	Rregullim , kthim ne gjendje te meparshme dhe gjelberim

NDERTIM I SHKOLLËS SE MESME "SALI HALILI", RRAJËE FUSHË

BASHKIA PRRËNJAS

Faktori	Treguesi	Metoda e matjes	Vendodhja e pikave të matjes	Frekuenca e matjes	Autoriteti përgjegjës
Ciësia ujëra	<ul style="list-style-type: none"> •COD, BOD, O₂ mg/l, te ujëra (sipas ligjeve shqiptare dhe normative europiane ne fuqi), •sasia e ujit per tu perdorur gjate ndertimit dhe funksionimit (m³). 	<p>Marje manuale e mostrave analizate fiziko-kimike te qelimit</p> <p>Rrjeti piezometric i here qe ka dyshime per ndoje, ose askidente teknologjike</p>	<p>Sipas ligjeve ne fuqi, sa here qe ka dyshime per ndoje, ose askidente teknologjike</p>	Kontraktori, Klienti, DRM	
Ciësia e ajrit	<ul style="list-style-type: none"> •Cilrim gazrash (NO, CO, SO_x): (sipas ligjeve shqiptare dhe normative europiane ne fuqi) •Cilrim pluhuri (PM10); (sipas ligjeve shqiptare dhe normative europiane ne fuqi) 	<p>Matja e emetimeve, e sensorët e gazrave</p>	<p>Sistemi i monitorimit te pihurave, emetimeve ne zonat e ndjeshme</p>	Kontraktori, Klienti, DRM	
Zhurmimet	<p>Niveli i zhurmave dB(A), ne varesi te largesise nga sheshi i objektit dhe sektove te vecante brenda tij; (sipas ligjeve shqiptare dhe normative europiane ne fuqi).</p>	<p>Monitorimi dhe zhurmave vibratorive</p>	<p>Ne pika kyqe midis burimit te zhurmës dhe receptorëve</p>	Kontraktori, Klienti, DRM	
Biodiversiteti	<p>Hektare dhe tipi i vegjetacionit; hektare dhe rezikuarat; numri, tipi dhe dendesia; numri i katshëve; dendesia e trafikut; numri i midis tyre e numrit te katshëve e dendesise se trafikut.</p>	<p>Monitorimi here pas</p>	<p>Prane kanterit të ndertimit</p>	Kontraktori, Klienti, DRM	
Toka bujqësore	<ul style="list-style-type: none"> •Hektare te zena nga ndertimet; tone/hektare e mbulseses se tokes se zivendosur per hapjen e sheshit te ndertimit. •Planifikimi urban i zones Leja e ndertimit •Rrugjet e kalimit per ne objektet •Planet e perdorimit te tokes gjate ndertimit dhe punes se objektit •Plani i rehabilitimit te mjedisit pas fazes se ndertimit 	<p>Monitorimi here pas</p>	<p>Prane kanterit të ndertimit</p>	Kontraktori, Klienti, DRM	
Siguria	<ul style="list-style-type: none"> •Masa per sigurine ne punë; •Vendosje tabellash, muresh e gardhesh mbrojtës, etj. •Trajtimi i punonjesve. 	<p>Monitorimi</p>	<p>Prane kanterit të ndertimit</p>	Kontraktori, Klienti, DRM	

NDERTIM I SHKOLLËS SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHË

BASHKIA PRRËNJAS

BASHKIA PRRËNJAS	Gjendja fizike e tyre	Vezhime here pas ndërtimit	Pranc kantierit të Gjatë ndërtimit dhe shfrytëzimit	Bashki, DRM
BASHKI	Gjendja fizike e paisashit	Vezhime here pas ndërtimit	Pranc kantierit të Gjatë ndërtimit dhe shfrytëzimit	Bashki, DRM

Dokumentat e mesipërme do të jene pjesë e dokumentave kontraktuale dhe

do të ndiqen me korrektesë nga kontraktuesi i zgjedhur

Mbikqyrja e punimeve do të kryhet nga një personel me eksperience në menyre qe

të monitorohet perputhja me specifikimet e kërkuara.

8.1 – Përmbytja e Planëve të Monitorimit të ndikimit në mjedis

Per të realizuar një veprimtari ndertuese dhe shfrytëzuese plotesisht të kontrolluar, per të parandauar ndikimet e mundshme negative në mjedis si dhe per të marrë masat e nevojshme të menjanimi të pasojave të këtyre ndikimeve del e nevojshme dhe e domosdoshme monitorimi i :

- ✓ procesit të shembjeve dhe germimit per themel et kesa; gjodine
- ✓ ndotjes së terrenit në sipërfaqen ndarëse të veprimtarisë së strukture me subjektet e tjera private juridike apo edhe të vete portit,
- ✓ ujërave që do të rrjedhin në sheshet e ndërtimit.
- ✓ zhurmave të mjeteve të germimit, sheshimit, ngarkimit dhe transportit qe do të punojne në kantier.

Martjen e masave të përgjithshme mbrojtëse për mjedisin

Komponenti	Problematika në mirmbajtje	Avantazhet	Disavantazhet	Kosto kapitale	Kosto e mirmbajtjes	Mjodini
1 Drenazhm me tuba	•Nuk kerkohet mirëmbajtje periodike	•Sistemi ndihet të monitorohet periodikisht një here në vit.	•Kerkohet shume pak mirëmbajtje	•Nuk behet trajtim i ujerave përpara duke marrë mundësinë e trajtimit të ujerave	•Nuk behet ngadatsm apo treatment before pakësim i njedhes së ujit; e gjithë sasira shkon në destinacion përfundimtar.	●
2 Drenazhm me tuba	•Kerkohet një mirëmbajtje e moderuar për të funksionuar në rregull	•Kerkohet largim periodik i sedimenteve në bazë	•Uj përqindjen dhe volumin e rrjedhës në mjedisin e jashtëm prites menjëherë e ndotësive në mjedisin e jashtëm prites	•Uj ndotjen veterm kur behet trajtimi për cështje e kosto e larte ndërtimi	●	●
3 Drenazhm me tuba	•Kerkohet mirëmbajtje periodike për të mbajtur funksionim normal	•Largimi periodik i sedimenteve dhe pastrim i shpeshite	•Uj përqindjen dhe volumin e rrjedhjes së ujit mjedis (pak a shume si ato para zhvillimit të zonës)	•Uj sasine e ndotësive në mjedis periodike	•Kerkohet mirëmbajtje periodike	●

NDERITIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE BASHKIA PRRNJAS

Ky monitorimi i veprimtarisë së ndërtimit dhe shfrytëzimit të Strukturas së mbyllur të kontrollit të automjeteve duhet të paraprihet me :

- ❖ Kualifikimin e të gjithë personelit që do të impenjohet në sheshin e projektit gjatë gjatë ndërtimit dhe shfrytëzimit të tij
- ❖ Trainimin e vazhdueshëm të këtij personeli për përditësimin e tij me informacionet më të reja të dobishme de të domosdoshme për mbarevajtjen e shfrytëzimit të këtij akciz

rugor

Identifikimi i masave zbutese konsiston në:

- ⇒ teknikat e parandalimit të ndotjes nëpërmjet marrjes së masave praktike konkrete të sigurisë të cilat përfshijnë teknologji me minimumizim të mbeturinave.

- ⇒ Zbatimi i Teknologjive të pastra që janë pjese e nje game te gjere teknologjish te perdorura dhe qe konsiderohen te jene praktikate me te mira aktuale per qellimet e vendosjes te vleres kufi te cirtmeve te gazrave apo pluhurave ndotes dhe qe ne zharqonin teknike qohen *"teknologji mike te mjedisit"*.

Monitorimi, duhet kryer jo vetem me marrjen e mostrave ne territorin ku do te hidhen, por te planifikohen edhe marje mostrash mjedisore dhe survejime nga ekspertet edhe ne territorin perreth, sidomos ne drejtimin e levizjes se rrymave te ajrit per te kapur kufijt e spositimeve te mundshme te pluhurave . Monitorimi duhet te zgjase te pakten edhe nje bere me sbume nga perdudha e depozitimit te mbetjeve per te krijuar nje ide te qarte te efektive te këtij depozitimi, ndoshta edhe per pasoje te zbatimit io te perpjekte te kushteve teknike per izolimin e materialit, nje perdudhe kohore qe justifikon levizjet e sedimenteve te hedhura edhe gjate eventeve natyrore (meteorologjike etj.) qe mund te ndodhin ne dy stinet e ardhshme mbas fillimit te punimeve.

Ne procesin e monitorimit, eshte mire qe te perfishihen ekspertet mjedisore individuale te vendit (te pavarur), si dhe institucionet kerkimore shkencore qe angazhohen ne ketë drejtim pa lene jasht loje laboratoret e licencuar apo aq edhe te akredituar nga institucionet kombetare dhe nderkombetare.

Sedimentologje me eksperience duhet te jene nder ekspertet e pare qe do te vezhgojne ndryshi me ne relievet dhe drejtimet e shpendarjes se sedimenteve pas depozitimit, per te percaktuar modalitetet e marrjes se mostrave si vendet, shpeshesine e marrjes si dhe kohën perkatës te marrjes se mostrave . Perdorimi i GPS me sakte si te larte per percaktimin e koordinatave te ketyre pikave, do te ndihmonte pa dyshim jo vetem ne permiresimin e punes se marrjes se mostrave por ceshte me e rëndësishme edhe ecurine e ndryshimeve ne koha te ketyre depozitimeve, perfishire ketu edhe vezhgoimet bioriizike.

NDERTIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHË

BASHKIA PRRËNJAS

Nga ana tjetër, ndojet inorganike dhe ato organike ne sedimentet sipertaqore, do te jene nje nder objektivat e monitorimit jo vetem gjate funksionimit te kantierit por edhe me pas, kur te filloje shfrytezimin i zakonshem jketij aksi rrugor .

Monitorimi i hedhes se materialit te germuar ne zonen ne objekt ne segmentet e caktuara (nese do te zgjidhet kjo alternative), per vete procesin e izolimit te tij, duhet te kryhet nga eksperte ne inxhinierine e nderimit, ne gjeologjine inxhinierike dhe ate te mjedisit, gjate gjithë procedurave te punes.

Para izolimit te materialit te ndotur eshte mire te perseriten edhe nje here analizat mjedisore per ndoestet organike dhe inorganike ne zonen e depozimit, per te vertifikuar gjendjen e ndojes ne krahasim me pertudhen kur u kryen analizat per statusin mjedisor . Gjithashtu sic u permend me lart, monitorimin e nevojshem biologjik duhet shqeruar edhe me filimet perkatese per ta bere procesin jo vetem me te kontrollueshem por ne menyre qe te nxirren perfundime sa me te drejta dhe te frytshme ne veprimtari te tjera te ketij lloji ne te ardhmen qe do te kene vend pa dyshim ne territorin e njesise vendore te mesiperme

Gjithashtu rekomandohet te monitorohet ndoja e ujrave sipertaqore te drenimit apo edhe te reshjeve para se te derdhen ne kolektoret kryesore apo kanalizime te tjera nga lendet organike (narfa dhe nenproduktet e saj), gjate gjithë procesit te germimit dhe tran sportimit te sedimentit te germuar. Kjo thjesht per arsye te rjedhjeve te mundshme aksidentale nga mjetet e germimit dhe mjetet e tjera qe do te punojne ne port. Ndjekja direkte e punimeve dhe kushteve teknike qe ofrojne mjetet nga pikeparnja mjedisore, prej inspektorit te mjedisit te APD, do te ishte nje monitorim parandalues deri ne nje fare mase qe do te ndihmonte shume ne minimizimin dhe ndoshta edhe ne menjanimin e ndojeve te mundshme.

Eshte pikerisht Ministria e Mjedisit dhe Agjencia Rajonale e Mjedisit qe ne bashkepunim me ekspertizat autoritare te vendit, do te aprovoje apo percaktoje frekuencat, llojin, menyren dhe teknolo gjine e procedurave te monitorimit, tipet e vezhgimeve dhe analizave, etj

NDERTIM I SHKOLLËS SE MËSME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE BASHKIA PRRËNJAS

Përfundimi në mënyrë	Masat zbutëse	Vendodhja e ndikimit	Faza e ndikimit	Ndikimi në ujërat nëntokësore
Zbulim i tokës së ndotur gjatë fazës së ndërtimit	<ul style="list-style-type: none"> • Verzhimi i tokës për ndonjë ndotje të mundshme gjatë fazës së ndërtimit conform ligjeve • Njëse evidencohet ndotje, duhen marre mostrat e ne terren dhe të bëhen analizat e nevojshme • Të bëhet një vlerësim i duhur i rezikut për të parë njëse ka rezik për punonjësit • Punonjësit të vishen me rroba të përshtatshme për të parandaluar ndotjet e rezikshme 	Në kantier(zonën e ndërtimit)	Gjatë ndërtimit	Ndikimi në ujërat nëntokësore
Heqja dhe rrethimi	<ul style="list-style-type: none"> • Heqje me kujdes e shtrësës së tokës për të mundësuar pastërtinë maksimale të saj me qëllim përdorim të mëvonshëm për rehabilitimin e peisazhit • Projektimi i rrugës për të siguruar që rezervat në material të jenë në kohë sa më të gjatë 	Në kantier	Gjatë ndërtimit	Ndikimi në ujërat nëntokësore
Ndotja e truallit	<ul style="list-style-type: none"> • Përzgjedhja e standardëve më të mirë të projektimit të sistemit të drenazhimit me qëllim zbutjen e erozionit të tokës dhe largimin e ujërave të tepërta; • Masat parandaluese teknike për parandalimin e mbetjeve dhe trajtimin përfundimtar të tyre 	Në kantier	Gjatë ndërtimit	Ndikimi në ujërat nëntokësore
Ndikimi në ujërat nëntokësore	<ul style="list-style-type: none"> • Përdorimi i gurorëve aktualë në mënyrë sa më efektive të jetë e mundur me qëllim moshapjen e të rejave të cilat mund të ndikojnë në ujërat nëntokësore. • Të kufizohet koha e punimeve në rastin kur ujërat nëntokësore apo burimet që mund të hasen gjatë ndërtimit të rrugës shërbejnë si furnizues të burimeve të ujit të pijshëm • Marrja e lejeve të duhura për punimet ku uji është i pranishëm 	Në kantier	Gjatë ndërtimit	Ndikimi në ujërat nëntokësore
Ndikimi në ujërat nëntokësore dhe shfrytëzimit	<ul style="list-style-type: none"> • Ujërat e zeza që rrjedhin nga çdo EC portativë të hidhen në kontejnerë të vliosura, të cilat duhet të zbrazen periodikisht në impanet e trajtimin të ujërave të zeza. • Limitim i ndikimit në mbulesën e tokës gjatë punimeve balta para shkarimit të ujit. • Tepërcat e ujit nga larja e makinësive do të depozitohen brenda një zone nga e cila duhet të hidhen mbetjet apo pastrohen përpara se të depërtojnë në tokë • Rrjedhjet që mund të ndodhin në kantier duhet të kapërcëtohen me kapacitetit magazinues. • Rrjedhjet që mund të ndodhin në kantier duhet të kapërcëtohen me kapacitetit magazinues. • Ruajtja dhe magazinimi i shume i mirë i lëndëve djegëse dhe atyre kimike duke ruajtur dhe rezervën prej 110 do të punojnë në kantier • Mirëmbajtja dhe kontrolli periodik i automjetëve që raste aksidentesh. • Projektimi i sistemit të drenazhimit me qëllim mos lejimin e ndotësve në ujërat nëntokësore në 	Në kantier	Gjatë ndërtimit dhe shfrytëzimit	Ndikimi në ujërat nëntokësore

NDERTIM I SHKOLLËS SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE BASHKIA PRRËNJAS

	<ul style="list-style-type: none"> Parashikimi i mirënjohjes së rrugëve për të eliminuar ndotjet nga vajrat apo rena e batës gjatë shfrytëzimit të rrugës Përdorimi sipas normave i hercëdëve për të ndaluar rrëjen e bimës së në trupin e rrugës në minimum 			
<p>Kontraktori</p>	<ul style="list-style-type: none"> Kujdes në mbulimin e automjetëve gjatë transportit të dherave Kontrasti teknik dhe mirëmbajtja e automjetëve dhe pajisjeve Përdorimi dhe makinerive dhe i pajisjeve sa më të mira të mundshme nga ana e parametrave mjedisorë Marrja në konsideratë e karburantëve bio Monitorim periodik i proceseve të punës së këtyre pajisjeve 	<p>Në zonën e kanteerit të ndërtimit, zonat përreth tij, si edhe ne rrugët ku automatizet e parkullojnë ndërtimit do të</p>	<p>Gjatë ndërtimit dhe shfrytëzimit</p>	<p>Emetimet nga makineritë dhe pajisjet</p>
<p>Kontraktori</p>	<ul style="list-style-type: none"> Minimizimi i shkakimit nga lartësitë e materialeve të ndërtimit dhe dherave 	<p>Ndikim në kanteer, si edhe në zonën përreth tij</p>	<p>Gjatë ndërtimit dhe shfrytëzimit</p>	<p>Puhuri nga ngarkimet dhe shkakimet e ndryshme</p>
<p>Kontraktori</p>	<ul style="list-style-type: none"> Kontrasti i shpejtësive; mokalimi i shpejtësive limit Mosngarkimi sipër normale i automjetëve të transportit të materialeve të ndërtimit dhe dherave dhe mbulimi i tyre kur është i detruar Kontrasti i lagës së rrugës si masë për eliminimin e pluhurit Kur uji është pa efekt në largimin e pluhurit, mund të përdoren co-pollimere që e bëjnë pluhurin jo aktiv. Instalimi i një pasjise për larjen e gomave kur dilet nga kanteer. Projektimi i mire i aksëve ndihmëse të transportit për të shkakuar sa më pak ndotje gjatë ndërtimit të rrugës. 	<p>Në zonën e kanteerit të ndërtimit, zonat përreth tij, si edhe ne rrugët ku automatizet e parkullojnë ndërtimit do të</p>	<p>Gjatë ndërtimit dhe shfrytëzimit</p>	<p>Puhuri nga transporti i materialeve</p>
<p>Kontraktori</p>	<ul style="list-style-type: none"> Kontrasti i lagështirës dhe presionit të saj Mbulimi i materialeve stok; Ritëgjëtimi i zonave të zhveshura aty ky është e mundur 	<p>Ndikim në kanteer, si edhe në zonën përreth tij</p>	<p>Gjatë ndërtimit dhe shfrytëzimit</p>	<p>Puhuri i shkakuar nga era mbi sipërfaqet e prekura nga erozioni</p>
<p>Kontraktori</p>	<ul style="list-style-type: none"> Shmangni punën e panevlijshme të makinerive dhe fikimi kur nuk kerkoni që ata të kryejnë një punë të caktuar Ndizni pajisjet gradualisht dhe jo njëherësh Mirëmbajtje dhe inspektim i mjeteve dhe makinerive ne kanteer Puna vetëm në orare të caktuara të pajisjeve që gjenerojnë zhurma që mund të ndikojnë të receptorët Në rast të zhurmave të mëdha të përdorët sistemi parajalimëruës Përdorimi i pajisjeve silencuese aty ku do të kërkohet sipas nivelit të gjëbneruar të zhurmës Pajisjet e zhurmshme si pompa, gjeneratorë të vendosën sa më larg të jetë e mundur nga receptorët; zonave të banuara, shkollave, kopshtëve spitalëve; Izolimi i zhurmave kur këto do të gjenerohen pranë vendosja e pajisjeve izoluese për të të qëllim. Përdorimi i shtresave të gomës për izolimin e zhurmave 	<p>Ndikim në kanteer, si edhe në zonën përreth tij</p>	<p>Gjatë ndërtimit</p>	<p>Zhurma që do të ndihet gjatë punimeve të ndërtimit si pasojë e makinerive, oproceseve të punës etj.</p>

NDERITIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE PUSHE BASHKIA PRENJAS

<p>Projektuesi Kontraktori Klienti</p>	<ul style="list-style-type: none"> Minimizimi i rënies nga lartësiti e materialeve Sa të jete e mundur afrohuni me njëra tjetren pajisjet zhurme gjeneruese; Përdorimi i shtresave mbrojtëse për rrethimin e pajisjeve që gjënerojnë zhurma. Projektimi i mire i rrugës Parashikimi i masave shtese izoluese për zhurmat nese kjo do të shihet e aryeshme Prefret dhe perforcimet e ndryshme Mbulim i plotë ose i pjesshem i amnienteve të ndryshme Instalimi i dritareve me izolues ndaj zhurmave nese do të kërkohet; Përmirësimi dhe izolimi ndaj zhurmave i catve nese do të kërkohet 	<p>Ndikim në kantier, si edhe në zonën përreth tij</p>	<p>Projektimi dhe shfrytëzimi</p>	<p>Zhurma gjatë funksionimit të rrugës</p>
<p>Projektuesi Kontraktori Klienti</p>	<ul style="list-style-type: none"> Zbatimi i të gjitha ligjeve lidhur me biodiversitetin dhe specie e mbrojtura Marrja parasysh e efekteve direkte dhe indirekte që mund të ketë ndricimi, sinjalistika në ekologjinë e zonës Shmangia apo minimizimi sa më shumë të jetë e mundur i pretes së pemeve Kujdes gjatë punimeve në sezonin e shtimit të shpendëve Sipas rregullave kufizimi i ndricimit në zonat e ndjeshme Vendosje dhe pozicionim i mirë i makinerive në kantier Shmangie e demitimeve në rrjedhat ujore Aplikimi i medodave më të mira në ndërtim për të minimizuar sasinë e pluhurit të depozituar Pelje të vecante për balancimin e ujërave nëntokësore dhe sipërfaqësore Parashikimi i hapësirave të reja të mbjella me peme dhe shukurre të zonës apo sipërfaqeve të gjelbra aty ku është e mundur; Të merren parasysh habitatet kompensuese për specie që mund të fillojnë të jetojnë aty pas punimeve Kujdes ndaj receporëve të ndjeshëm Angazhimi i strukturave që merren me monitorime të ekologjisë në zone; Monitorimet e nevojshme sipas ligjit 	<p>Ndikim në kantier, si edhe në zonën përreth tij</p>	<p>Gjatë ndërtimit</p>	<p>Shqetësimi i breshkave nga humbja e habitatit</p>
<p>Projektuesi Kontraktori Klienti</p>	<ul style="list-style-type: none"> mbjeljen e vegjetacionit për të krijuar kushte të mira dhe për të inkurajuar krijimin e habitateve të reja në zonë ku është e mundur forcimi i korridorëve natyrore në të dyja anët e rrugës Minimizimi i rënies nga lartësiti e materialeve Sa të jete e mundur afrohuni me njëra tjetren pajisjet zhurme gjeneruese; Përdorimi i shtresave mbrojtëse për rrethimin e pajisjeve që gjënerojnë zhurma. Projektimi i mire i rrugës Parashikimi i masave shtese izoluese për zhurmat nese kjo do të shihet e aryeshme Prefret dhe perforcimet e ndryshme Mbulim i plotë ose i pjesshem i amnienteve të ndryshme Instalimi i dritareve me izolues ndaj zhurmave nese do të kërkohet; Përmirësimi dhe izolimi ndaj zhurmave i catve nese do të kërkohet 	<p>Në kantier</p>	<p>Gjatë ndërtimit dhe shfrytëzimit</p>	<p>Shqetësimet në ekologji</p>
<p>Projektuesi Kontraktori Klienti</p>	<ul style="list-style-type: none"> mbjeljen e vegjetacionit për të krijuar kushte të mira dhe për të inkurajuar krijimin e habitateve të reja në zonë ku është e mundur forcimi i korridorëve natyrore në të dyja anët e rrugës Minimizimi i rënies nga lartësiti e materialeve Sa të jete e mundur afrohuni me njëra tjetren pajisjet zhurme gjeneruese; Përdorimi i shtresave mbrojtëse për rrethimin e pajisjeve që gjënerojnë zhurma. Projektimi i mire i rrugës Parashikimi i masave shtese izoluese për zhurmat nese kjo do të shihet e aryeshme Prefret dhe perforcimet e ndryshme Mbulim i plotë ose i pjesshem i amnienteve të ndryshme Instalimi i dritareve me izolues ndaj zhurmave nese do të kërkohet; Përmirësimi dhe izolimi ndaj zhurmave i catve nese do të kërkohet 	<p>Ndikim në kantier, si edhe në zonën përreth tij</p>	<p>Gjatë ndërtimit dhe shfrytëzimit</p>	<p>Humbja e habitateve</p>

NDERITIM I SHKOLLËS SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE BASHKIA PRRËNJAS

<p>Projektesit Kontraktori Klienti</p>	<ul style="list-style-type: none"> shylyat e habitateve të ndërtohen me material e rrikuleshme të mbetura nga pemët që do të priten sepse në këtë mënyrë parandalohet perdorimi i materialave të reja por janë edhe më komode për zvarranikët karakteristikat e ujit që do të kalojnë nëpër drenazhe të jetë në mkushte të mira mjedisorë që të shërbejë si habitat dhe për specie e ndryshme ujore duke krijuar dhe kushtet për shumimin e tyre ndërtimi i kombinove të reja për të shërbyer si korridore natyrore hyrese-dalëse për specie e ndryshme, pemët e mbjella duhet të jenë të zonës lokale 	<ul style="list-style-type: none"> kompensimi i habitateve duke krijuar habitate të reja kryesisht në zonat e ndotura specifikisht në habitatet pyjore mbjellje e pemëve tradicionale të zonës Habitatet e thata të shndërrohen në lidhave të gjelberuara Në habitate e demtura me shkurre të mbillen të mbillen shkurre me karakteristika të njëjta; Në habitatet e tokës se punëshme ose të një tokë të ndotur(në varësi të largësisë me rrugën) të mbillet bimësia e zonës 	<p>Gjatë ndërtimit dhe shfrytëzimit</p>	<p>Humbja e habitateve</p>
		<p>Ndikim në kantier, si edhe në zonën përreth tij</p>		

Raste aksidentale :

Investitori detyrohet të ngrëjë sistemin e parandalimit dhe të kontrollojë të aksidententeve, për të shmanjur pasojat për jetën, shëndetin e njeriut dhe për mjedisin . Për realizimin e këtij detyrimi investitori do të marrë masa efektive si :

- ⇒ Sigurimin e vendit të punës sipas rregullave teknike ne fuqi
- ⇒ Zbatimin e kohës normale orare të punës dhe pushimin ne mënyrë qe punonjësi te mos humbase vëmendjen .
- ⇒ Punimin ne ambjente te zhuurmes me koha te kufizuar me qellim mosdëmtimin e punonjësve qe punojne nen keto efekte.

⇒ Pajisjet nen tension do te jene te izoluar , punonjësit qe do te punojne ne keto pajisje si dhe ne pajisjet nen presion duhet te jete te instruktuar me pare dhe te veshur me roba te caktuara te posacme .

⇒ Per garantimin e mbrojtjes se jetes dhe aktivitetit nga zjarrt gjate procesit te zhvillimit te aktivitetit eshte projektuar te vendosen fikset e zjarrit ne cdo ambjent dhe do ndertohet sistemi i pavarur i mbrojtjes nga zjarrt ne rasti nevojë ne perputhje me Kushtet e Mbrojtjes nga Zjarrt te miratuar me pare si dhe eshte bere instruktimi i duhur i punonjësve qe do te punojne ne aparaturat elektrike dhe pajisjet e tjera nga personi pergjegjes .

Megjithëkete , egziston mundësia per rast aksidenti , sepse :

- ↘ nga humbja e vëmendjes se punonjësit mund te ndodhe zjarr .
- ↘ nga pakujdesia ne perdorimin e makinerive te punes gjate ndërtimit mund te kasidentohen punonjësit nga gjymtyret .

▲ gjate punimit me makinerine ngritese te automjeteve neuren metalike elektrike duhet vemendje e larte dhe kujdes i madh pasi punonjesis mund te aksidentohen si pasojë e humbjes se vemendjes gjate kohes se punes .

▲ gjate transportit te mbeturinave si atyre te ngurta edhe te atyre te lengeta duhet siguruar ngarkesa me kujdes ne menyre qe te mos keqerrijedhje ose renie te ngarkeses nga makina e transportit per shkak te gabariteve te vogla te detaleve .

Duhet te eliminohen rreziget e mundshme te shkaktuara nga agjentet kimik vajra , karburante etj. ose te zvoglohen ne minimum nepermjet masave te meposhtme:

a) projektimi dhe organizimi i sistemeve te punimeve ne vendin e punes;

b) furnizimi me mjete e pershtatshme per punet specifike dhe procedurat perkatese te mirembajtjes;

- c) zvoglimi ne minimum i numrit te punetoreve qe jane ose mund te jene te ekspozuar;
- d) zvoglimi ne minimum i kohezgjatjes dhe i intensitetit te ekspozimit;
- e) masat higjienike te duhura;

Masat e marra dhe qe do zbatohen nga investitori jane te mjaftueshme per te zvogluar rrezikun e mundshem .

Punedhensi , per te mbrojtur shendetin dhe sigurine e punetoreve nga pasojat e aksidenteve ose emergjencave te shkaktuara nga zhvillimi i ketij aktiviteti ne vendin e punes , vendos procedura te pershtatshme nderhyrje per tu zbatuar ne keto raste. Keto masa perfshijne ushtrime praktike per sigurine qe duhet te kryhen me intervale te rregullta dhe venien ne dispozicion te mjeteve te pershtatshme per ndihmen e shpejte.

Ne rasti zjarrt ose emergjence, punedhensi merr menjehere masa te drejtperdrejta per te zvogluar efektet dhe ne menyre te vegante asistencen per largimin, evakuimin dhe informimin e punetoreve. Punedhensi merr masa te pershtatshme per te normalizuar situaten sa me pare.

Punetoreve qe u lejohet te punojne ne zonen e prekur ose punetoret e domosdoshem per kryerjen e riparimeve dhe aktiviteteve te nevojshme u jepen veshje mbrojtese, mjete te mbrojtjes individuale dhe mjete te pershtatshme per nderhyrjen qe perdoren deri sa vazhdon situata anormale.

Punedhensi pershtat masat e nevojshme per te pergatitur sistemin e alarmit dhe sisteme te tjera komunikimi te nevojshme per te senjalizuar menjehere aksidentin ose emergjencen.

Masat e emergjences, te pershtira ne plan duhet te permbajne:

- a) informacione paraprake mbi aktivitetet e rrezikshme , mbi agjentet kimik te rrezikshem , mbi masat e identifikimit te rrezikut te mundshme , mbi masat parandaluese dhe procedurat ne menyre te tille qe zyrtar kompetent per situatat e emergjences te mund te percaktojne menjehere , procedurat perkatese dhe masat parandaluese ;
- b) qdo lloj fjeter informacioni mbi rreziget e mundshme te shkaktuara ose qe mund te shkaktohen nga aksidente ose situata emergjente, perfshire informacionet mbi procedurat e ndjekura ne baze te ketij neni.

Ne rast zjarti ose emergjence, subjektet e pambrrojtura duhet te largohen nga zona menjehere. Ne percaktimin e personave , punedhensesi mban parasysht dimensionet e ndermarjes si dhe rreziget specifike te ndermarjes ose njesive te prodhimit. Punoret nuk mund te refuzojne kete emerim , me perjashtim te rasteve kur kane motivacionet e duhura. Ata duhet te informohen , te jene ne numer te mjaftueshem e te kene ne dispozicion mjetet e duhura , duke patur parasysht dimensionet e ndermarjes dhe rreziget specifike te ndermarjes dhe njesive te prodhimit.

9-Benifitet e projektit

9.1 –Permirresim ne infrastrukture

<p>Fugite</p> <ul style="list-style-type: none"> •Bukuri natyrore unike ne Shqipëri •Klimë e mire • Prodhime bio të standarteve të larta të zonës •Vende të trashëgimisë kulturore dhe të besimit •Komunitet mikpritës dhe me tradita te pasura kulturore •Fermere të artë 	<p>Dobësi</p> <ul style="list-style-type: none"> •Marketim i ulët i zonës dhe vlerave të saj •Marketim i ulët i produktive të zonës •Mungesë programesh zhvillimit rural •Mungesë e krahut të kualifikuar të punës •Migrim i pandalshëm I banorëve të zonës
<p>Mundësi</p> <ul style="list-style-type: none"> •Akses më të madh ne shkolla •Shumfishim i faciliteteve dhe shërbimeve •Hapje vendesh pune gjatë nderimit dhe shfrytëzimit •Rrjetje e vlerës së truallit •Promovim i vlerave të trashëgimisë kulturore dhe bukuri të natyrës •Përfitime nga turizmi •Hapje biznesesh në funksion të fuqizimit të zonës •Zhvillim i ekoturizmit 	<p>Kërçënimet</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ndojta e lumenjve dhe mospastrimi ndër vite i tyre

9.2 –Zhvillim ekonomik , punesim dhe rritje e cilesise se jetes

NDERTIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHË

BASHKIA PRRËNJAS

Natyrisht qe ky shtim edhe nga prurje te vendit tone do ndikojë ne menyre te drejtperdrejte ne rritjen e nivelit te jeteses si pasojë e shtimit te garkullimit te te ardhurave .
 Projekti për përmirësimin e standartit të punës së osheë është i një rëndësie të madhe për të ngritur gjë përben një risi dhe favor të madh për qytetarët dhe është gjithashtu një punë e nevojshme duke pasur parasysh kushtet e tanishme të degradimit, sigurisë së dobët dhe vështrësitë në përdorimin e infrastrukturës ekzistuese.
 Fjësë e projektit nga rimodumi i godinës ekzistuese do të çojë ne ndertimin e ri të saj .

9.3-Analiza SEOT

Pertimet ekonomike nga turizmi
 Zhvillimi social-ekonomik

<p>Dobësitë</p> <ul style="list-style-type: none"> •Migrimi i trurit drejt qendrave të mëdha •Sistem i dobët i shërbimit të OSHEË •Të ardhura të pakta në NJQV •Pak OJF të shërbimeve komunitare dhe sociale 	<p>Fugjtë</p> <ul style="list-style-type: none"> •Popullsi e re në moshë •Tradita të mira familjare •Të ardhura nga emigracioni •Kapacitet për tu përshtatur me të rene dhe për të mbijetuar
<p>Kërçënimet</p> <ul style="list-style-type: none"> •Financim i pamjaftueshëm për arsimin •Shërbimi shëndetësor aktual jo në nivelin e kënaqshëm •Politika jo të qarta të zhvillimit rajonal 	<p>Mundësitë</p> <ul style="list-style-type: none"> •Akses më të madh në shërbime •Mundësi për ngritje qendrash për trimime në fushën e shërbimit dhe shkollimit •Nxitje për mësimin e gjuhëve të huaja •Përmirësim i arsimit profesional •Përsmitësim i kujdesit shëndetësor •Rikthim i popullsisë së migruar

Si përfundim :

NDERTIM I SHKOLLES SE MESME "SALI HALILI", RRAJCE FUSHE

BASHKIA PRRNJAS

-Duke pare , studiuar dhe verifikuar ne vend sheshin e ndertimit , projektin e realizimit te ketij objekti , anen funksionale te tij , masat qe jane parashikuar te merren dhe duhen te zbatohen konsta tojme se kryerja e ketij aktiviteti , nuk sjell e nuk do te sjelle pasoja te mundshme negative ne mjedis.

Rekomandime :

1. Gjate procesit te ndertimit ne zbatim te projektit te hartuar nga specialiste te fushave perkatese te mos preket apo perdoret sipertage sheshi jashte nga ajo e planifikuar .
2. Te behet kujdes i vecante gjate ndertimit per trajtimin e mbetjeve te ndertimit me grumbullim ne nje vend te caktuar dhe evadim brenda dites ne vendin e caktuar me pare nga njesia vendore
3. Te behet kujdes i vecante ne menyre qe te mosndodet sipertaqja e tokes nga hedhja e perzierjeve te ndryshme me ujin , e rerave , gelqeres apo cimentos etj .
4. Te zbatohet rregullat teknike dhe masat e sigurimit teknik ne pune gjate ndertimit ne menyre qe te evitohet ne maksimum ndonje aksident i mundshem .
5. Te zbatohen rregullat e MNZ-se .
6. Te perdoret personel i kualifikuar dhe i instruktuar .
7. Te mos zihet as perkohesisht rruga apo sheshi jashte planifikimit me pare .
8. Te zbatohet ne cdo faze legjislacioni ne fuqi si gjate ndertimit ashtu edhe gjate funksionimit te kesaj veprimtarie .
9. Ne cdo rast avarie te mundshme te njoftohen menjehere strukturat perkatese per marrjen e masave ne menyre urgjente .



Ing. Gezim ISLAMI

Pertaguesuesi i Grupit te punes te Hartimit te Raportit te VNM-se
Ekspert i Vleresimit te Ndikimit ne Mjedis Vendim Nr.122 , nr.5238 Prot., dhe Nr.
identifikues 577 dt.23.06.2017

SHQERIA “ERALD-G” shpk

**NDERTIM I SHKOLLES SE MESME “SALI HALILI”, RRAJCE FUSHE
BASHKIA PRRNJAS**